

GAY MARABƏŇ UWANA LUKA ATSETSÈR Evangile selon Luc

¹ Deda Tewofil.

Azladza aŋuvaw tawàd vok à uda, kà matsetser gay uwana apakahà vok la tataka gami la abà.

² Tatsetseràh azlatatak uwana tatsənàŋ la slaka azladza uwana tanəŋàŋ la yewdi aŋatà, dagay la madzəka, ŋgaha tafà à atà kà mapəhay gay uwaga à ahàl. ³ Gi babay gəkès tetəvi aŋa manəroz tatak uwaga gesina, dagay la madzəka, kà gi aŋa mapàhla uwaga ala, la tekula tekula à kak məŋga Tewofil. ⁴ Uwana gəfahà uwaga kà, kà kak aŋa matsən dziriga aŋa matapla uwana kabəzal gesina.

Malika apəhla gay aŋa mayyi Yuhana masla maɸàh batem ala

⁵ La mok uwana Herod agà Sufəl aŋa Yahudiya kà, masla mav tatak à Zəzagəla anik la ahəŋ, uwana sləm aŋha kà Zakari; masla kà tsəhay aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la hud gày aŋa Abiya. Sləm aŋa mis aŋha kà Elisabet, masla kà mayyi à tsəh ala aŋa Haruna, məŋ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla uwarà. ⁶ Atà səla nna kà, azladza dziriga la huma aŋa Zəzagəla, ŋgaha takès gay aŋa Sufəl Zəzagəla la ləv tekula, tanəfà mapəhay aŋha la dziriga bay. ⁷ Ama bəzi aŋatà la ahəŋ aw,

Elisabet aslâla vok aña mabêz bêzi aw, kâ uwana tadapak makoz.

⁸ Vêrdi anik, Zakari adâh slêray aña makad tatak à Zêzagêla, kâ uwana à ahâl iyaw aña kâ madfehêj. ⁹ Bokuba uwana zagêlà aña aña mazêbani vok la ahâl iyaw la ahâl iyaw, kâ masêl dza uwana adâh slêray la mavakay uwatâ la tsêh, ñgaha atêd à Zakari à gêl kâ mabêk kidzidzi la gây Sufêl Zêzagêla la aku. ¹⁰ La mok uwana abêk kidzidzi kâ, maham à ahêj dza tadêv kuâ. ¹¹ La abatâ malika aña Sufêl Zêzagêla apêhla vok à Zakari, atsizl à ahâl kaf aña slaka mabêk kidzidzi à gêl. ¹² Guba akês Zakari à mok uwana anêjêj askùlla à tsêh ala kaykay. ¹³ Ama malika agôfal: “Zakari, guba akês ka aw, kâ uwana Zêzagêla adatsên madêv kuâ aña. Elisabet mis aña adâyya à ka bêzi, kadâvâl slêm Yuhana. ¹⁴ Kak kadâhênla la marabay, ñgaha azladza aña uvaw tadârabay lakêl aña mayyi masla. ¹⁵ Kâ uwana adâgay mên dza la huma yewdi aña Sufêl Zêzagêla. Tetuwa adâsa guzu aw, amiyaka bâ mana beymi uwana mamêslga bay kâ adâsay aw. Adâgay mahênla à la Masasêdok Zêzagêla dagay la hud aña iyâ aña. ✧ ¹⁶ Adâwulla azla Isêrayel aña uvaw à huma Sufêl Zêzagêla. ¹⁷ Masla la gêl aña adâtsa vok à awtây à huma Zêzagêla la ndzêda aña Masasêdok, ñgaha la ndzêda aña masla mapêhal gay à ahâl Eliya uwana uwarâ, kâ matsên vok gay azlababa la azlabêza aña aña, adâwulla azlamêna makês gay aw à hanjêli aña

✧ **1:15** 1.15 4Musa 6.3

azladza dziriga à abà, adàd'ah tsəhay à ahəŋ kà mas à waŋ aŋa Sufəl Zəzagəla.”✧ ¹⁸ Ama Zakari agòd' à malika: “Kakay gədàsəlay kà uwaga kà dziriga ma? Tsa mədapakah makoz la mis gulo mi”, agòdal. ¹⁹ Kiya uwaga malika agòdal: “Gi kà sləm gulo kà Gabəriyel. Gi la uwana Zəzagəla afà à gi à huma aŋha à gay, kà gi aŋa mazlakəŋ, masla asləl gi à waŋ kà mapəh à ka gay uwaga. ²⁰ Ama kadiŋ gəl à gay gulo uwana à vok gəpəh à ka, adàpaka vok gəgòd' à ka aw kà, kà uwaga kapakay bada, kaɓadma aya aw, tsəràh à uwana tatak uwana gəpəh à ka adàpaka vok dandan la uwana kadàɓadma.”

²¹ La kaslà uwatà, azlaməna madiŋal gəl à vok takùd Zakari la uda, ŋgaha ləv avəl atà à gay məŋga, kà uwana asàf məŋga la gày mabək kidzidzi la aku. ²² Ama mok uwana adasa à uda kà, aslàla vok aŋa mabəɗatàma aya aw, azladza tadzùgw kà: Anəŋà nadzipo anik la gày la aku, tagòd'. Abəɗatàmà kà la ahəl pəra, kà uwana aslàla vok kà mabəɗma aya aw.

²³ Mok uwana Zakari adadəv kaslà aŋha à gay kà mabək kidzidzi la məŋ gày Zəzagəla la aku kà, awùl à mtəga aŋha. ²⁴ Zweg la huma la gay kà, bəzi adà à Elisabet, mis aŋha, à huɗ, ŋgaha masla Elisabet ahadà bəzi la huɗ tsəràh à təla zlo. Agòd' la gəl aŋha: ²⁵ “Iyay, aganay tatak uwana Sufəl Zəzagəla adəhàŋ kà aŋulo, Zəzagəla asəl aŋa mahəlla gi zirui lakəl ala la huma azladza gesina.”

Malika apəhla gay mayyi Yesu ala

26 La tëla mukwa, Zəzagəla aslèl malika Gabəriyel à gudəŋ Galili, uwana sləm aŋha Nazaret, 27 à slaka dahalay anik, uwana mawɗa aŋa Yusufu, masla kà la mayyi à tsəh ala aŋa sufəl David la abà. Sləm aŋa dahalay uwatà bay kà Mariyama. 28 Malika adagay à slaka aŋha agòɗal: “Ràb, kà uwana Zəzagəla adahənkala la vok mahamay aŋha, Sufəl Zəzagəla la ahəŋ la kak.” 29 Mariyama kà gəl akàɗal à vok kà gay uwaga. Anavà gəl aŋha agòɗ: ‘Mana asal magoday ayyi marabay gə uwanay ma?’ 30 Kiya uwaga malika agòɗal: “Mariyama, guba akəs ka aw, kà uwana kadaɓəz vok mahamay aŋa Zəzagəla. 31 Kadàgay la bəzi la huɗ ŋgaha kadàyyi bəzi zilga, uwana kadàvəl sləm Yesu. 32 Masla adàgay məŋ dza, ŋgaha tadàzallalla Kona aŋa Zəzagəla, uwana kərkər la afik. Sufəl Zəzagəla adàpakəŋ ala kà məŋ sufəl, bokuba uwana adahəŋ à David, baba aŋha madzidziga. 33 Ŋgaha adàkor tsəhay Isərayel aŋa koksikoksi; makoray aŋha adəkəɗ gəl à ahəŋ aw.”✧

34 Mariyama agòɗ à malika: “Kakay uwaga adàpaka vok, tsa gi la zil dadəŋ aw ma?”

35 Malika agòɗal: “Masasəɗok tsikasla adàsa à ahəŋ à gəl aŋak, ŋgaha ndzəɗa aŋa Zəzagəla uwana kərkər la afik, adàsa à ka à gəl, bokuba dzəgay, kà uwaga à uwana bəzi uwana kadàyyi kà, tadàzallalla: Tsikasla, Kona aŋa Zəzagəla uwana la zagəla la afik. 36 Elisabet dəg tsin aŋak babay kà, bəzi la huɗ, tekedika adagay makoz babay, azladza kà ‘Dəgər’, tagòɗal, ama

✧ 1:33 1.33 2 Samuyel 7.12-13,16; Yesayya 9.7

lagonay kà bəzi la huf aṅa təla mukwa. ³⁷ Kà uwana tatak la ahəṅ aduw kà Zəzagəla à gəl aw.”✧ ³⁸ Kiya uwaga Mariyama agòd: “Gi kà, gi mayà aṅa Sufəl Zəzagəla; apakà à gi vok, bokuba uwana kapèh lagwa zlà.” Kiya uwaga malika asàkal à ahəṅ.

Mariyama aday kà aṅa manəṅ à Elisabet à gay

³⁹ La kaslà uwatà, Mariyama atsizlla ala, amərəà vok, kà mad à gudəṅ anik à abà, la gudəṅ la afik la kutso Yahudiya. ⁴⁰ Ahàd à gày aṅa Zakari, “Ayyi”, agòd à Elisabet. ⁴¹ La mok uwana Elisabet atsənà madàh ‘Ayyi’ aṅa Mariyama kà, bəzi abəlakà vok la huf aṅha. Elisabet adàhənla la Masasədok Zəzagəla, ⁴² awiyà la ndzəda: “Zəzagəla apis à ka gay à vok kayakay la tataka azlamis anik la abà gesina, ṅaha mapis gay à vok aṅha adàdza à ahəṅ lakəl aṅa bəzi, uwana kadàbəzal. ⁴³ Gi ma gi uwa, à uwana iyà aṅa Sufəl gulo atsa à waṅ à mtəga gulo uwa? ⁴⁴ Kà uwana mok uwana gətsənà ‘Ayyi’ aṅak kà, bəzi abəlakà vok la huf gulo la marabay. ⁴⁵ Lapiya agay la kak, kà uwana kadiṅ gəl à tatak uwana à vok, Sufəl Zəzagəla apèh à ka uwaga apaka vok.”

Mahabay marabay aṅa Mariyama✧

⁴⁶ Kiya uwaga Mariyama agòd:
 “Masasədok gulo azləb mənṅa aṅa Sufəl Zəzagəla,
⁴⁷ Ləv gulo adahənla la marabay à kà Zəzagəla masla mabəl gi.

✧ **1:37** 1.37 1Musa 18.14 ✧ **1:45** 1.45 Dzàṅ 1 Samuyel 2.1-10 bay

- 48 Kà uwana vok ahamàl kà gi à uwana anèṅ gi
kà kiya gi mayà aṅha təlèmmaga.
Iyay, dagay lakana azladza tagoḍay kà, gi kà
gi mapis gay à vok gà.
- 49 Kà uwana Zəzagəla, uwana tsikasla, adfahà
tatak gesina dzəḃa aṅha səla aw kà aṅulo.
Sləm aṅa Zəzagəla kà tsikasla.
- 50 Mawoyəṅ aṅha adàgay la ahəṅ
Lakəl aṅa azladza gesina, uwana tahoy
yewdi aṅha koksikoksi.
- 51 Ahənà azlasləray mənḡa mənḡa ala, la
ndzəḍa aṅa ahəl aṅha.
Awìts azlaməna zlapay gà ala.
- 52 Adakwà azlasufəl à ahəṅ la kursi aṅatà la afik,
adawalla atà à vəḍfah;
Ama azigənàhà azlaməna təlèmmaga.✧
- 53 Ahanà azlaməna may ala la azlatatak delga,
delga gà,
Akudəkàh azlagorobu la ahəl deyday.
- 54 Asà à waṅ, azlāk tsəhay aṅha Isərayel, masla
sləray aṅha
Avikən kà mapəhla delga aṅha ala aw,
- 55 La slaka Abəraham, ḡgaha la mayyi à tsəh ala
aṅha kà aṅa koksikoksi,
Bokuba uwana apèh à azlababa gami madzi-
dziga.”✧
- 56 Mariyama adzà à ahəṅ la Elisabet nekwa
nekwa təla makər, la lig la ahəṅ, awùl à mtəga
aṅha.

Mayyi Yuhana masla madàh batem

✧ 1:52 1.52 Job 5.11; 12.19 ✧ 1:55 1.55 1Musa 17.7

⁵⁷ Kiya uwaga mok uwana kaslà masewk à ahəŋ aŋa Elisabet adaslay kà, ayyà bəzi zilga. ⁵⁸ Azlaməna magay aŋha la azlatsəhay aŋha tatsənəŋ kà Sufəl Zəzagəla adadəhalla delga, ŋgaha atà taràb la slaka gə. ⁵⁹ Mok uwana bəzi adadəh kasukwa tekula kà, tadala kà makədəv à uda, atà kà, asà à atà kà mavəl sləm aŋa baba aŋha, Zakari.☆ ⁶⁰ Ama, “Awan”, iyà aŋha agòd; “Sləm aŋha kà mavəl kà Yuhana.” ⁶¹ “Awan, dza la ahəŋ la tsəhay aŋak la abà, à uwana tavəl tsəhay sləm uwanay”, tagòfal. ⁶² Kiya uwaga tanavà baba aŋha mabada bada, kà masəl sləm uwana asəl mav à bəzi. ⁶³ Zakari anəv tatak kà manəhal à adi, ŋgaha kiya uwanay à uwana anəh: ‘Yuhana, la uwana sləm aŋha.’ Ləv avəl atà à gay gesina aŋatà. ⁶⁴ Katskats la abatà Zakari adzəkà mapokw gay kà mabadma, adzəkà mazləb Zəzagəla la kuda zlèkkà. ⁶⁵ Kiya uwaga guba akəs azlaməna magay aŋha gesina, ŋgaha azlaməna madz à ahəŋ la gudəŋ uwatà la afik gesina tapàh tatak uwana apakà vok. ⁶⁶ Azladza gesina uwana tatsənà uwana tapəhay kà, awùl atà à gəl, ŋgaha tanàvəh à vok: “Tsa bəzi uwanay ma adəgay ma uwa tak uwa? Ndzər, maslay aŋa Sufəl Zəzagəla la ahəŋ lakəl aŋha, hadəy!”

Mahabay aŋa Zakari:

masla mapəhal gay à ahəl aŋa mapəh à azladza

☆ **1:59** 1.59 3Musa 12.3

67 Zakari, baba aṅa bēzi uwaga, agà mahēnlaga la Masasēfok Zēzagēla, adzēkà maziṅ kiya uwanay:

68 “Mazlēbay agay kà la Sufēl, uwana Zēzagēla aṅa azla Isērayel

Kà uwana afà slēm à azladza aṅha, afèlla atà.

69 Masla apèhanula maslay la mav à anu masla mabēlēṅ dziriga,

Uwana la mayyi à tsēh ala aṅa Sufēl David la abà, uwana magamza aṅha.

70 Uwaga la uwana apèh uwarà la paṅaw aṅa azlamēna mapèh à atà gay à ahàl kà mapàh à azladza:

71 ‘Gədàtēf akul la ahàl aṅa azlamēna mēzam aṅkul agòḍ,

Ngaha la ahàl aṅa azlauwana tapēsew anu gesina.’

72 Masla adàpèhla mawoyēṅ aṅha à azlababa gami madzidziga ala,

Ngaha gay makəs vok slawda aṅha tsika-slaga uwatà adàwulal à gəl.

73 Kà uwana Sufēl Zēzagēla azùw mawafay à baba gami madzidziga Abēraham.

74 Kà masla aṅa mapèlanula la ahàl aṅa azlamēna mēzam gami,

Ngaha kà anu aṅa maḍahala slēray la kokudà kurit yewdi.

75 Kà anu aṅa magay sətaka, ngaha la dziriga la huma aṅha koksikoksi.

76 Ngaha kak, bēzi gulo kadàgay masla mapèhal gay à ahàl aṅa dza uwana kèrkèr la afik aṅa koksikoksi.

Kà uwana kak la uwana kadàguway la huma
aṅa Sufèl kà madfahallaṅ tetèvi à ahəṅ.✧

77 Nḡaha kà maṙəhla à azladza aṅha ala kà,
adàbèl atà la mamats atà tsakana aṅatà
ala.

78 Haday, Sufèl Zəzagəla gami kà, adahənla la
vok mahamay, ṅgaha la lapiya,
Adaslèl à anu udfaka à ahəṅ à gəl gami
gesina, bokuba udfaka aṅa afats uwana
atsa à afik.

79 Kà masla aṅa manəṅ azladza uwana ala, atà
la mələs la abà, ṅgaha la azladza uwana
la dzəgay aṅa mamətsay la abà,
Nḡaha masla aṅa manəṅla asik gami la
tetèvi aṅa lapiya la tsəh.”✧

80 Bəzi azigən, ṅgaha haṅkəli aṅha bay azàla
vok à gəl. Adzà à ahəṅ la fəta la abà, tsərəh à
mavakay uwana aṙəhla vok ala la huma tsəhay
Isərayel.

2

Mayyi Yesu (Mata 1.18-25)

¹ La zamana uwatà Awgustus, məṅ sufèl aṅa
azla Rom agòd kà: ‘Say tatugw dza la makoray
gulo gesina’, agòd. ² Uwaga kà matugw dza mat-
era, uwana apakà vok la zamana aṅa Kwiriniyus
gumna aṅa kutso Səriya. ³ Azladza gesina tadàh
kà matsetser atà, kəla uwabeyuwi adà à gudəṅ
aṅha.

✧ 1:76 1.76 Malaki 3.1 ✧ 1:79 1.79 Yesayya 9.2

⁴ Yusufu babay atsizlla ala la Nazaret la kutso Galili, kà maday à kutso Yahudiya, à hudf gudəŋ uwana à abà, Betelehem tagòdal, à slaka uwana tayyà sufəl David à abà. Kà uwana masla kà mayyi à tsəh ala aŋa David. ⁵ Tahàd kà matsetser sləm aŋatà, la mawda aŋha, Mariyama, uwana akùd kaslà masewk à ahəŋ. ⁶ Kiya uwaga, mok uwana tabəzay, kaslà masewk à ahəŋ aŋha adaslay. ⁷ Ŋgaha ayyà bəzi zilga, malkwoy aŋha, afafàdal lukut à adi, ŋgaha ahənənŋ à daŋor à abà, kà uwana slaka la ahəŋ kà aŋatà la gày məlok dza la aku aw.

Malika apəhla vok à azlaməna manəŋla azlatatak

⁸ La gudəŋ uwatà, azlaməna manəŋla azlatatak la ahəŋ uwana tahanay la fəta kà manəŋla azlatatak aŋatà. ⁹ Malika aŋa Sufəl Zəzagəla apəhatàla vok, ŋgaha mazləbay aŋa Sufəl Zəzagəla awùdla slaka aŋatà. Guba akəs atà gesina aŋatà. ¹⁰ Ama malika agòd à atà: “Guba akəs akul aw, kà uwana gəsà à akul à waŋ kà gay matsidəyga, uwana adàrab azlatsəhay gesina. ¹¹ La hudf aŋa vəd uwanay la abà, la hudf gudəŋ aŋa David la abà kà, tayyà à akul masla mabəl akul: Masla Kristu, Sufəl. ¹² Aganay tatak uwana adəpəhakulla: Kadənəŋaw bəzi vərna mafafàdal lukut à adi gà, mahənəŋ à ahəŋ gà la daŋor la abà.”

¹³ Katskats, maham à ahəŋ malika la zagəla tahamà gay à vok la malika uwatà, tasləkàw Zəzagəla tagòd:

¹⁴ “Mazləbay aga la Zəzagəla uwana la zagəla,

Lapiya aga la gudəŋ la vok la slaka azladza uwana Zəzagəla awoya atà, ŋgaha azla-uwana tawoya masla babay!”

Azlaməna manəŋla azlatatak tahàd à gudəŋ Betelehem

¹⁵ Mok uwana azlamalika tasàk atà à ahəŋ, tawùl aŋatà à zagəla kà, azlaməna manəŋla azlatatak tagòf à vok kà atà à atà: “Məhàd tsəràh à Betelehem zlà, delga kà mənəŋ tatak uwana apakà vok, mədànəŋ Sufəl Zəzagəla apəhanula zlà”, tagòf. ¹⁶ Ŋgaha atà tamərəà vok kà maday, tabèz à Mariyama à vok atà la Yusufu, ŋgaha la bəzi vərna, uwana mahənəŋ à ahəŋ gà la danor la abà. ¹⁷ Mok uwana tanəŋəŋ, tatùgw gay uwana tanəŋàŋ, la uwana tatsənà la slaka aŋa malika lakəl aŋa bəzi. ¹⁸ Azladza uwana tatsəb sləm à azlaməna manəŋla azlatatak uwaga kà, ləv avàl atà à gay gesina, kà uwana tatsənà uwaga. ¹⁹ Ama Mariyama kà, abək uwaga gesina à gəl aŋha à afik, adzùgw uwaga la lela. ²⁰ La lig la ahəŋ, azlaməna manəŋla azlatatak takès tetəvi kà mawul aŋatà la mazləb Zəzagəla. Tazləbà masla kà azlatatak uwana tatsənàŋ, la uwana tanəŋàŋ, kà uwana uwaga gesina kà, apakà vok bokuba uwana malika apəh à atà.

Mapəhla Yesu ala la məŋ gày Zəzagəla la aku

²¹ Mok uwana kasukwa tekula adadà à lig kà, mahənay adaslay kà makədəv Yesu à uda, tavàl

sləm Yesu, sləm uwana malika apəhla ala à mok uwana iyà aṅha alèg mazəb à huɖ dadàṅ. ☆

²² Nḡaha bokuba uwana gay aṅa maɖàh mavèlàh adadəv à gay kà, bokuba uwana mapəhay aṅa Musa agod, tadàla Yesu à Urusalima kà mapəhla masla ala la huma aṅa Sufəl Zəzagəla, ²³ bokuba uwana tatsetsèr à mapəhay aṅa Sufəl à abà:

'Kəla malkwoy zilga kà, uwaga tatak matsufay gə aṅa Sufəl Zəzagəla la fəta la awtəy tsikasla.'

²⁴ Takadàh azlatatak uwana kadàw, wakità mapəhay agod:

'Azlahabakoku fəta səla baṅaw azlazlabara habakoku mtəga səla.' ☆

Mahabay aṅa Səmeyyon

²⁵ Dza anik la ahəṅ la Urusalima uwana sləm aṅha Səmeyyon. Zil uwatà kà dza dziriga, akès gay aṅa Zəzagəla, ḡgaha akudà dza uwana naka atsa à waṅ, kà mabəl azladza Isərayel. Masla kà agà la Masasəɖok Zəzagəla. ²⁶ Nḡaha Masasəɖok Zəzagəla apəhla à vok à abà kà, adàmətsay dadàṅ aw, say baṅa adənəṅ huɖ adi aṅa Kristu, uwana Sufəl Zəzagəla adàsləl à ahəṅ dadàṅ. ²⁷ Masasəɖok Zəzagəla adàla masla à məṅ gəy Zəzagəla à agu, la mok uwana azlababa tasəlla Yesu à waṅ, kà maɖahallaṅ bokuba uwana: 'Dahàwwàṅ', wakità seriya agod. ²⁸ Səmeyyon azəb bəzi à ahəl, ḡgaha 'Kikay', agod à Zəzagəla la magodfay:

☆ **2:21** 2.21 3Musa 12.3 ☆ **2:24** 2.24 2Musa 13.2,12; 3Musa 12.6-8

- 29 “Sufəl, lagonay kà mapəh à ahəŋ aŋak kà adagəð à afik,
 Sàk à mayà aŋak aməts aŋha la lapiya adagay zlà,
 30 Kà uwana lagwa kà, gədanəŋ maβəlay aŋak la yewdi gulo,
 31 Uwana kađahàŋ à ahəŋ kà aŋa tsəhay gesina.
 32 Uwaga la uwana uđaka uwana adapəhla ka ala la huma azladza gudəŋ à vok gesina,
 Uwaga la uwana adavà mazləbay à tsəhay aŋak Isərayel.”☆

Mapəh à ahəŋ aŋa Səmeyyon

- 33 Baba la iyà aŋha atà səla nna ləv avəl atà à gay kà gay uwana Səmeyyon apəh lakəl aŋha.
 34 Səmeyyon apis à atà gay à vok, ŋgaha agòđ à Mariyama iyà aŋa Yesu: “Zəzagəla akəsàni bəzi uwanay kà, kà matsalla matekwid, ŋgaha kà aŋa matsizlla azladza aŋuvaw ala la tataka azla Isərayel la abà. Adagay tatak manəŋal adi aŋa Zəzagəla, uwana azladza tadəkweska. 35 Ŋgaha adapəhla madzugway aŋa azladza gesina ala la uđaka la abà la dazuwaya, ŋgaha kak babay kà, katsakar adəzləl madzugway aŋak ala kà madzugway aŋa tsəh ləv aŋak mas à uda la dazuwaya.”

Mahabay aŋa Hana, masla mapəhal gay ahəl misga

- 36 Agà la ahəŋ babay masla mapəhal gay ahəl misga uwana sləm aŋha kà Hana, dugu aŋa Fanuyel uwana la tsəhay aŋa Asər. Masla adagay

☆ 2:32 2.32 Yesayya 42.6; 49.6; 52.10

makoz, zil dahalay anha uwana ahàd kà, tadfahà mavay mēdēf atà sēla, ³⁷ adzà à ahēn bokuba mis kuḏa tsēràh à mavay dzik mtēgis gəl anha ufaḏ. Masla azàhà vok la gày Zēzagēla la aku aw, la mavakay la mahanay gesina, azlākàh Zēzagēla, ngaha akàs nēlay la madēv kuḏa babay. ³⁸ Asà à waṅ la kaslā uwatà, “Kikay”, agòḏ à Zēzagēla, ngaha apēh gay aṅa bēzi à azladza gesina uwana atà takudà kà Zēzagēla aṅa maḃel Urusalima.

Mawul à gudēṅ Nazaret

³⁹ Mok uwana azlababa aṅa Yesu tadàva tatak uwana à gay: ‘Dahàwwàṅ’, wakità mapēhay aṅa Sufəl Zēzagēla agòḏ kà, tawùl aṅatà la masla à Galili à gudēṅ Nazaret. ⁴⁰ Bēzi adà à huma à gay la mazīgēnay, azàla ndzēḏa à gəl aya, ahēnla la matsihila. Ngaha vok mahamay aṅa Sufəl Zēzagēla agà lakəl anha.

Yesu la mēṅ gày Zēzagēla la aku

mavay anha kulo gəl anha sēla

⁴¹ Kēla mavay azlababa anha tadàhah à Urusalima kà aṅa madēvaday Paska.✧ ⁴² La mok uwana adafah mavay kulo gəl anha sēla kà, tasəl à waṅ la tsēh, kà uwana zagēlā aṅatà. ⁴³ Mok uwana madēvaday adadēv à gay kà, tawùl aṅatà, la kokuḏa masēlay aṅa azlababa, kà Yesu agēḏ à Urusalima. ⁴⁴ Madzugway aṅatà kà: ‘Yesu kà aga la tataka aṅa azlamanalay anha la abà’, tagòḏ, ngaha la mok uwana lis tavàk

✧ **2:41** 2.41 2Musa 12.1-27; 5Musa 16.1-8

asik à gəl kà, tadzəkà mayahay la tataka aṇa dugum tsiṇ aṇha la abà, ṅgaha la azlamanalay aṇha la abà babay. ⁴⁵ Ama tabèzal aw, kà uwaga à uwana azlababa aṇha tawùl à Urusalima kà mayahay. ⁴⁶ La mavakay mamakər tabèzal à gəl la mənḡ gày Zəzagəla la aku. Masla adadza madzay la tataka aṇa azlaməna matapla tatak à azladza la abà, atsəb à atà sləm, la manavàh atà tatak. ⁴⁷ Azladza gesina uwana tasəbal sləm, ləv avàl atà à gay kà haṅkəli aṇha, ṅgaha kà azlamawul à uda aṇha aya. ⁴⁸ Mok uwana azlababa aṇha tanəṇ kà, takəs gəl la ahàl səla, ṅgaha iyà aṇha agòfal: “Bəzi gulo, kà mana madàh à anu a ahəṇ kiya uwanay ma? Nəṇàṇ tsi, anu la baba aṇak kà, mədayàh ka kà mənḡa, la iyaw tugwi la adi.” ⁴⁹ Agòf à atà: “Kà mana kayàhàw gi ma? Kasəlàw kà, azlayla gi, aṇa madz à ahəṇ la gày aṇa baba gulo la aku, kà madàh sləray aṇha aw takay?” ⁵⁰ Ama atà kà tatsənà tatak uwana apèh à atà aw. ⁵¹ Kiya uwaga Yesu awùl à mtəga atà nna à gudəṇ Nazaret, akəs atà gay la ahàl ala. Ama iyà aṇha kà akəsàn lakəl à mad vok aṇa azlatatak gesina uwana apakà vok. ⁵² Yesu azigèn, maslay aṇha adà à huma à gay, masla ahəd à Zəzagəla à adi, ṅgaha à azladza gesina à adi babay.

3

*Sayda aṇa Yuhana masla madàh batem
(Mata 3.1-12; Mark 1.1-8; Yuhana 1.6-8,19-28)*

¹ La mavay makulo gəl aṇha zlo aṇa makoray aṇa mənḡ sufəl aṇa azla Rom, uwana sləm aṇha

Tiber Zəsar, Pontsəyus Pilatus agà gumna aña Yahudiya, Herod bay akòr Galili, ngaha deda aña Filip akòr Ituriya la Tərakoniya, ngaha Lisaniyas akòr Abilen. ² La kaslà uwatà kà, Hanas atà la Kayyif atà tagà azlaməñ madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla. La mok uwaga gay aña Zəzagəla atsənà à Yuhana, kona aña Zakari la kəsaf la abà. ³ Yuhana augüzàh la kutso uwana la abatà la makəla aña Urdun gesina. Azàtàñ, agòd: “Pèhàw gay la ləv ala, dəhàw batem ngaha Zəzagəla adàmatsakulla tsakana añkul ala.” ⁴ Uwaga kà bokuba uwana tatsətsèr à wakitə aña masla mapəhal gay à ahəl Yesayya à abà:

'Uwaga kà kuda aña dza uwana awiyay la fəta la abà:

Slàdàw tetəvi à Sufəl à ahəñ,

Tsàzlàw azlatetəvi manalabahayga ala gesina!

⁵ Azlazzələk gesina adəhàbà,

Azlagudəñ la azladadəgwal tapakàh vada-vaday,

Azlanalabay aña barama tatsəzl ala,

azlatetəvi uwana malàh à uda gə, tadəhàbà takakarra.

⁶ Kiya uwaga azladza gesina tadənəñ məbəl anu aña Zəzagəla.[✧]

⁷ Maham à ahəñ dza aņuvaw asà à wəñ à slaka Yuhana, kà atà aña məbəz batem. Masla agòd à atà kà: “Akul azlabəza aña matsapa, uwa à uwana agòd à akul kà kadətəfaw à mapak ləv aña Zəzagəla la gay la à uwana adəsà à

✧ 3:6 3.6 Yesayya 40.3-5

wan̄ bawbaw uwa? ⁸ Lagwa kà, òfahàwwàn̄ sléray uwana apəhla ala kà kadàbədfawla kà vok, kà kapəhaw gay la ləv ala zlà, kadzugwaw la ləv an̄kul la tsəh kà: ‘Abəraham baba gami madzidziga’, kagòdfaw aw. Kà uwana haday gəpəh à akul kà, Zəzagəla aslala vok an̄a mapak azlaakur uwanay ala, kà magay azlabəza an̄a Abəraham. ⁹ Lagwa kà goslka kà madəhən̄ à ahən̄ gà, kà mahərats la tsəh à ahàf à afik. Kəla ahàf uwana av mayyay delga aw kà, tanats à ahən̄, ŋgaha taduwa à akàl à tsəh.”

¹⁰ Kiya uwaga maham à ahən̄ dza anàv: “Mana ma à uwana mədəhən̄ zlà ma?” ¹¹ Masla awùlatàla, agòdf: “Dza uwana akor lukut səla tavàhàn̄ la dza uwana an̄ha la ahən̄ aw, ŋgaha dza uwana la tatak may babay tatsàkàn̄ la dza uwana an̄ha la ahən̄ aw.” ¹² Azlaməna mazəb hadama tasà à wan̄ an̄a madəhatàn̄ batem suwan̄, ŋgaha tanavà Yuhana: “Məŋga, mana ma à uwana mədəhən̄ ma?” ¹³ Kiya uwaga agòdf à atà: “Kafàw à azladza à gəl kà mapəlay məŋga òfwà uwana pèlàw, tagòdf aw.” ¹⁴ Kiya uwaga azlaslodzi tanàv suwan̄: “Anu ma, kakay anu babay zlà ma?” Agòdf à atà: “Kahalaw sili azladza ala la gasa aw, ban̄aw la tetəvi fida gà aw, ama kùdàw kà masik an̄kul uwana kadàbəzawwal.”

¹⁵ Ama uwana maham à ahən̄ dza gesina tagà la manəwən̄ la abà lakəl an̄a Yuhana kà, ‘Zlahaw kà, masla la uwana Kristu’ tagòdf. ¹⁶ “Gi”, Yuhana agòdf à atà gesina kà, “Gədfahakulla batem kà la iyaw. Ama dza anik la ahən̄ atsa à wan̄ la lig gulo la ahən̄ kà, bà gi babay kà

gösla mapəzl zuwid kwimik anha ala babay aw. Masla kà adəfahakulla batem kà la Masasəfok tsikasla, ngaha la akàl. ¹⁷ Kətsaw madula hi anha la ahàl, kà masəhla hi, kà mavàh à atà ala la tafarga. Hi anha kà adətsak à vəda anha à abà, ama tafarga kà, aduwal à akàl uwana à tsəh adəməts ala dʒikidiki aw!”

¹⁸ La mapəh à atà azlagay anik anik anjvaw aya, la uwana Yuhana azà gay matsidəyga à azlatsəhay uwaga. ¹⁹ Yuhana asləhà vok à Herod à kà uwana azəb Herodiya, mis anja deda anha, ngaha kà uwana adəhà azlamawisiga anik anik anjvaw aya. ²⁰ Kiya uwaga Herod azàla mawisiga anha à gəl aya la maduw Yuhana à danjay.

Madəh batem anja Yesu

(Mata 3.13-17; Mark 1.9-11; Yuhana 1.32-34)

²¹ Kiya uwaga Yesu asà à wan, à mok uwana azladza gesina tabəz batem, abəzà à batem anha suwan. La kaslà uwana adəv kudfa, zagəla apəzl à ama ala, ²² ngaha Masasəfok Zəzagəla asà à ahəŋ à gəl anha bokuba habakoku. Ngaha bay kudfa atsən à ahəŋ la zagəla la magodəy: “Kak bəzi gay ləv gulo; marabay gulo gesina kà la kak la afik.”✧

Azlamadzidziga anja Yesu

(Mata 1.1-17)

²³ La mok uwana Yesu adzəkà sləray anha, kà adəfah mavay dzik makər. La madzugway anja azladza kà: ‘Kona anja Yusufu’ tagod, à uwana agà kona anja Heli. Aganay madzəka vok mayyi

✧ **3:22** 3.22 Yesayya 42.1; Mahabay 2.7

à tsəh ala aña azlababa madzidziga uwana adà
à huma à gay.

24 Heli kona aña Matat, kona aña Levi, kona aña
Melki, kona aña Yanay, kona aña Yusufu,

25 kona aña Matatiyas, kona aña Amos, kona aña
Nahum, kona aña Esəli, kona aña Nagay,

26 kona aña Mat, kona aña Matatiyas, kona aña
Səmeyyi, kona aña Yosək, kona aña Yoda,

27 kona aña Yohanan, kona aña Resa, kona aña
Zorobabel, kona aña Salatiyel, kona aña
Neri,

28 kona aña Melki, kona aña Adi, kona aña
Kosam, kona aña Elmadam, kona aña Er,

29 kona aña Yesu, kona aña Eliyezər, kona aña
Yorim, kona aña Matat, kona aña Levi,

30 kona aña Səmeyyon, kona aña Yahuda, kona
aña Yusufu, kona aña Yonam, kona ana
Eliyakim,

31 kona ana Meleyya, kona aña Mena, kona aña
Matata, kona aña Natan, kona aña David,

32 kona aña Yese, kona aña Yobed, kona aña Boz,
kona aña Sala, kona aña Naheson,

33 kona aña Aminadab, kona aña Adəmin, kona
aña Arəni, kona aña Esərom, kona aña
Farəs, kona aña Yahuda,

34 kona aña Yakuba, kona aña Isak, kona aña
Abəraham, kona aña Tara, kona aña
Nakor,

35 kona aña Səruk, kona aña Ragaw, kona aña
Falek, kona aña Eber, kona aña Sala,

- 36 kona aṅa Kaynam, kona aṅa Arəfakəsad,
 kona aṅa Səm, kona aṅa Nuhu, kona aṅa
 Lamek,
 37 kona aṅa Matusala, kona aṅa Enok, kona
 aṅa Yared, kona aṅa Maleleyel, kona aṅa
 Kaynan,
 38 kona aṅa Enos, kona aṅa Sət, kona aṅa Adama,
 uwana agà la gəl aṅha kona aṅa Zəzagəla.

4

Mapapat Yesu

(Mata 4.1-11; Mark 1.12-13)

¹ Yesu ahənla la Masasəfok Zəzagəla, awùlla à waṅ la gay mukwà Urdun. Ngaha Masasəfok Zəzagəla adàlla à fəta à abà. ² La abatà adahəṅ mavakay dzik ufad, azùw tatak aw, la mok uwaga seteni apapət masla kà, uwana masla la may gà.

³ Kiya uwaga seteni agòfal: “Baṅa kak bəzi aṅa Zəzagəla kà, pakà akur uwanay ala kà kaf.”

⁴ Yesu awulàlla: “Iyay, uwaga kà matsetseray gà: 'Ama dza adzadzar vok kà la kaf pəra aw.'”[☆]

⁵ Seteni adàlla à afik kərkər aya, apəhla azlamakoray aṅa gudəṅ à vok. ⁶ Ngaha agòfal: “Gədàvə à ka maslay uwana la abà la tatak uwana la gudəṅ uwanay la vok gesina, kà uwana uwaga kà aṅulo, ṅaha gi babay kà gəslala vok aṅa mav à dza uwana asa à gi. ⁷ A baṅa kak kasləkaw gi, la makəd à gi à aheṅ, kà uwaga gesina kà adəgay kà aṅak.”

⁸ Yesu agòfal: “Wakitə agodf kà:

[☆] 4:4 4.4 5Musa 8.3

'Sufəl Zəzagəla aṇak la uwana kanəfay pəra, ṅgaha masla kokudə gəl aṇha la uwana kazlakəṅ pəra.'"☆

⁹ Kiya uwaga seteni adàla masla à Urusalima, adàla masla à gəl mən gày Zəzagəla à afik, agòfal: "Baṇa kak bəzi aṇa Zəzagəla kà, vəl à ahəṅ la abanay! ¹⁰ Kà uwana uwaga kà matsetseray gà:

'Dàw, Zəzagəla adàgof à azlamalika aṇha, kà manəṅla ka!'

ṅgaha aya kà: ¹¹ 'Atà kà, tadəkəs kà ahəl, kà kak aṇa mazləl asik à akur la adi aw.'"☆

¹² Yesu agòfal: "Wakitə Zəzagəla agof kà: 'Katapa Sufəl Zəzagəla aṇak aw.'"☆

¹³ Mok uwana seteni adàv mapapat Yesu à gay la azladabaray anik anik gesina kà, asàkal à ahəṅ, adà aṇha, say kà afats anik.

*Yesu adzəka sləray aṇha la kutso Galili
(Mata 4.12-17; Mark 1.14-15)*

¹⁴ Yesu awùlla à Galili mahənlaga la ndzəḍa ana Masasədok Zəzagəla. Tadzəkà mavats gay lakəl aṇha la makoray uwatà la abà gesina.

¹⁵ Atàpla tatak à azladza la azlagày madəv kuḍa la aku. Azladza gesina tatsəbal sləm, tazləba masla.

*Azlaməna gudəṅ Nazaret takweska Yesu
(Mata 13.53-58; Mark 6.1-6)*

¹⁶ Yesu awùlla à gudəṅ Nazaret à slaka uwana à abà azigən. La vud maduw ləv aṇa azla Yahudiya, ahəd à gày Zəzagəla à agu bokuba

☆ **4:8** 4.8 5Musa 6.13 ☆ **4:11** 4.11 Mahabay 91.11-12 ☆ **4:12** 4.12 5Musa 6.16

uwana adagay zagèlè aṅha. Atsizlla ala kà madzeṅ wakità. ¹⁷ Tavàl à ahàl wakità aṅa Yesayya, masla mapèhal gay à ahàl, à ahàl, apapàs wakità uwatà à uda ṅgaha abèz à slaka anik uwana tatsetsèr kà:

¹⁸ 'Masasèḍok ana Sufèl Zèzagèla lakèl gulo,
 Akèsàni gi, kà gi aṅa madla gay matsidayga
 à azlamèna kuḍa.
 Aslèl gi à waṅ kà, kà gi aṅa mapèh gay
 mapèlla à azlamèna daṅay,
 Kà mavàh yewdi à azlagulèf,
 ṅgaha kà mataf azlauwana tas ṅgèrpa.

¹⁹ Kà mapèhla ala mavày uwana vok mahamay aṅa Sufèl Zèzagèla adàpèhla vok ala.'[☆]

²⁰ ṅgaha kiya uwaga Yesu akèl wakità à abà, awùlla à ahèṅ, adzà aṅha madzay. Dèwdèw dza uwana la gày uwatà la aku tatsèkal yewdi à gay gesina. ²¹ La lig la ahèṅ, adzèkà magòḍ à atà: "Lakana kà, matsetseray uwanay kà, adagèḍ à afik à uwana mèdzèṅ la abanay la slèm aṅkul."

²² Atà gesina takès gay aṅha, lèv avàl atà à gay, kà gay aṅha dzèḅa aṅha sèla aw gà uwaga apèh à atà. Tagòḍ: "Masla kà kona aṅa Yusufu aw takay?" ²³ Yesu agòḍ à atà: "Dzer, asa à gi kapèhaw gi gay la gay la abà uwanay: 'Dokwtar wurà gèl aṅak ala!' kadàgòḍaw gi babay: 'Anu mètseṅà uwana kadàhàṅ la Kapernahum gesina, ḍahàṅ uwaga la huḍ gudèṅ aṅak babay zlà!' "

²⁴ ṅgaha aya agòḍ à atà: "La dziriga gèpèh à akul, ḍikidiki masla mapèhal gay à ahàl la ahèṅ tawoyèṅ, la huḍ gudèṅ aṅha uwana tayyà

☆ 4:19 4.19 Yesayya 61.1-2

abà aw. ²⁵ Iyay la dziriga gəpəh à akul: La zamana aña Eliya, azlamis kufà la ahəŋ aŋuvaw la gudəŋ Isərayel, la mok uwana iyaw anəɗ à ahəŋ la zagəla aw mavay makər la təla mukwa. Nɔgaha magol məl may mənɔga apakà vok la gudəŋ uwatà gesina.✧ ²⁶ Ama Zəzagəla aslèl Eliya à mtəga aña tekula aña azlamis uwaga aw, say à slaka aña mis kufà uwana la Sarepəta, la makoray aña Sədon la abà pəra. ²⁷ Agà la ahəŋ babay azlaməna akəl zagəla aŋuvaw la gudəŋ Isərayel la zamana aña Elise, masla mapəhal gay à ahəl, amiyaka bà tekula aŋatà kà awùr ala aw, say Naman zil Səriya pəra.” ²⁸ Mok uwana tatsənà gay uwaga, azladza gesina la gày madəv kufà la aku tapakàh à ləv. ²⁹ Tasà à afik, takàs masla, tabàyàŋ à uda la gudəŋ aŋatà la abà, tadàlla à dadəgwal uwana à afik taŋəlàhal gày aŋatà à makəla, nɔgaha kà atà aña maməl à ahəŋ la afik la abatà. ³⁰ Ama masla, kussàh, asà à uda la tataka aŋatà la abà, adà aŋha.

Dza uwana atərəbɔy la ahəl aña masasəɗok mawisiga

(Mata 4.13-16; Mark 1.21-28)

³¹ Yesu ahəd à gudəŋ Kapernahum, uwana la kutso Galili la abà. Nɔgaha adzəkà matapla tatak à azladza la vuɗ maduw ləv. ³² Ləv avəl atà à gay mənɔga kà mapàhla ala aŋha, kà uwana atàpatàla kà lela, nɔgaha la maslay. ³³ La gày madəv kufà uwatà la aku kà, dza anik la ahəŋ uwana masasəɗok mawisiga atərəbəhəŋ, adzəkà mawiyay la ndzəɗa. ³⁴ “Kayyà, kak Yesu,

✧ 4:25 4.25 1 Sufəl 17.1

zil Nazaret, mana gay aṅak la anu ma? Kasà à waṅ ma, kà mazàh anu ala takay? Gəsəl la dziriga kà, kak tsikaslaga uwana Zəzagəla asləl kà à waṅ!” ³⁵ Yesu aslèh məl à masasəḍok mawisiga uwaga à gəl la ndzəḍa, agòḍal: “Dzà à ahəṅ titi, sà à dza uwaga lakəl ala!”, masasəḍok mawisiga aməl gəl à dza uwaga à ahəṅ la huma aṅa azladza gesina, ṅgaha asàl à kəl ala, kokuḍa maḍahal amik à vok. ³⁶ Azladza gesina kà, ləv avàl à atà à gay, tavàts gay la tsəh ala kà atà kà atà: “Kakay, à tsəhay gay uwanay ma? Masla akor azlamasasəḍok mawisiga la ndzəḍa, ṅgaha azlamasasəḍok takəs gay aṅha, tasàh azladza lakəl ala ma?” ³⁷ ṅgaha azladza tadzəkà mapəhay lakəl aṅa Yesu la makoray uwatà la abà gesina.

*Yesu awar azlaməna ḍuvats ala aṅuvaw
(Mata 8.14-17; Mark 1.29-34)*

³⁸ Yesu asà à lag la gày madəv kuḍa la aku, ṅgaha ahàḍ à mtəga aṅa Səmon. Məṅay aṅa Səmon la akàl à vok məṅga, məṅga. La abatà tanavà Yesu kà mawurəṅ ala. ³⁹ Yesu atsəṅ à masla ḍuvats à gəl, apèh gay la tsəh ala la ndzəḍa, “Sàkal!”, agòḍ à ḍuvats. ḍuvats asàk à mis uwaga, katskats asà à afik kà mazlak atà à sləray à abà.

⁴⁰ La mok uwana afats adatəḍ à ahəṅ, tasàhla azlaməna ḍuvats à waṅ, la azladḍuvats anik anik gesina, kà mabak à atà ahàl à gəl la tekula, tekula aṅatà gesina, awarà atà ala. ⁴¹ Azlazagəla zagəla la azlamasasəḍok mawisiga tasàh à azlaməna ḍuvats lakəl ala aṅuvaw la mawiyay: “Kak la

uwana kak Kona aṅa Zəzagəla!” Ama Yesu apəh à atà gay la ndzəɖa, ṅgaha adèɖ à atà gay à ahəṅ kà mavats gay la ndzəɖa, kà uwana tasəl kà, masla kà Kristu.

*Yesu apəh gay Zəzagəla la kutso Galili
(Mark 1.35-39)*

⁴² Mok uwana məl adawulla, Yesu asà à uda la gudəṅ la abà, adà aṅha à fəta à abà kokudfa gəl aṅha. Maham à ahəṅ dza aṅuvaw tadzəkà mayàh masla. Mok uwana tabəzal à vok kà, asà à atà asək atà à ahəṅ aya aw. ⁴³ Ama Yesu agòɖ à atà: “Say gəz gay matsidayga aṅa makoray Zəzagəla à azlagudəṅ anik gesina bay, kà aṅa uwaga à uwana Zəzagəla asləl gi à waṅ.”

⁴⁴ ṅgaha apàh gay Zəzagəla la azlagəy madəv kudfa la aku la kutso Galili gesina.

5

Yesu azal azlaməna matapla la slaka aṅha teraṅa

(Mata 4.18-22; Mark 1.16-20)

¹ Vərđi anik Yesu atsizlla à gay dərəv aṅa dərəv Genesaret, ṅgaha magol maham à ahəṅ dza tahamà à slaka aṅha kà matsəb sləm à gay Zəzagəla. ² Yesu anəṅà azlakəslah iyaw səla la gay gərdza, azlaməna makas kilfi tasà à ahəṅ la afik, tapalàh dzarawa aṅatà. ³ Yesu ahəd à kəslah iyaw à afik, uwana agà aṅa Səmon, agòɖal: “Zà à gi à gəl iyaw ṅuv.” ṅgaha adzà madzay la kəslah iyaw la afik, adzəkà matapla tatak à maham à ahəṅ dza uwaga.

⁴ Mok uwana adadəv matapatàla à gay kà, agòd à Səmon: “Zàw vok à gəl dərəv lela, ɲgaha kak la azlamanalay aɲak kadawaw dzarawa aɲkul à iyaw à abà, kà makas kilfi.” ⁵ Səmon agòdàl: “Məɲga, huyip, mədahənal à gəl kà madaw à abà, ama mədakəs tatak aw. Ama bokuba uwana kapəh kà, gəkweska gay aɲak aw, gəduw à abà aya kità.”

⁶ Kiya uwaga atà tadùw dzarawa aɲatà à abà, ahəl kilfi à agu aɲuvaw tsərəh à uwana dzarawa aɲatà awòy maslahàhla, kà magay məɲga aɲa kilfi uwana la aku. ⁷ La abatà atà tafatakàhà azlamanalay aɲatà, uwana la kəslah iyaw anik la afik, kà atà aɲa mas à waɲ aɲa mazlak atà, tadà à awtày tazlāk atà, tahanà kəslah iyaw ala səla nna la kilfi tsərəh à uwana azlakəslah iyaw uwaga tawòy madàh à huɖ iyaw, kà mahanay aɲa azlakilfi uwaga. ⁸ Uwana Səmon Piyer anəɲà uwaga kà, akədèɖ à huma aɲa Yesu la magòdàl: “Sufəl, zà à gi vok la vok ala, kà uwana gi kà gi masla tsakana!” ⁹ Guba akəs masla, la azladza uwana atà nna gesina, kà magol kilfi uwana takàs. ¹⁰ Azla Yakuba la Yuhana, azlabəza aɲa Zebede, uwana sləray aɲatà tekula la Səmon, ləv avəl atà à gay babay. Ama Yesu agòd à Səmon: “Guba akəs ka aw, dagay lakana gədàpaka ka ala kà masla makas azladza.” ¹¹ Mok uwana tadàla azlakəslah iyaw aɲatà à gay gərdza kà, tasàk à tatak gesina à ahəɲ, tanəfà Yesu.

*Yesu awura masla akəl zagəla ala
(Mata 8.1-4; Mark 1.40-45)*

12 Yesu agà la gudəŋ anik la abà, à uwana masla akàl zagəla asà à waŋ kà magagamay la masla, uwana adanəŋəŋ atəɸ à huma asik aŋha la magoɸal: “Məŋga, baŋa asa à ka kà, kaslala vok mawur gi ala!” 13 Yesu abiyà ahàl ala, adəbani masla la magoɸay: “Asa à gi, kawur ala!” Akàl zagəla asà à dza uwatà la vok ala katskats. 14 Aganay mafahal akur à lig, uwana Yesu afàhal à lig: “Kapəh gay uwanay à dza aw. Ama həd, kadəpəhla vok aŋak à məŋga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ŋgaha kavà tatak uwana Musa apəh la wakità seriya la abà, kà azladza gesina aŋa masəlay kà kawùrla!”✧

15 Amiyaka bə la uwaga gesina kà, gay aŋa Yesu atsənla la slaka azladza gesina. Maham à ahəŋ dza aŋuvaw tasəhəw à waŋ à slaka aŋha kà matsəbal sləm, ŋgaha tawàràh ala la azladɸuvats aŋatà la abà gesina. 16 Ama Yesu asà à uda la tataka aŋatà la abà, adà aŋha à fəta à abà kokudə gəl aŋha, kà madəv kudə.

Yesu awura dza uwana makalàh à vəɸah gə ala

(Mata 9.1-8; Mark 2.1-12)

17 Iyay, vərđi anik aya, Yesu adzəkà mapəhla tatak ala. Azla Farisəya la azlaməna mapəhla wakità seriya ala tadzàhà madzay nekwa la slaka aŋha. Tasà à waŋ la gudəŋ aŋa Galili, la aŋa Yahudiya ŋgaha babay la Urusalima. Ndzəɸa aŋa Sufəl Zəzagəla agà la Yesu la abà kà mawar azlaməna ɸuvats ala. 18 Ŋgaha tasəlla masla ɸuvats à waŋ la kəslah, kà uwana makalàh à

✧ 5:14 5.14 3Musa 14.1-32

vəđah gə, tayəh tetəvi kà madalla à gəy kà maf à huma aŋa Yesu. ¹⁹ Ama tasəl slaka uwana tagòla à awtəy la abà aw, kà uwana maham à ahəŋ dza kà aŋuvaw. Kiya uwaga tagòla la gəl gəy, tazlèlla gəl gəy ala, tawəđəh zuwid à kəslah à gay, tadzilà à gəy la abatà la kəslah gə, à tataka maham à ahəŋ dza à abà la huma aŋa Yesu. ²⁰ Mok uwana Yesu anəŋà madinjal gəl à vok aŋa azladza uwaga, Yesu agòđ à dza makalàh à vəđah gə: “Tsakana aŋak adamatsila tsewwa.” ²¹ Ŋgaha azlaməna mapəhla wakità seriya ala la azla Farisəya tadzəkà madzugway la magođay: “Uwa asla à tsəhay dza uwanay, atugw mawisiga lakəl aŋa Zəzagəla uwa? Uwa aslala vok aŋa mamats tsakana à dza ala, tsa baŋa Zəzagəla kokuđa gəl aŋha pəra aw uwa?” ²² Bokuba uwana Yesu asəl madzugway aŋatà, agòđ à atà: “Mana kadzugwaw la maŋoŋuzay la ləv aŋkul la tsəh ma? ²³ Tak ma, butu ma, la magođay kà: Tsakana aŋak adamatsila, awma magođay: Sà à afik, ŋgaha həđ aŋak, takay? ²⁴ Ama asa à gi kasəlaw kà, kà Kona aŋa dza la maslay la gudəŋ uwanay la vok kà mamats tsakana aŋa dza ala.” Ŋgaha agòđ à dza makalàh à vəđah gə uwaga: “Gi uwaga gəgòđ à ka: Sà à afik, zəb kəslah aŋak, ŋgaha dà aŋak à mtəga!” ²⁵ Kiya uwaga, hadzak, dza uwaga asà à afik la huma azladza gesina, azəb kəslah aŋha uwana ahənay la afik, ŋgaha adà aŋha à mtəga la mazləb Zəzagəla. ²⁶ Ləv avəlèh atà à gay gesina, ŋgaha tazləbà Zəzagəla, guba akəđ atà à gay, ŋgaha tagòđ: “Lakana kà, mədanəŋəŋ azlatatak dzəba aŋha

səla aw gà, ndzer.”

*Yesu azal Levi
(Mata 9.9-13; Mark 2.13-17)*

²⁷ La lig aña uwaga la ahəŋ, Yesu asà à uda, ŋgaha anəŋà masla mazəb hadama, sləm aŋha Levi, adadza madzay la gày mazəb hadama la aku. ²⁸ Yesu agòdɔl: “Nəfà à gi!” Hadzak, Levi asà à afik asàk azlatatak à ahəŋ gesina, anəfà masla.

²⁹ Levi atà magol tatak may la mtəga aŋha. Azladza aŋuvaw tahamà gay à vok la masla, azlaməna mazəb hadama, la azladza anik babay.

³⁰ Azla Farisəya la azlaməna mapəhla mapəhay ala, uwana tagà la paŋaw tekula kà, azà à atà lakəl aña uwaga, tagòdɔl à azlaməna matapla la slaka aŋha: “Kà mana kazuwaw la azlaməna mazaɓ hadama ma, ŋgaha kasaw la azladza uwana madz à ahəŋ aŋatà kà delga aw gà, la azlaməna tsakana ma?” ³¹ Uwana Yesu atsənà uwaga, agòdɔl à atà: “Azladza uwana la dɔvats aw kà, tanəkudɔa mad à dokwtar aw, say azlauwana la dɔvats pəra!” ³² Ama agòdɔl atà aya: “Gəsà à waŋ kà mazala azladza uwana azlawurwur aw, ama gəsà à waŋ kà mazala azladza uwana atà la dɔvats pəra, kà atà aña mapəh gay la ləv ala”, agòdɔl.

*Gay lakəl aña makəs nəlay
(Mata 9.14-17; Mark 2.18-22)*

³³ Ŋgaha azladza tagòdɔl: “Azlaməna matapla la slaka Yuhana kà takàsàhàh nəlay koksikoksi, ŋgaha tadàv kudɔa, amiyaka aña azla Farisəya bay. Ama azlaaŋak kà: tazaway, tasay.” ³⁴ Ama

Yesu agòd atà: “Madzugway ankul ma maf leri à azlauwana à gəl tazala atà à mazəb vok à abà anja makəs nəlay à baŋa masla mazəb mis aləg la tataka anjatà la abà kagodəw takay? Awan, akəs vok aw. ³⁵ Ama kaslà adàsa à wan, à mok uwana masla mazəb mis adəgay la tataka anjatà la abà aya aw kà, la mok uwatà la uwana tadəkəs nəlay suwan.” ³⁶ Yesu apəhatàla gay la gay la abà uwanay: “Dza la ahən, akohəni lukut mawga kà matafay à lukut maviyaga à vok aw, baŋa afehən kiya uwaga kà, awis lukut mawga ala, ŋgaha lukut mawga agay kalkal la lukut maviyaga babay aw. ³⁷ ŋgaha aya babay kà, dza la ahən adaway iyaw matavəruk mawga à kiwa iyaw maviyaga à agu aw. Baŋa afehən kiya uwaga kà, mamslila anha kà, adəkwh kiwa maviyaga ala, ŋgaha iyaw matavəruk asokw à vədah, ŋgaha kiwa babay awis ala. ³⁸ Ama kəla kà, say tadaway iyaw matavəruk mawga à kiwa iyaw mawga à agu suwan. ³⁹ Baŋa dza adasa iyaw matavəruk maviyaga kà, ayàh mas iyaw matavəruk mawga aya aw, kà uwana tagod kà: ‘Maviya gə la uwana aduwa mawga la matsidəy’, tagod.”

6

*Yesu la uwana mənğa anja vuđ maduw ləv
(Mata 12.1-8; Mark 2.23-28)*

¹ Vərđi anik, la vuđ maduw ləv Yesu aguwa à uda la guf nalkama la abà. (Uwana bokuba hi) Azlaməna matapla la slaka anha tadzəkà manal gəl gə, ŋgaha tavərəslàh kà mapadəy kà uwana

may azà à atà. ✧ ² Azla Farisøya anik tagòd à atà: “Kà mana kadfahaw tatak uwana tetøvi la ahøn aña madàh uwaga, la vudf maduw løv aw ma?”
³ “Kay”, Yesu agòd à atà: “Akul kà, kadzèñàw tatak uwana David adfahøn la mok uwana may akès la azladza uwana tagà atà nna aw takay?”
⁴ Masla, la azlamøna aña tahàd à gày Zøzagøla à agu, tazùw tatak may tsikaslaga, uwana maf à ahøn gà kà aña Zøzagøla pøra. Tekedika tetøvi la ahøn kà atà aña mazuway aw, say azlamøna mav tatak à Zøzagøla la uwana atà la tetøvi aña mazuway pøra.” ✧ ⁵ Yesu agòd à atà aya: “Kona aña dza la uwana mønğa aña vudf maduw løv uwaga.”

Dza la ahàl mamøtsayga
(Mata 12.9-14; Mark 3.1-6)

⁶ La vudf maduw løv anik aya, Yesu ahàd à gày madøv kudfa anik à agu, ñgaha adzøkà matapla azladza la abatà. Dza anik la ahøn la abatà, uwana ahàl kaf aña kà mamøtsayga. ⁷ La abatà kà, azlamøna mapàhla mapøhay ala, la azla Farisøya tatsèb sløm à Yesu la manørezay, à baña awur dza uwaga ala la vudf maduw løv, kà atà aña mabøzal à tsøh, kà mapuw ala gudzi à gøl kà uwana apesew vudf maduw løv. ⁸ Ama Yesu asèl madzugway añaatà, kiya uwaga agòd à dza uwana la ahàl mamøtsayga: “Sà à afik, tsizilla à tataka à abà, la abà gà, la huma azladza gesina.” Dza uwaga asà à afik, ñgaha atsizilla à atà à huma à gay la abatà. ⁹ “La kità”, Yesu agòd

✧ **6:1** 6.1 5Musa 23.25 ✧ **6:4** 6.4 1 Samuyel 21.1-6; 3Musa 24.9

à atà: “Gi la manavay la slaka ankul: Mapəhay gami ma avà à anu tetəvi anja madàh delga la vudf maduw ləv takay, awma madàh mawisiga ay? Mabəl sifa anja dza, awma maz sifa anja dza ala, la uwana delga takay?” ¹⁰ Atà gesina tatsəkəl yewdi à gay, kiya uwaga Yesu agòd à dza uwaga: “Biyà ahàl ala!” Abiyà ahàl ala, ngaha ahàl adawur ala. ¹¹ Ama azla Farisəya la azlaməna mapàhla mapəhay ala tahən ala la maɲor, ngaha la mapakàh ləv, ngaha tadzəkà mabay vok gay kà atà kà atà lakəl anja uwana asà à atà madəhəŋ à Yesu à vok.

Yesu akasani azlaməna matapla kulo gəl anja səla

(Mata 10.1-15; Mark 3.13-19)

¹² La kaslà uwatà, Yesu ahàd à dadəgwal à afik kà madəv kuɖa la abatà, huyip ahən à madəv kuɖa à gəl, adəv kuɖa à Zəzagəla. ¹³ Mok uwana məl adawulla, azàla azlaməna asik anja, ngaha atsatsàmàni kulo gəl anja səla, uwana apakàtəla kà azlaməna matapla la slaka anja. ¹⁴ Səmon (uwana avàl sləm Piyer bay) la deda anja Andəre, Yakuba, Yuhana, Filip, Bartelemi, ¹⁵ Mata, Tomas, Yakuba kona anja Alfe, Səmon uwana tazàləl Zəlot, ¹⁶ Yudas kona anja Yakuba, ngaha Yudas Iskariyot, uwana apaka masla məzam anja Sufəl Yesu.

Yesu atapla tatak à maham à ahəŋ dza

ngaha awara azlaməna dʻuvats ala
(Mata 4.23-25)

17 Yesu asà à ahən la dadəgwal la afik atà nna, ɲgaha asà à vadavaday à afik, kà uwana azlaməna asik aɲha aɲuvaw la abata. Azlaməna kutso Yahudiya, la azlaməna gudəɲ Urusalima ɲgaha azlauwana la makəla aɲa gudəɲ Tir, la Sədon uwana la gay mukwà, atà gesina la abata. 18 Tasàhà à waɲ kà matsəbal sləm, ɲgaha kà atà aɲa mawarla la azladuvats aɲatà la abà. Azlauwana tasà ɲgərpa la ahàl aɲa azlamasasədok mawisiga babay kà, tawarà ala. 19 Dèwdèw dza tayàh kà madəbani Yesu, kà uwana ndzəda asahàh à uda la masla la abà, awaràhà atà ala gesina.

Barka la matsafay

(Mata 5.2-12)

20 Yesu anərəz azlaməna matapla la slaka aɲha agòd:

“Marabay agay la akul uwana azlaməna kuɗa lagwa, kà uwana makoray Zəzagəla kà adàgay kà aɲkul.

21 Marabay agay la akul uwana may az akul lagwa, kà uwana kadàbəzawwal tatak may sakay sasakay.

Marabay agay la akul uwana katuwaw lagwa, kà uwana kadəkəfaslaw.

22 Marabay agay la akul à baɲa azladza tapəsew akul, takweska akul, tatsək à akul mago-ɗahay à gəl, ɲgaha tatərəb akul la mawisiga, kà Kona aɲa dza.✧

23 Ràbàw la vud uwaga, ɲgaha valàhàw à zagəla kà uwana masik mənɲa akud akul la

✧ 6:22 6.22 1 Piyer 4.14

zagëla, kiya uwaga à uwana azlababa ankul madzidziga tatërèbàhà azlamëna mapëh à atà gay à ahàl uwarà.

²⁴ Ama ngërpa agay la akul, akul azlagorobu, kà uwana kadazuwwaw.

²⁵ Ngërpa agay la akul, akul uwana kakoraw tatak sakay sasakay lakana, kà uwana may la uwana adàkad' akul.

Ngërpa agay la akul uwana kadakëfaslaw lakana, kà uwana bawbaw kà, kadàgaw la mazaw la gël la abà, ngaha kadàgahaw la iyaw tugwi la adi.

²⁶ Ngërpa agay la akul à baña azladza gesina taslëkaw akul, kà uwana kiya uwaga la uwana, azlababa ankul madzidziga tadàhàhàŋ la azlamëna mapëh à atà gay à ahàl fidaga.”

Mawoy masla mëzam

(Mata 5.38-48; 7.12)

²⁷ “Ama gëpëh à akul, akul uwana katsëbaw gi slëm: Wòyàw azlamëna mëzam ankul, ðahàw delga à azladza uwana tapësew akul. ²⁸ Pìsàw gay à azlauwana à vok, tatsafla akul, dèvàw kuða kà aña azlauwana tatërëb akul. ²⁹ Baña dza adedka à pañaw à abà, gòlla anik uwanay à awtày aya, baña dza ahèl dawara anjak kà, sàkal ahèl bëzi anha aya babay. ³⁰ Këla dza uwana anav à ka tatak kà, vâl, baña dza azëb à ka tatak ala la gasa kà, kapùwla gudzi à gël aw. ³¹ Tatak delga uwana asa à akul azladza tadàhàkulaŋ kà, ðahàwàŋ à azladza anik bokuba uwaga suwan këla.”

32 “Baṅa kawoyawwaṅ kà azladza uwana tawoya akul përa ma, kà mana kakudaw masik anik aya ma? Kà uwana bà azlamëna tsakana babay kà, tawoya azlauwana tawoya atà babay suwaṅ përa. 33 Ngaha baṅa kaḍahawwaṅ delga kà azlauwana taḍahakulaṅ delga përa ma, kà mana kakudaw masik anik aya ma? Amiyaka azlamëna tsakana kà, kiya uwaga à uwana taḍehëṅ babay. 34 Baṅa kakëllaw goder à dza uwana kasëlaw, kà adàpëlay ma, kà mana kakudaw masik anik aya ma? Azlamëna tsakana babay kà, takal vok goder, ṅgaha atà aṅa mavàh vok aṅatà suwaṅ, kità ma: Uwa adàvà akul masik aya zlà ma uwa? 35 Ama këla kà: Wòyàw azlamëna mëzam aṅkul, ṅgaha këlàw atà goder la kokuda madzugway kà mawul akul ala. Kiya uwaga kà, kadàbëzaw à masik mëṅga la slaka Baba uwana kërker la afik, ṅgaha kadàgaw azlabëza aṅha. Kà uwana masla kà dziriga la huma aṅa azlamëna tsakana la azlamëna makësafër gesina. 36 Hènàwla, la delga ṅgaha la vok mahamay, bokuba Baba aṅkul uwana adahënla la dzëba aṅha sëla aw.”

*Kaḍahaw seriya à azladza anik à gël aw
(Mata 7.1-5)*

37 “Kaḍahaw seriya à azladza anik à gël aw, ṅgaha Zëzagëla adàḍahakulla seriya à gël suwaṅ aw; kaḍëkaw seriya à azladza à gël aw, ṅgaha Zëzagëla adàḍëkakulla seriya à gël suwaṅ aw, matsawaṅ azladza anik ala, ṅgaha Zëzagëla adàmatsakullaṅ ala suwaṅ. 38 Vaw à azladza anik, ṅgaha Zëzagëla adàvà à akul:

Zəzagəla adàtsak akul à zliba aṅkul à agu tsəṅ tsətsəṅ, tadàhatsəkwəṅ la madəkwəṅ serafaffa. La daram uwana kagurawla à azladza anik kà, uwaga la la uwana tadàgur à akul ala suwaṅ.”

³⁹ Yesu apəh à atà gay la gay la abà anik, agòd à atà: “Guləf aslala vok aṅa makəs guləf anik à ahàl takay? Awaṅ, atà səla nna tadàsakway à afək à abà. ⁴⁰ Masla matapla aduw masla matapalla aw, ama baṅa adədəv matapla madzeṅay aṅha à gay kà, aslala vok aṅa magay bokuba masla.”

⁴¹ “Kay, kà mana kanəṅa kəsaf la yewdi aṅa deda aṅak la awtày, ama aṅak uwana magol tsəkud tsəkud la awtày kà, kanəṅa aw ma, kà mana ma? ⁴² Ngaha kagodəy à deda aṅak: ‘Deda, sàk à gi, gəzəb à ka kəsaf la adi ala’. Kak, la gəl aṅak kà, kanəṅa magol tsəkud tsəkud uwaga la aṅak la awtày aw ma? Kak, masla magolla dza, zəb aṅak la adi ala dadəṅ, ngaha la lig la ahəṅ kà, kadənəṅla lela kà mazəb kəsaf à deda aṅak la adi ala, la dziriga.”

*Masəl ahàf kà la mayyay aṅha la vok
(Mata 7.16-20; 12.33-35)*

⁴³ “Ahàf delga kà avà mayyay mawisiga aw, ahàf mawisiga babay kà, aslala vok aṅa mav mayyay delga aw. ⁴⁴ Iyay, kəla ahàf kà agay masəlayga la mayyay aṅha la vok. Dza aslala vok aṅa madəzl gudəv la matatək la vok aw, ngaha bay, dza adəzl matavəruk la mazləb la vok aw. ⁴⁵ Dza delga kà, adəhəṅ kà delga, kà uwana, uwana la ləv aṅha la tsəh kà delga. Dza mawisiga kà, adəhəṅ kà mawisiga, kà uwana

uwana la ləv aŋha la tsəh kà mawisiga. Kà uwana paŋaw aŋa dza kà, apəhay kà uwana la ləv aŋha la tsəh.”

Gay lakəl aŋa azlagày səla
(Mata 7.21-29)

⁴⁶ “Kà mana kazalaw gi ala: Sufəl, Sufəl, ŋgaha tsa kadəhaw tatak uwana gəpəh à akul aw ma? ⁴⁷ Kəla uwabeyuwi uwana atsa à waŋ à slaka gulo ŋgaha atsəb sləm à kuda gulo kà, gəpəhakulla dza uwana gəgagazləla la masla. ⁴⁸ Masla kà kalkal la dza uwana atatukw matatukway aŋa gày aŋha kà à təhus à afik. Mok uwana iyaw adədzəka mas à afik, akəl la lig gày, afaɔ adəɔ la ndzəɔa, ama gày kà akaləh à ahəŋ aw, kà uwana tatətükw kà à təhus à afik. ⁴⁹ Ama dza uwana atsəb sləm à gay gulo, ŋgaha akəs uwaga aw kà, masla kà gəgagazləla kà la dza, uwana aŋal gày à wuyyaŋ à afik. Mok uwana iyaw mukwà adàda à mukwà à afik, azəb gày uwaga gesina, adalla.”

7

Yesu awur magamza aŋa məŋga aŋa azlaslodzi aŋa azla Rom ala
(Mata 8.5-13)

¹ Mok uwana Yesu adadəv gay aŋha à gay la huma aŋa maham à ahəŋ dza, atsizilla ala la abatà, ahəd à Kapernahum. ² Məŋga aŋa azlaslodzi aŋa azla Rom la ahəŋ la abatà. Magamza aŋha uwana awoyàŋ kaykay, aga la dʻuvats, agà kà la ləv la ləv. ³ Mok uwana məŋga aŋa azlaslodzi atsənà gay uwana tapahay lakəl aŋa

Yesu kà, masla aslèl azlamasiga anik la tataka azla Yahudiya la abà, kà madəv kudfa à Yesu kà mas à waŋ aŋa mawur magamza aŋha ala. ⁴ Kiya uwaga, mok uwana tabèz à slaka Yesu, tadəval kudfa la kamkam la iyaw tugwi, ŋgaha la magodfay: “Dza uwanay kà, azlayla kà vok kà kazlakay, ⁵ kà uwana masla kà awoyà tsəhay gami, ŋgaha aya, masla la uwana aŋal anu gày madəv kudfa gami aya.” ⁶ Kiya uwaga Yesu anəfà atà, ŋgaha mok uwana tadazlabəz kà mtəga, mənŋa aŋa azlaslodzi uwaga aslèl azlamanalay aŋha kà magodfal: “Madzahaga katərəb gəl aŋak aw, kà uwana gəsla kà kak aŋa makəl gəl à ahəŋ kà mas à gày gulo à agu aw. ⁷ Kà uwaga, gi babay la gəl gulo kà, gənərèz kà, gəslà kà mad à awtày à slaka aŋak la gəl gulo aw. Ama pèh gay tekula la tsəh ala pəra kà kona gulo aŋa mawurla. ⁸ Gi babay kà azlamənŋa la ahəŋ lakəl gulo, gi babay, gi lakəl aŋa azlaslodzi anik suwaŋ. Ŋgaha gəslala vok magodfay à tekula aŋatà: Hād, kà aday. Gəgodfay à anik aya: Sà à waŋ kà, atsa à waŋ, ŋgaha bay gəgodfay à masla sləray gulo: Dahəŋ uwanay kà, adəhəŋ bay.” ⁹ Mok uwana Yesu atsənà gay uwaga, awoyà masla kaykay, agòla vok, ŋgaha agòd à maham à ahəŋ dza uwana tanəfà la tsəh: “La dziriga gəpəh à akul: Gədanəŋəŋ didididi à tsəhay madiŋal gəl à vok uwanay, amiyaka bà la Isərayel aw.” ¹⁰ Azlaməna sləray aŋa mənŋa aŋa azlaslodzi tawùl à mtəga, ŋgaha tabèz à magamza uwaga à gəl, kà adawur ala.

Yesu awulla kona aŋa mis kudfa à uda la

mamətsay

¹¹ Nğaha Yesu ahàd à gudəŋ anik uwana à abà, sləm aŋha Nayyin, la azlaməna matapla la slaka aŋha, nğaha maham à ahəŋ dza aŋuvaw tanəfà masla. ¹² Kiya uwaga mok uwana tazlà-bèz à gay gamagày aŋha hudf gudəŋ, tagagàm la azladza uwana tazəb mazimnekiđ à uda. Uwaga bəzi tekula gà aŋa mis kudfa, uwana anik aŋha la ahəŋ aw. Maham à ahəŋ dza aŋa gudəŋ uwaga gesina tagà la slaka mis uwaga. ¹³ Mok uwana Sufəl Yesu anəŋà mis uwaga vok ahamàl: “Katùw aw”, agòđal. ¹⁴ Nğaha Yesu azà vok à slaka mazimnekiđ, adəbanì azlav aŋha. Azlaməna mazəbay tatsizlla à ahəŋ, Yesu agòđ: “Kohana, sà à afik, gəgòđ à ka!” ¹⁵ Kiya uwaga mazimnekiđ atsizlla ala, nğaha adzəkà mavats gay. La lig la ahəŋ Yesu awùlla à iyà aŋha. ¹⁶ La abatà ləv avàl à azladza à gay gesina, tazləbà Zəzagəla la magòđay: “Magol masla mapəhal gay à ahəl aŋa mapəh azladza adapəhla vok ala la tataka gami la abà lakana. Zəzagəla la gəl aŋha adasa à ahəŋ kà mazlak tsəhay aŋha lakana.” ¹⁷ Nğaha gay aŋa Yesu uwaga atsən la kutso Yahudiya la abà gesina la kutso uwana la makəla aŋha gesina.

Azladza uwana Yuhana masla mafəh batem asləl atà à warj

(Mata 11.2-19)

¹⁸ Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka aŋa Yuhana tapəh uwaga gesina aŋatà à məŋga aŋatà. Yuhana azəl azladza səla la tataka aŋatà la abà, ¹⁹ nğaha asləlla atà à slaka Yesu kà

manaval à gay ala: “Kak, ma kak dza uwana məkud kà aṅa mas à waṅ takay? Awma məkud dza anik kəla ay?” ²⁰ Mok uwana tabèz à slaka Yesu, tagòdal: “Yuhana, masla maḍàh batem, aslèl anu à waṅ kà manav à ka: ‘Kak, ma kak dza uwana məkuday kà aṅa mas à waṅ takay, awma məkud dza anik ay?’ ” ²¹ La kaslà uwatà, Yesu awarà azladza ala aṅuvaw, la azladuvats aṅatà la abà, ṅgaha la azlamazay vok aṅatà la abà, apàlla atà ala la ndzəḍa aṅa azlamasasəḍok mawisiga la abà, ṅgaha avàh yewdi à azlaguləf aṅuvaw. ²² Kiya uwaga awùlla gay à azlaməna masləl atà à waṅ gə aṅa Yuhana: “Dàw, kadàpəhaw à Yuhana uwana kanəṅàwwàṅ la uwana katsənàwwàṅ:

'Azlaguləf tanəṅla, azladeri taday, azlaməna akəl zagəla tawarla, azlamadagazlam tatsən sləm, azlamazimnekid tawul à uda la mamətsay. ṅgaha gay matsidəyga babay adatsən à azlaməna kuḍa.'[☆]

²³ Marabay agay la dza, uwana asak gi à tsəh ala la maḍiṅal gel à vok la abà aw!”

²⁴ Mok uwana azlaməna matapla la slaka Yuhana tadiy aṅatà, Yesu adzəkà mapəhay à maham à ahəṅ, dza lakəl aṅha la magoḍay: “Mana à uwana kadàw kà mayahay la fəta la abà ma? Mazuwa uwana afaḍ abəlakəṅ ay? Awaṅ, uwaga aw. ²⁵ Kətà zlà ma: Mana à uwana kadàw aṅa manəṅəṅ zlà ma? Dza uwana atsàkwàh à lukut mahəḍayga à abà kəla ay? Azlauwana tatsàkwàh à lukut mahəḍayga à abà kà, atà kà

☆ **7:22** 7.22 Yesayya 35.5-6; 61.1

azlasufəl. Ngaha tadzà à ahəŋ la huf gày sufəl.
²⁶ Kətà zlà ma: Mana kadàw kà aŋa manəŋəŋ ma, masla mapəhal gay ahəl aŋa Zəzagəla kəla ay? Iyay, gəgod à akul: amiyaka adagay masla mapəhal gay à ahəl babay kà, ²⁷ hadəy, Yuhana kà masla kà dza uwana matsetseray apəh lakəl aŋha:

‘‘Aganay gəsləl masləlay gulo à awtày à huma aŋak,’’ Zəzagəla agod: ‘Kà masla aŋa mapəslak tetəvi.’’’☆

²⁸ ‘‘La dziriga gəpəh à akul: La tataka azladza asik la abà, agà la ahəŋ dza uwana agà bokuba Yuhana masla madəh batem uwanay aw; teke-dika, dza uwana mabəziga bəziga la makoray Zəzagəla kà, aduwa Yuhana uwanay lagwa.’’

²⁹ Maham à ahəŋ dza gesina la azlaməna mazəb hadama tatsəb sləm à masla, atà gesina tagədəŋ à afik kà Zəzagəla kà dziriga. Atà tabəzəl batem la slaka Yuhana. ³⁰ Ama azla Farisəya la azlaməna mapəhla mapəhay ala, takweskà tatak uwana asà à Zəzagəla kà madəh à atà à ahəŋ kà aŋatà, kà uwana takweskà batem aŋa Yuhana.

³¹ Yesu agod aya: ‘‘Lagwa ma, la mana gəgazləla azladza aŋa zamana aŋa lakana uwanay ma? La mana atà tadəbani vok lagwa ma? ³² Hadəy, atà gəgazləla atà la azlabəza uwana tadzàh madzay la vadavaday kasukwa la afik. Tazəlèh vok, kà atà kà atà la magodəy: Anu mətəsà à akul talakwoy, ama akul kahàbàwal à tsəh aw. Məhàb à akul dəs kuɗa, ama katàwàw

☆ 7:27 7.27 Malaki 3.1

la mats hulolo aw. ³³ Ngaha aya Yuhana masla madfàh batem azlanjal, azùw kaf aw, ngaha asàh iyaw matavèruk aw, ngaha kagòdàw aya kà: ‘Masla la masasòfok mawisiga.’ ³⁴ Kità aya, Kona aña dza azlanjàl, azuway, asay, ngaha kagòdàw kà: ‘Nèrèzàw dza uwanay tsi: Masla hud’, kagòdàw. ‘Afa slèm kà à mazuway la masay anha pèra. Kafàw masla kà à tataka aña azlamèna mazəb hadama abà, la azlamèna tsakana, ngaha la azladza uwana madz à ahəŋ anjatà kà lela aw.’ ³⁵ Ama matsihila aña Zəzagəla apəhla masla ala la slaka azladza gesina kà makəs masla.”

Yesu la mtəga aña Səmon zil Farisəya

³⁶ Zil Farisəya anik azàla à Yesu kà mazuw tatak may la mtəga anha. Yesu ahàd à mtəga aña zil uwatà, adzà à tatak may à adi. ³⁷ Mis masla tsakana agà la gudəŋ uwatà la abà. Mok uwana atsənà, kà Yesu la tatak may la adi la mtəga aña zil Farisəya uwaga kà, asəlla aməl matərsin à waŋ wuf la dèrew gà. ³⁸ Mis atsìzl à makəla asik aña Yesu la matuway, aləbà asik aña Yesu la iyaw tugwi, ngaha aslaslàdəŋ ala la anidz gəl anha, ngaha ahəl asik aña Yesu à təkul à abà kà madzadzabal aməl matərsin à gəl. ³⁹ Mok uwana zil Farisəya uwana azàla Yesu, anəŋà uwaga kà, agòd la gəl anha kà: ‘Ndzer kà, agayña zil uwanay, agay masla mapəhal gay à ahəl kà mapàh à azladza kà, naka asəl mis uwanay kà masla tsakana gà.’ ⁴⁰ Yesu agòd à zil Farisəya: “Səmon, gi la gay anik kà mapəh à ka!” Səmon agòdàl: “Məŋga, pəh!” ⁴¹ Ngaha Yesu

agòd: “Tsənàŋ lela: Dza anik la ahəŋ uwana avà goder sili à azladza səla, anəfà dza anik la gursu dadərmokw zlo, ŋgaha la slaka dza anik aya, gursu dzik zlo. ⁴² Uwana tabèz à tatak kà mapəlla aya aw, asàk à atà ala goder aŋha la vok. Ŋgaha ma, dza uwala à uwana awoyàŋ kaykay la?” ⁴³ Səmon agòdɔl: “Gi kà, gədzugw kà, dza uwana gursu dadərmokw zlo la vok, kà masla la uwana ‘Kikay’, agodɔy kaykay.” Yesu agòdɔl: “Iyay, azlayla kà.” ⁴⁴ Yesu agòla à huma à slaka mis la magod à Səmon: “Səmon, kanəŋa mis uwanay ay? Gi la kay aŋak, bà iyaw bay, kà katəɔdɔgəŋ kà mapal asik gulo aw, ama masla kà aləb à gi asik gulo la iyaw tugwi aŋha, ŋgaha aya la aŋidz gəl aŋha la uwana aslaslādɔgəŋ ala. ⁴⁵ Kak, kakəs gi la ahəl səla aw, ama masla kà akəs gi la ahəl səla. Dagay uwana gəsà à gày kà akəsà à asik gulo, kà uwana awoyà gi. ⁴⁶ Kak, kadàh à gi à aməl à gəl aw, ama masla kà adzadzàb à gi matərsin à asik. ⁴⁷ Kà uwaga à uwana gəgod à ka: Kà magol masal məŋga uwaga apəhla ala kà, maham à ahəŋ tsakana aŋha kà adamatsila, suwaŋ. Ama aŋa dza uwana tamàtsàlàn ala ŋuv kà, masal aŋha suwaŋ kà ŋuvga babay.” ⁴⁸ Kiya uwaga Yesu agòd à mis: “Tsakana aŋak adamats ala.” ⁴⁹ Azladza uwana la tatak may la adi atà nna, tadzəkà maŋoŋuzay: “Uwa asla dza uwaga, aslala vok aŋa mamats tsakana à dza ala uwa?” ⁵⁰ Ama Yesu agòd à mis: “Madɔŋal gəl à vok aŋak adabəl ka, hād la wurwur!”

8

Azlamis uwana tanəfəh Yesu

¹ La lig aṇa uwaga la ahəṇ, Yesu adàh à azlagudəṇ à abà la azlahudf gudəṇ, azahà gay matsidayga aṇa makoray Zəzagəla. ² Azlaməna matapla la slaka aṇha kulo gəl aṇha səla uwatà, la azlamis anik anik, uwana adapalàh atà ala la azlamasəḍfok mawisiga la abà, ṅgaha la azladuvats anik anik la abà, atà gesina tanəfà, Mariyama, dəg zla Magdala, uwana akudəkəkal azlamasəḍfok mawisiga məḍəf lakəl ala, ³ ṅgaha Yohana mis aṇa Kuza, vazaray aṇa sufəl Herod, Suzan la azlamis anik aṇuvaw uwana tazlək Yesu la azlaməna matapla la slaka aṇha, la ləmana aṇatà.

*Gay la gay la abà aṇa masla maslək hi
(Mata 13.1-9; Mark 4.1-9)*

⁴ Azladza gudəṇ anik, anik gesina tasàhà à waṇ, tahamà gay à vok la slaka aṇha, ṅgaha apèh à atà gay la gay la abà uwanay:

⁵ “Masla maslək tatak asà à uda, kà mad maslək hi. La mok uwana aslək hi uwaga la guf aṇha la abà, azlafofulo anik anis à tetəvi à ama. Tafàhal asik à gəl ṅgaha azladīyan tasà à waṇ, tazùw à gay. ⁶ Azlaanik aya anis à pala akur à afik, bokuba uwana kutso la pala akur lakəl mənṅa aw, hi asà à uda katskats, ṅgaha uwaga agùl ala katskats, kà uwana kutso la pala akur lakəl mənṅa aw. ⁷ Gotənaṇ fofulo anik anis à atək à abà, asà à uda, ama bokuba uwana tazigənaṇ la slaka gə, atək akəd à tsəh. ⁸ Bə gotənaṇ fofulo anik aya anis à kutso delga à abà,

uwaga asà à uda, azigèn, atsà gəl lela, ηgaha tavà mayyay lela, anik ayyà à adi huməts, anik aya ayyà à adi zun, ηgaha anik ayyà à adi zazun səla.” Mok uwana Yesu adakəɸ gəl à mapəh gay aηha, agòɸ à atà la mazatàlan à gəl: “Tsəbàwwal sləm lela, à banja sləm aga à akul lakəl!”

Kà mana Yesu apəhay kà la gay la gay la abà ma?

(Mata 13.18-23; Mark 4.13-20)

⁹ Azlaməna matapla la slaka aηha tanəv godega aηa gay la gay la abà uwatà. ¹⁰ Yesu agòɸ à atà: “Akul kà, kabəzàw nasiri aηa masəl godega aηa wakità Zəzagəla. Ama kà aηa azladza anik kà, apəhatàla kà la gay la gay la abà pəra:

‘Kà atà aηa manəηəη, ama bokuba tanəηəη aw, kà atà aηa matsənəη ama bokuba tatsənəη aw.’”☆

Yesu apəh godega aηa gay la gay la abà

aηa maslək hi uwatà à uda

(Mata 13.18-23; Mark 4.13-20)

¹¹ “Aganay godega aηa gay la gay la abà uwanay: Fofulo kà gay Zəzagəla. ¹² Azladza anik məpakatàla bokuba tetəvi uwana hi anisal à ama: Atà tatsəb sləm à gay, ama katskats seteni asa à wan, abəɸ à gay uwaga la ləv aηatà la tsəh, kà atà aηa madiηal gəl à vok kà məbəlay aw. ¹³ Azlaanik aya kalkal la pala akur uwana fofulo anis à afik. Tatsəb sləm à gay, takəs la marabay katskats, ama tasakal adala slilih la

☆ **8:10** 8.10 Yesayya 6.9-10

atà la abà la lela aw. Tadiṅal gəl à vok kà aṅa kaslà ṅuv pəra, la mok uwana azlaṅgərpa tadzahka vok kà, takweska madiṅal gəl à vok la katskats. ¹⁴ Fofulo uwana anis à atàk à abà aya kà, apəhla azlauwana ala tatsəna gay Zəzagəla, takəs, ama madzugway la adi aṅa gudəṅ à vok uwanay, la matsiday aṅha, la mapapatay aṅha lakəl aṅa ləmana, asufa gay uwanay ala la ləv aṅatà la tsəh, ṅgaha ahən aw. ¹⁵ Fofulo uwana anis à kutso delga à abà kà, apəhla azlauwana ala tatsəb sləm à gay, ṅgaha takəs uwaga la ahəl səla ṅgaha la ləv tekula, ṅgaha tatsizlla gay uwaga à afik, kiya uwaga tahən lela.”

Gay la gay la abà aṅa fənəs

(Mark 4.21-35)

¹⁶ Yesu agòd: “Dza avats fənəs kà maf à tsəh tasà takay, awma kà maf à tsəh gogozläh takay? Awan, tafay kà à slaka dzəgamma gə, kà azladza uwana tada à gəy aṅa manəṅ uɖaka aṅha. ¹⁷ Dèwdèw tatak mahadəṅ à ahəṅ gə kà, adəpəhla vok ala, ṅgaha dèwdèw tatak nasiri gə, adəgay masəlay gə, adəpəhla vok ala la dazuwaya la afats kà manəṅəṅ aṅa azladza. ¹⁸ Dahàw haṅkəli la kayak à uwana katsənawwan! Kà uwana tavəy mənṅa à dza à uwana la tatak, ama kà tazəballan ala à abà bəziga gə à uwana adzugw mabəzal babay.”

Iyà la azladedə aṅa Yesu

(Mata 12.46-50; Mark 3.31-35)

¹⁹ Iyà la azladedə aṅa Yesu tahəd à slaka aṅha, ama tabəzal à vok aw, kà uwana maham à ahəṅ dza aṅuvaw. ²⁰ ṅgaha tapəh à Yesu: “Iyà

la azladede aṅak la uda, tayàh ka, asa à atà manəṅ ka”, tagòfal. ²¹ “Iyà la azladede gulo kà azlauwana tatsəna gay Zəzagəla, ṅgaha la madehəṅ, la uwana azladede gulo la iyà gulo pəra”, Yesu agòf à atà.

*Yesu atsizl kular à ahəṅ
(Mata 8.23-27; Mark 4.35-41)*

²² Vərđi anik kà, Yesu ahàd à kəslah iyaw à afik la azlaməna matapla la slaka aṅha, agòf à atà: “Məguwà la gay dərəv à uda anik”, ṅgaha tahàd. ²³ Uwana tagà la kəslah iyaw la afik kà, Yesu adzehàl. Katskats magol kular adzəkà vok la ndzəda lakəl iyaw, kəslah iyaw ahən ala la magantsay aṅa iyaw uwana adàhà à abà, ṅgaha atà kà, tagà la zlamtsa la abà. ²⁴ Kiya uwaga azlaməna matapla tazà vok à slaka aṅa Yesu tatsənəṅ ala la magòfal: “Məṅga, məṅga, məzləmamətsay, zlàk anu!”

Hadzak, Yesu asà à afik ṅgaha aslèh məlo à kular à gəl la magantsay ana iyaw, ṅgaha tadzà à ahəṅ titi. ²⁵ ṅgaha Yesu agòf à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Aṅala madiṅal gəl à vok aṅkul la?” Ama guba akəs atà, ləv avàl atà à gay, ṅgaha tagòf à vok kà atà kà atà: “Təhay dza uwala à uwanay la? Amiyaka kular, la magantsay aṅa iyaw babay kà tasəl masla, ṅgaha takəsəl gay la ahəl ala!”

Yesu awur dza uwana ala la azlamasasəfok mawisiga

(Mata 8.28-34; Mark 5.1-20)

²⁶ La lig la ahəṅ gesina aṅatà tabèz à gay dərəv à uda aṅa gay dərəv aṅa Galili, uwana la kutso

aŋa Gerasəniya la abà. ²⁷ Batsàrà uwana Yesu atsà à vədah la kəslah iyaw la afik, dza anik asà à waŋ la huđ gudəŋ la abà kà magagamay la masla. Dza uwatà kà zagəla zagəla lakəl, adasafay kà atsakwah à lukut abà aw, ahanay la gày la aku babay aw, la azlamabuwaŋ zəvay la aku pəra. ²⁸ Mok uwana anəŋà Yesu, awiyà la ndzəđa ŋgaha atəđ à makəla asik aŋha la magoday: “Mana kayahay la slaka gulo ma? Yesu Kona aŋa Zəzagəla uwana kərkər la afik. Kamkam gədəv à ka kufa, kasa à gi ŋgərpa aw gəgəđ à ka!” ²⁹ Uwana apəh uwaga kà, kà uwana Yesu afà gay à masasəđok mawisiga uwaga à gəl, kà masal à kəl ala. Zagəla zagəla uwaga adahal à gəl zwek zwek. Aŋuvaw tawadfehəŋ à ahəŋ la azlamazakazak ada, aslähàh ala la manalàh ada ala, kà matəf à fəta. ³⁰ Kiya uwaga Yesu anàval gay ala la magəđal: “Uwa à sləm aŋak uwa?” Masla awùlla à uda agòđ: “Sləm gulo kà: Maham à ahəŋ.” Kà uwana azlazagəla zagəla kà atà aŋuvaw tahaməl à gəl. ³¹ Azlazagəla zagəla uwaga tadəv kufa à Yesu kà mawits atà à afək zəŋzəŋga à abà aw.

³² Maŋəlanəl namzi la ahəŋ la abatà tapəđ awul la madəguruh la afik. Azlazagəla zagəla uwaga tadəv kufa à Yesu, kà masla masləlla atà à azlanamzi uwatà à abà. Yesu avà à atà tetəvi: “Dàw à atà à gəl!”, agòđ à atà. ³³ Kiya uwaga azlazagəla zagəla uwaga, tasà à dza uwaga lakəl ala, tahəd à azlanamzi à gəl. Kiya uwaga maŋəlanəl namzi uwaga tahòy à ahəŋ la madəguruh la afik, ŋgaha tatsàh gəl à iyaw à abà, tasufàh à abà.

³⁴ Uwana azlaməna manəŋla azlanamzi tanəŋà uwaga apakà vok, tahòy anata, tahàd kà mapàh azlagay uwaga à azladza huđ gudəŋ gesina, la azladza uwana la azlabəza gudəŋ la abà babay. ³⁵ Azladza tasà à uda la gudəŋ la abà gesina kà maday manəŋ tatak uwana apakà vok, ŋgaha tasà à waŋ à slaka Yesu, tabəzà dza uwaga à gəl azlazagəla zagəla tasàl à kəl ala. Adadza madzay la makəla aŋa Yesu, masla adatsokw lukut à vok, haŋkəli aŋha babay kà delga. Azladza uwana tanəŋəŋ gesina kà, ləv avàl atà à gay kà masla. ³⁶ Azladza uwana tanəŋəŋ mawurla aŋha, tapàh godega aŋa mawurla aŋha à azladza uwatà. ³⁷ Ŋgaha maham à ahəŋ dza gesina, uwana la makoray aŋa Gerasəniya tadəv kudfa à Yesu kà mas à uda la makoray aŋatà la abà, kà uwana guba akəs atà à gay kaykay. Kiya uwaga masla ahàd à kəslah iyaw à afik, adà aŋha la abatà. ³⁸ Dza uwana azlazagəla zagəla tasàl à kəl ala, adəv kudfa à Yesu kà madz à ahəŋ atà səla. Ama “Dà aŋak!”, Yesu agòđfal la magòđay: ³⁹ “Wùl à huđ gày aŋak, ŋgaha pèh tatak uwana Zəzagəla adahəŋ kà aŋak gesina!” Masla atsizilla ala, ahàd, apàh tatak gesina uwana Yesu adahəŋ kà aŋha la makoray uwatà la abà gesina.

Yesu awur mis ala,

ŋgaha awulla dugu aŋa Yayrus à uda la mamətsay

(Mata 9.18-26; Mark 5.21-43)

⁴⁰ La mok uwana Yesu adawul à waŋ maham à ahəŋ dza takəs masla la ahàl səla, kà uwana

takudà masla. ⁴¹ Dza anik uwana slèm aṅha Yayrus asà à waṅ, masla agà mənḡa aṅa gày madəv kuḑa, atəḑ à makəla asik aṅa Yesu, la madəval kuḑa kà masla aṅa manəf à mtəga aṅha. ⁴² Dugu aṅha kà tekula à ahàl gà, la uwatà mavay aṅha kulo gəl aṅha səla. Masla la dʒuvats, aləg kà la ləv la ləv pəra.

La mok uwana Yesu aday la tetəvi la ama, maham à ahəṅ dza taṅisl masla la makəla gesina. ⁴³ Mis anik la ahəṅ aṅiz akəllal à tsəh ala dagay mavay kulo gəl aṅha səla. Ləmana aṅha gesina kà adadəvəṅ à dokwtar à tsəh gesina, ama ṅuləm aw. ⁴⁴ Kiya uwaga mis uwaga aguwà la lig aṅa Yesu, ṅgaha adəbanì makəlbà aṅa gay dzika aṅa lukut aṅha. Katskats makəlay aṅa aṅiz aṅha atsizilla à ahəṅ. ⁴⁵ Dzàw, Yesu atsizilla à ahəṅ, agòla vok: “Uwa à uwana adəbanì gi uwa?” Kəla uwabeyuwi agòḑal: “Gi kà, gi aw!” Piyer agòḑal: “Mənḡa, kasəl kà maham à ahəṅ dza tahamà ka à adi, kakay kagəḑay kà: Uwa adəbanì gi uwi ma?” ⁴⁶ Yesu agòḑ: “Dza la ahəṅ adəbanì gi, kà uwana gətàp à ndzəḑa asà à uda la vok gulo la abà.” ⁴⁷ Kiya uwaga mis anəṅàṅ kà, aslàla vok kà mahadʒ vok à ahəṅ aw, asà à waṅ la masukulay kosl kakosl à huma aṅa Yesu, ṅgaha atsehùr à makəla asik aṅha, apəhal godega aṅa uwana adəbanì gay lukut aṅha. La huma aṅa azladza la kirim yewdi awùr ala. ⁴⁸ Yesu agòḑal: “Dugu gulo, madiṅal gəl à vok aṅak awùr ka ala, dà aṅak la lapiya!”

⁴⁹ La mok uwana Yesu à lig la maḑadʒma la abà dadàṅ, dza anik asà à waṅ la mtəga aṅa mənḡa

aŋa gày madəv kuɗa à Zəzagəla, la magoday: “Kà mana katərəb mənŋa aya ma? Dugu anjak adamətsay, tsewwa.” ⁵⁰ Mok uwana Yesu atsənà gay uwaga kà, agòɗ à Yayrus: “Ləv aval à ka à gay aw. Diŋal gəl à vok pəra, ŋgaha adàbelay!” ⁵¹ Mok uwana tabèz à mtəga, Yesu avà tetəvi à dza amiyaka tekula kà mad à gày aw, say Piyer, Yuhana, Yakuba, ŋgaha baba la iyà aŋa bəzi pəra. ⁵² Tekedika azladza gesina tatuway la matsàh hulolo, kà uwana bəzi adamətsay. Ama Yesu agòɗ à atà: “Katawaw aw, kà uwana bəzi la adi atəd à madzəhal à abà pəra”, agòɗ à atà. ⁵³ “Uwàà...”, takəɗàslal kà uwana tasəl kà bəzi kà adamətsay. ⁵⁴ Ama masla à Yesu akəs bəzi la ahəl la mazalal: “Bəzi, sà à afik, tsizlla ala!” ⁵⁵ Kiya uwaga bəzi awùlla à ləv, ŋgaha asà à afik. Yesu agòɗ à atà: “Vàwwal tatak may, azuw!” ⁵⁶ Gəl akəd azlababa aŋha à vok, ləv avàlàhà atà à gay. Ama Yesu afahà à atà akur à lig la magod à atà: “Dza apəh tatak uwana apakà vok à azladza anik aw.”

9

Yesu asləl azlaməna matapla à slaka aŋha kulo gəl aŋha səla
(Mata 10.5-15; Mark 6.7-13)

¹ Yesu ahamà gay azlaməna matapla la slaka aŋha à vok gesina, avà à atà ndzəɗa la maslay kà makudəkahay azlamasasəɗok mawisiga gesina, ŋgaha kà mawar azlaməna ɗuvats ala. ² La lig la ahən, asləl atà kà maz gay aŋa makoray Zəzagəla, ŋgaha kà mawar azlaməna ɗuvats ala,

³ agòd à atà: “Zèbàw tatak à ahàl aṅa maday aw. Adàgay azèva, adàgay kiwa, adàgay kaf, adàgay sili, adàgay lukut bay, katsəpawwan à vok aw! ⁴ Kəla huɖ gày uwana azladza takəs akul la kay la ahàl səla kà, dzàw à ahəŋ la abatà, tsərəh à uwana kadàtsizlawla, kadàdaw aṅkul la abatà. ⁵ Nḡaha kəla slaka uwana tadəkəs akul la abà aw kà, sàw à uda la huɖ gày aṅatà. Baməraka burburu aṅa kutso aṅa gudəŋ aṅatà, uwana agàd akul à asik bay kà, kaɖəɖaw à atà à adi, uwaga kà agay bokuba tatak mapəh à atà à vok à abà gà kà aṅatà.” ⁶ Azlaməna matapla tatsizlla ala, tahàd kà maz gay matsidəyga aṅa makoray Zəzagəla la azlahuɖ gudəŋ gesina, nḡaha tawàràhà azlaməna ɖuvats ala gesina.

*Madzugway aṅa Herod lakəl aṅa Yesu
(Mata 14.1-12; Mark 6.14-29)*

⁷ Kiya uwaga à uwana Herod, sufəl aṅa gudəŋ uwatà, atsənà uwana tapəhay kà, gəl akàdal à vok, kà uwana azladza anik tagodəy kà: “Yuhana masla maɖàh batem adawul à uda la mamətsay.” ⁸ Azlaanik tagòd kà: “Eliya, la uwana adazlaṅalay.” Nḡaha azlaanik tagòd kà: “Uwaga kà, tekula la tataka azlaməna mapəh à atà gay à ahàl la abà uwarà, adazlaṅalay.” ⁹ Ama Herod agòd: “Tsa gi la uwana ‘Nàtsàw gəl aṅa Yuhana!’ gəgòd, ma uwaga zlà ma uwi? Uwa à dza uwaga tapəh azlatatak aṅuvaw lakəl aṅha zlà à ama uwa?” Kà uwaga à uwana ayàh manəŋ Yesu.

*Yesu avà tatak may à azladza dəbow zlo
(Mata 14.13-21; Mark 6.30-44; Yuhana 6.1-14)*

10 Uwana azlaməna matapla tawùl à wan tapèh à Yesu dèwdèw tatak uwana tadahən gesina. Uwana adatsən uwaga kà, asèlla atà à uda la abatà, adàla atà à fəta à awtày kokudà gəl aɲatà la huma aɲa huɖ gudəɲ, uwana sləm aɲha Betsayda. 11 Ama uwana maham à ahəɲ dza adatsən uwaga kà, tanəfà masla, Yesu akəs atà la lela, ɲgaha apèh à atà gay aɲa makoray Zəzagəla, la mawar azlauwana ala, asà à atà mawarla.

12 Mok uwana vəɖ adasa à wan, azlaməna matapla tahàd à slaka aɲha, tagòɖal: “ ‘Dàw aɲkul,’ gòɖ à maham à ahəɲ dza, kà atà aɲa mad à azlagudəɲ uwana à abà takəs anu gay à adi, kà atà aɲa mabəz tatak may la azlaslaka mahan à ahəɲ, kà uwana la abatà kà fəta.” 13 Ama Yesu agòɖ à atà: “Akul, vaw à atà tatak may, tazuw!” Atà tagòɖ à Yesu: “Kaf gay bərsəw zlo, la bəza kilfi səla pəra, aga anu la ahəl. Asa à ka məday kà masukw tatak may kà aɲa maham à ahəɲ dza uwanay gesina la gəl gami kəla ay?” 14 Kà uwana la abatà kà matugway aɲatà kà aslay dza dəbow zlo. Yesu agòɖ à azlaməna matapla la slaka aɲha: “Dzàhàw atà madzay la dzibokw dzibokw, dzik zlo dzik zlo gesina aɲatà!” 15 Azlaməna matapla takəs, ɲgaha tadzàhà atà madzay gesina aɲatà. 16 ɲgaha Yesu ahəl kaf gay bərsəw zlo la kilfi səla uwatà, anəɲà à zagəla, “Kikay”, agòɖ à Zəzagəla. Atsakà kaf ala, avà à azlaməna matapla la slaka aɲha, ɲgaha azlaməna matapla uwaga tavàh à maham à ahəɲ dza uwatà bay. 17 Kiya uwaga kəla uwabeyuwi azùw kəla aɲa

may aṅha. Azlaməna matapla tahamà gay à matam à atà à ahàl gà à vok, takosà kulo gəl aṅha səla à uwana atəm à atà à ahàl la kaf gay bərsew zlo la kilfi səla uwaga la abà.

*Piyer apəhla ala kà Yesu kà Kristu
(Mata 16.13-19; Mark 8.27-29)*

¹⁸ Vud tekula Yesu adəv kuḍa kokuḍa gəl aṅha. Azlaməna matapla tasà à waṅ à slaka aṅha. Yesu anəv atà manavay la magoḍ à atà: “Uwa azladza tagoḍ kà gi uwa?” ¹⁹ Tawulàlla tagòḍal: “Azladza anik tagoḍay kà: Kak Yuhana, masla maḍàh batem, azladza anik bay tagoḍ: Kak Eliya, azlaanik aya tagoḍ: Kak tekula la tataka aṅa azlaməna mapəh à atà gay à ahàl, à uwana tapàhàh gay à azladza uwarà.” ²⁰ Yesu agòḍ à atà: “Iyay zlà, akul ma: Gi uwa kagoḍaw uwa?” Piyer agòḍal: “Kak la uwana Kristu aṅa Zəzagəla.”

Yesu apəh gay mamətsay aṅha à ahəṅ

*la mawul à uda aṅha la mamətsay
(Mata 16.20-28; Mark 8.30-9.1)*

²¹ Yesu afahà à atà akur à lig kayakay, kà atà aṅa mapəh tatak uwaga à dza aw. ²² Ngaha azàlən à gəl, agòḍ aya: “Say Kona aṅa dza as ngərpa mənğa. Azlamasiga, la azlama-dzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ngaha la azlaməna matapla mapəhay à azladza tadəkweska masla, tadəkəḍ masla bay, ama la mahənay maməkər adəwul à uda la mamətsay.” ²³ Ngaha agòḍ à azladza gesina: “Baṅa dza asal manəf gi kà, asak maf sləm à gəl aṅha, ngaha

azəb ahəf mamətsay aṅha koksikoksi, ṅgaha anəfa gi. ²⁴ Dza uwana asal matəf gəl aṅha, adəziṅ ala, ama dza uwana az gəl aṅha ala kà gi, adàbəl gəl aṅha. ²⁵ Mana akəs vok à dza, uwana akor gudəṅ à vok gesina, ṅgaha masla adəz gəl aṅha ala la makəf gəl à vok aṅha ma? ²⁶ Baṅa ziruwı az dza kà gi, ṅgaha kà gay gulo, kità kà, Kona aṅa dza kà, ziruwı adəkəsay kà masla suwaṅ, la mok uwana adàsa à ahəṅ la mazləbay aṅha, ṅgaha la mazləbay aṅa Baba Zəzagəla, ṅgaha la aṅa azlamalika aṅha tsikasłaga la abà. ²⁷ Hadəfay, gəpəh à akul la dziriga: Azładza anik la tataka aṅkul la abà la abanay kà, tadəmətsay dāṅ aw, say baṅa tanəṅ makoray aṅa Zəzagəla dāṅ.”

*Mabəđla vok aṅa Yesu
(Mata 17.1-8; Mark 9.2-8)*

²⁸ La lig mavakay mtəgis la ahəṅ, à uwana apəh gay uwaga, Yesu ahəl Piyer, Yuhana, ṅgaha Yakuba, à tsəh, adàla atà à gudəṅ à afik, kà madəv kuđa la abatà kokuđa gel aṅatà. ²⁹ La mok uwana tadəv kuđa, huđ adi aṅha agòlla vok, lukut aṅha awutsəđay təlla. ³⁰ Katskats aganay azładza səla la slaka aṅha, tavəts gay, uwatà kà Musa atà la Eliya, ³¹ uwana tapəhla vok ala la mazləbay aṅa zagəla la abà. Tapàhà gay lakəl aṅa sləray aṅha uwana adəđehəṅ, la mamətsay à Urusalima aṅha. ³² Piyer la azlamanalay aṅha uwaga, tatəđ à madzəhal à abà. Ama kà uwana tatsənla, tanəṅà mazləbay aṅha, ṅgaha la azładza səla uwana tatsizlla à ahəṅ la masla. ³³ Mok uwana azładza səla uwaga

tadiy anata, tasak à Yesu à ahəŋ, Piyer agòfal: “Məŋga, delga zlà bà à uwana anu la abanay zla. Məđàh safsaf makər à abanay, tekula à anək, tekula anə Musa, ŋgaha tekula anə Eliya.” Kà uwana masla asəl tatak uwana apəhay aw ³⁴ La mok uwana Piyer abadmə, habaga akəl à atà mələs à adi, tabadamma. Ləv avəl à azlaməna matapla uwaga à gay, kà uwana habaga atsakà à atà à ama la makəl à atà mələs à adi. ³⁵ Ŋgaha kuda atsənà à uda la habaga uwatà la abà: “Masla uwanay, la uwana Kona gulo uwana gi gəkèsàni. Tsəbàwwal sləm.”✠ ³⁶ Mok uwana kuda uwaga atsən kà, tanəŋəŋ kà Yesu kokudə gəl anha pəra. Azlaməna matapla la slaka anha tadzà à ahəŋ titi. Ŋgaha babay tapəh à dza tatak uwana tanəŋəŋ la mavakay uwatà aw.

Yesu awur bəzi uwana ala la masasəđok mawisiga

(Mata 17.14-18; Mark 9.14-27)

³⁷ La bebəŋ gə, uwana tatsà à ahəŋ la gudəŋ la afik, maham à ahəŋ dza anuvaw tasà à waŋ kà magagamay la Yesu. ³⁸ La maham à ahəŋ dza uwatà la abà kà, dza anik la ahəŋ awiyà la magođay: “Məŋga, vok ahamà ka, kà bəzi gulo tekula gə uwanay tsi, kà uwana masla la đuvats. ³⁹ Kà uwana masasəđok mawisiga akasay, amallal gəl à ahəŋ, agodzal à ahəŋ la ndzəđə, huzləv asahal à waŋ la gay la awtəy, atərəb à ahəŋ kà məŋga, məŋga, asək à ahəl kà wiy aw. ⁴⁰ Gəđəv kudə à azlaməna matapla la slaka anək kà makudəkal masasəđok mawisiga

✠ **9:35** 9.35 Yesayya 42.1

uwaga lakəl ala, ama taslàla vok aw.” ⁴¹ Uwana Yesu atsənà gay uwaga, agòd à atà: “Kayyà, akul azladza mawisiga, kokudà madiṅal gəl à vok, dagay mbà à uwana mədadza à ahəṅ anina ma? Dagay mbà gədàbasahakulaṅ ma?” Yesu agòdàl: “Sàgəla kona aṅak à waṅ à abanay!” ⁴² Mok uwana bəzi azà vok à slaka aṅha, masasəfok aməllal gəl à ahəṅ, agodzàlla bəzi la ndzəda. Ama Yesu aslèh məlo à masasəfok mawisiga uwatà à gəl la ndzəda, ṅgaha awurà bəzi ala, avà à baba aṅha. ⁴³ ṅgaha gesina aṅatà la abatà, ləv avàl atà à gay, kà məṅga aṅa ndzəda aṅa Zəzagəla la mazləbay ṅgaha la maslay aṅha.

Yesu apəhay gay mamətsay la mawul à uda aṅha aya

(Mata 17.22-23; Mark 9.30-32)

Ama Yesu atapà azlaməna matapla la slaka aṅha, agòd à atà kà: ⁴⁴ “Fàw gay uwanay à sləm à abà lela! Kona aṅa dza kà tadāvay à ahàl aṅa azladza.” ⁴⁵ Ama tatsənà gay uwatà aw, ahadà godega aṅa gay uwatà à ahəṅ, kà atà aṅa masəlay aw. ṅgaha atà kà, guba akəs atà kà manav godega aṅha babay.

Uwa à məṅga gà, uwa?

(Mata 18.1-5; Mark 9.33-37)

⁴⁶ Kiya uwaga azlaməna matapla tadzəkà mabay vok gay la tetəvi la ama, kà masəl dza uwana məṅga gà la tataka aṅatà la abà. ⁴⁷ Yesu asəl madzugway aṅatà uwana tadzugway gesina la ləv aṅatà la tsəh, masla akəs bəzi ṅuvga, atsizllatəṅ à huma à gay, ⁴⁸ agòd à atà: “Dza uwana akəs bəzi ṅuvga uwanay kà, kà uwana

awoya gi kà, masla babay kà akəs gi, ngaha dza uwana akəs gi, akəs dza uwana aslèl gi à waŋ babay. Dza uwana bəziga la tataka aŋkul la abà kà, masla la uwana məŋga gà.”

Dza uwana masla məzam gami aw kà, masla kà slawda gami
(Mark 9.38-40)

⁴⁹ Yuhana adzəkà mabafma, agòɗal: “Məŋga, mənəŋà dza anik uwana akudəkàh azlamasəɗok mawisiga la sləm aŋak, ngaha məvərəla gay kà uwana anina aw.” ⁵⁰ Yesu agòɗ à atà: “Awaŋ, kà mana kavərəwla gay ma, kà uwana dza uwana masla məzam aŋkul aw kà, masla kà slawda aŋkul!”

Gudəŋ anik la kutso Samariya akweska Yesu

⁵¹ Mok uwana kaslè mad à zagəla aŋa Yesu adagay nekwa kà, akəs tetəvi kà mad à Urusalima. ⁵² Yesu aslèl azlaməna masləlay la huma dadəŋ, tahàd, tadà à gudəŋ, uwana la Samariya la abà kà mafahalla azlatatak à ahəŋ gesina. ⁵³ Ngaha azlaməna madz à ahəŋ la gudəŋ uwatà takəs aw, kà uwana agà la tetəvi la ama, kà mad à Urusalima. ⁵⁴ Kiya uwaga à uwana azlaməna matapla Yuhana atà la Yakuba tatsənəŋ uwaga kà, tagòɗ: “Sufəl, asa à ka kà mənəv akəl atsa à ahəŋ la zagəla kà mababəh atà à gay ay?”[☆] ⁵⁵ Ama Yesu agòlla vok, anəŋà atà à adi, ngaha aslèhà à atà vok. ⁵⁶ Ngaha atà tahàd à gudəŋ anik à abà.

☆ 9:54 9.54 2 Sufəl 1.9-16

*Azlawana tayàh manəf Yesu Kristu
(Mata 8.19-22)*

⁵⁷ Mok uwana tatsizlla ala, dza anik agòd à Yesu: “Yesu, kèla slaka uwana kadàday kà gèdànéf ka.” ⁵⁸ Ngaha Yesu agòdàl: “Azlamayaka kà: afək aṇatà la ahəṇ, azladīyan kà: gày aṇatà la ahəṇ, ama Kona aṇa dza kà bà, slaka mahən gəl à ahəṇ aṇha la ahəṇ kà maduw ləv aw.” ⁵⁹ Kiya uwaga Yesu agòd à anik aya: “Nəfà gi!” Ama masla agòdàl: “Məṅga, vā à gi tetəvi, kà gi aṇa mal baba gulo dadàṅ.” ⁶⁰ Ama Yesu agòdàl: “Sàk azlamazimnekid talàh vok aṇatà, ama kak kà, hād, kazà gay aṇa makoray Zəzagəla.” ⁶¹ Dza anik agòdàl aya: “Sufəl, gi kà gənəf ka nəma, ama vā à gi tetəvi kà maday, ‘Gi kà maday’, gèdàgod à hud gày gulo dadàṅ.” ⁶² Yesu agòd à atà: “Kèla dza uwana adafa ahəl aṇha à sədfuk sla à lig, ṅgaha anəṅ à lig kà, masla kà, akəsa vok aya kà aṇa makoray Zəzagəla aw.”

Sləray aṇa azlaməna asik dzik mədfəf gəl aṇha səla

uwana Yesu asləl atà

10

¹ La lig aṇa uwaga la ahəṇ, Sufəl atsatsàmàni azladza anik dzik mədfəf gəl aṇha səla, ṅgaha asləlatala səla səla la huma aṇha, à azlagudəṅ uwana à abà, à uwana masla la gəl aṇha asəl madàdàh à abà. ² Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Sləray matsədf tatak la ahəṇ aṇuvaw, ama azlaməna sləray kà dəṅ aw. Kità kà, dèvəw

✧ 9:61 9.61 1 Sufəl 19.20

kudfa à dza ana makor tatak, kà masla aña maslèl azlamèna matsədf tatak à wañ dəñ. ³ Dàw, aganay gəslèl akul bokuba azlatuwan à tataka azlakəda fəta à abà. ⁴ Kazəbaw sili à ahəl, amiyaka kiwa aña tatak may, la kwimik babay aw. Katsizllaw à ahəñ la tetəvi la ama kà madəh 'Ayyi' à dza aw. ⁵ Kəla gày, uwana kadaw à gày kagodaw dadəñ teraņa kà: 'Lapiya agay la kay uwanay.' ⁶ Baņa masla lapiya la ahəñ la kay uwatà, ayyi aña lapiya ankul adàdza à ahəñ lakəl aņa, tsa baņa kità aw kà, ayyi aña lapiya ankul anəfa akul. ⁷ Dzàw à ahəñ la huđ gày aña lapiya, zùwàw, sàw uwana taf à akul à huma à gay gesina, kà uwana masla sləray kà azlayla masik aņa. Ama katsetserahaw à gày à gày aw. ⁸ Baņa kadàdaw à huđ gudəñ anik à abà, ŋgaha takəs akul la ahəl səla, zùwàw tatak uwana taf à akul à huma akul à gay. ⁹ Wàràw azlamèna đuvats ala la gudəñ uwatà la abà, gòđàw à azlamèna madz à ahəñ la abatà kà: 'Makoray aña Sufəl Zəzagəla kà nekwa la akul.' ¹⁰ Ama baņa kadaw à huđ gudəñ anik à abà, ŋgaha takəs akul la ahəl səla aw kà, sàw à uda à tetəvi à ama, ŋgaha gòđàw à atà: ¹¹ 'Aganay mədfədf à akul burburu aña gudəñ aņkul à adi, à uwana agədf à anu à asik la gudəñ aņkul la abà. Tekedika səlàw la lela kà: Makoray Zəzagəla kà adagay nekwa.' ¹² La dziriga gəpəh à akul kà: La vud seriya kà ŋuləm adagay kà aña azlamèna madz à ahəñ la gudəñ Sodom, kà azlamèna madz à ahəñ la gudəñ uwanay la abà."

Ngərpa lakəl aña azlagudəñ uwana takweska

Yesu

(Mata 11.20-24)

¹³ “Ngərpa lakəl aṅak à kak Korazən! Ngərpa lakəl aṅak à kak Betsayda! Kà uwana agay nadzipo uwana tadʹahàṅ la tataka aṅkul la abà agay kà la gudəṅ Tir la Sədon kà, nakà, dagay uwarà azlaməna madz à ahəṅ la abà kà tatsàh kutso akàl à vok, ṅgaha la madaw abùh à vok, kà mapəhla ala kà, atà tapəh gay la ləv ala. ¹⁴ Kà uwaga à uwana gəgodʹ à akul kà: La vudʹ seriya kà, seriya uwana adàbəz azlaməna gudəṅ Tir, la azlaməna gudəṅ Sədon kà, ṅuləm kà aṅatà, à kà aṅa gudəṅ aṅkul. ¹⁵ Ngaha kak, Kapernahum, kadzugw kà: ‘Gədazigəṅay tsəràh à zagəla’, kagodʹ takay? Awaṅ, tadàdukw ka à vədʹah à gày akàl à abà.” ¹⁶ Kiya uwaga Yesu agòdʹ à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Dza uwana atsəb à akul sləm, atsəb à gi sləm babay, dza uwana akweska akul kà, akweska gi babay, ṅgaha akweska masla masləl gi à waṅ babay aya.”

Mawul à wan aṅa azlaməna asik dzik mədəf gəl aṅha səla

¹⁷ Kiya uwaga azlaməna asik uwaga tawùl à waṅ, la marabay tseksatsek tagòdʹ: “Məṅga gami, amiyaka azlamasasəđok mawisiga babay kà takəs anu gay la ahàl ala, à mok uwana mədapəh à atà gay aṅak!” ¹⁸ “Hadʹay”, Yesu agòdʹ à atà: “Gənəṅà seteni atəđ à ahəṅ la zagəla bokuba mawutsəđay aṅa habaga. ¹⁹ Tsənàwwàṅ, aganay gədavà à akul maslay kà akul aṅa mahabàh azlabebi ala, la azlaaliz,

ngaha babay kà akul aña mahaβàh ndzɔɔfa aña masla mɛzàm ala gesina. Ngaha tatak mawisiga la ahɛŋ adàdɛβani à akul aw.☆ 20 Ama kɛla kà, karabaw kà uwana azlamasasɛɔɔk mawisiga takɛs gay aŋkul aw, ama kà, ràbàw kà, kà uwana slɛm aŋkul matsetserayga la wakità aña sifa la abà, la zagɛla la afik!”

Yesu arab

(Mata 11.25-27; 13.16-17)

21 La mok uwatà, Masasɛɔɔk Zɛzagɛla ahɛnà Yesu ala la marabay, agòɔf: “Iyay, Baba Sufɛl aña zagɛla ngaha aña vɛɔɔfah, kikay gɛgɔɔf à ka, kà uwana kafɛtla à azlabɛzaga la ama ala tatak nasiriga uwana kahadàŋ à azlamɛna masɛl tatak uwana à adi: ‘Mɛɔɔwur gɛl’, tagòɔf. Iyay Baba gɛzleb ka kà uwaga.”

22 “Baba gulo abɛk à gi tatak gesina. Dza la ahɛŋ asɛl Kona aw, say Baba pɛra asɛl gi, dza la ahɛŋ asɛl Baba aw, say gi Kona aŋha pɛra, ngaha la azlauwana, Kona apɛhatàla masla pɛra.”

23 Ngaha Yesu agòla à huma à azlamɛna matapla la slaka aŋha à gay, agòɔf à atà, à atà kokudà gɛl aŋatà pɛra: “Marabay kà aŋkul, kà uwana yewdi ankul tanɛnà tatak dzɛba aŋha sɛla aw! 24 La dziriga gɛpɛh à akul, azlamɛna mapɛh à atà gay à ahàl aña mapàh à azladza, la azlasufɛl tayàh kà manɛŋ uwaga kanɛnàwwàŋ lagwa, ama tanɛnàŋ aw. Ngaha kà matsɛnɛŋ uwana katsɛnàwwàŋ lagwa, ama tatsɛnàŋ aw.”

Gay la gay la abà aña zil Samariya

☆ **10:19** 10.19 Mahabay 91.13

25 Masla mapàhla wakità mapəhay ala, asà à afik. Asàl matap ləv aŋa Yesu, kà mabəzal à tsəh la gay la abà, agòfal: “Məŋga, mana à uwana, gədehəŋ kà gi aŋa mabəz sifa adəv à gay aw ma?” 26 Kiya uwaga Yesu agòfal: “Mana tatsetsèr à wakità mapəhay à abà ma, aŋa kadzeŋay ma?” 27 Masla awùlla à uda, agòfal: “Wòyà Sufəl Zəzagəla aŋak, la ləv aŋak gesina, la ndzəda aŋak gesina, la haŋkəli aŋak gesina, ŋgaha la sifa aŋak gesina, ŋgaha wòyà masla magay aŋak, bokuba gəl aŋak uwana kawoyàŋ.”✧ 28 Kiya uwaga Yesu agòfal: “Delga kawùlla à uda, Dahàŋ kiya uwaga zlà, kadàbəz sifa uwana adəv à gay aw.”✧

29 Ama masla asàl mag gəl aŋha dziriga, agòd à Yesu: “Iyay zlà, uwa à masla magay gulo uwa?” 30 Yesu agòfal: “Iyay tsənàŋ: Dza anik atsizilla ala la Urusalima kà mad à Yeriko. La tetəvi la ama, azlaməna nabəra tasà à waŋ, tazlawàŋ, tazlàb masla, tazùw, ŋgaha tasàkàl à ahəŋ la ləv la ləv pəra. 31 La lig la ahəŋ, tsəhay azlaməna mav tatak à Zəzagəla aguwàŋ la tetəvi uwatà. Mok uwana anəŋà dza uwaga kà, akəllal vavara à adi, aguwà la dərəv à uda anik. 32 Ŋgaha aya, zil Levi, (Uwana azlakaha à azlaməna mav tatak à Zəzagəla à sləray uwana la abà, tadahaŋ la gày Zəzagəla la aku) anəfà tetəvi uwatà bay. Mok uwana adabəz à slaka uwatà, anəŋà dza uwaga, akəllal vavara à adi aya suwaŋ, aguwà la dərəv à uda anik. 33 Agà la ahəŋ aya babay zil Samariya uwana la mauguzahay la abà, anəfà

✧ **10:27** 10.27 3Musa 19.18; 4Musa 6.5 ✧ **10:28** 10.28 3Musa 18.5

tetøvi uwatà babay suwaŋ, abøzà à slaka aŋa dza uwatà la løv la løv. Mok uwana anønàŋ, vok ahamàl kaykay kà masla. ³⁴ Nŋaha azà vok à slaka aŋha niß, apàlàhal azlaamik aŋha, la maðàhàhal amàl à gəl, la iyaw matavèruk uwana azay la abà, bokuba mamleleŋ uwana azay la amik la abà, nŋaha abàkal azlaamik uwaga, afà masla à tatak aŋha uwana à afik, masla aday la afik, nŋaha adàla masla à gày mələk dza à agu, la slaka uwana tadànəŋal à adi lela. ³⁵ La bebəŋ bəŋ, mok uwana atsizilla ala, kà mad aŋha, ahəl gursu səla à uda, avà à dza aŋa gày mələk la magoðal: ‘Fəl sləm lela à dza uwanay, la vuð uwana gədawul à waŋ à abanay kà, gi la gəl gulo, gədapəlla ka tatak uwana kadəziŋ ala kà aŋha gesina.’ ” ³⁶ La lig la ahəŋ Yesu anavà à dza uwaga gà: “Iyay zlà, la tataka aŋa azladza makər uwaga la abà, ma uwala à uwana agà bokuba masla magay aŋa dza uwana azlaməna nabəra tazùw, tazlàß ala?” ³⁷ Masla mapahla mapəhay uwaga ala agòð: “Gi kà, dza uwana vok ahamàl kà masla, gəgodf.” “Delga”, Yesu agòðal, “Kak babay, həd, kadahəŋ kiya uwaga babay suwaŋ zlà.”

Yesu la mtəga Marta atà la Mariyama

³⁸ Mok uwana atà la tetøvi la ama la azlaməna matapla aŋha, ahəd à gudəŋ anik à abà. Mis anik la ahəŋ la abatà, sləm aŋha Marta, akəs Yesu à mtəga aŋha la ahəl səla. ³⁹ Deda aŋa mis uwatà la ahəŋ, sləm aŋha Mariyama, adzà madzay la makəla asik aŋa Sufəl, kà matsəb sləm à uwana masla apəhay. ⁴⁰ Bokuba uwana

sləray madagəl adakəf gəl à Marta à vok, ngaha agòf à Yesu: “Sufəl, uwaga kà aza ka aw, tak à uwana deda gulo adasakgəla sləray à gəl gesina ay? ‘Zlakà deda anək’, gòfal!” ⁴¹ Sufəl awulàlla agòfal: “Marta, Marta, katərəb gəl anək la azlatatak anuvaw kiga ma, kà mana ma? ⁴² Ama kəla kà, tatak tekula la uwana akəsa vok! Mariyama kà, akəsàni tatak uwana dzəba anha səla aw gə, uwana dza azəballan ala aya aw tetuwa.”

11

Gay lakəl anja madəv kuɖa (Mata 6.9-13; 7.7-11)

¹ Kiya uwaga vərđi anik, Yesu adəv kuɖa la slaka anik. Mok uwana adakəf gəl à madəv kuɖa, tekula la tataka azlaməna matapla la slaka anha la abà anəval: “Sufəl, tapanula madəv kuɖa, bokuba anja Yuhana uwana atəpla azlaməna asik anha.” ² Yesu agòf à atà: “Banja kadəvaw kuɖa kà, gòfàw kà:

Baba,

Sləm anək tsikasłaga agay masəlay gə, la slaka azladza.

Ngaha makoray anək atsa à wan.

³ Və à anu tatak may asla à anu kəla mahənay.

⁴ Matsan tsakana gami ala,

Ngaha anu bay la gəl gami anja mamatsin à azladza uwana ala, tadəhà à anu mawisiga à vok.

Ngaha, fà à anu sləm, kà seteni anja mapapat anu aw.”

⁵ Nḡaha Yesu aḡoḡ à atà: “Baḡa tekula aḡkul ada à mtəḡa slawda aḡha la tataka vəḡ aḡoḡal: ‘Slawda gulo, kamkam bə̀k à gi kaf gay bə̀rsew makər tsi, ⁶ kà uwana slawda gulo anik aḡurùh à gi, asà à waḡ la mauguzahay, ḡəsəl tatak uwana ḡəvəl aw.’ ⁷ Tsənàw maḡadma à uda la kay aḡa dza anik uwanay tsi: ‘Sàk à gi titi, ḡədatsak gamagày à ama kà dagay uwarà, ḡḡaha anu babay kà mədahan à ahəḡ la azlabəza gulo, tsewwa. ḡəslala vok aḡa mas à afik aḡa mav à ka aya aw.’ ⁸ Nəḡa à gi kà, masla adàsa à afik kà aḡa mavəl kà, kà slawda aw; ama adàsa à afik kà, kà uwana slawda aḡha ad à huma à gay la mazalay, la mapakla. ⁹ Ama gi kà ḡəḡoḡ à akul kà: Nàvàw ḡḡaha kadàbəzawwal, yàhàw ḡḡaha tadàv à akul dèdàwwàḡ, ḡḡaha dza uwana ayahay abəzal, ḡḡaha dza apəzl gamagày à dza uwana azalay, ¹⁰ kà uwana kəla dza uwana anavay: abəzal; dza uwana ayahay: abəzal; ḡḡaha dza apəzl gamagày à dza uwana azalahay. ¹¹ Baba ma aḡa uwa la tataka aḡkul la abà, baḡa bəzi aḡha anaval kilfi ma avəl bebi takay? ¹² Awma baḡa anaval slaslay ma avəl aliz ay? ¹³ Akul azlamawisiga nəma, ama kasəlaw mav tatak delḡa à azlabəza aḡkul, ḡḡaha zlà ma adaməraka Baba uwana la zagəla la afik takay. A masla uwana avàhay Masasəḡok aḡha à azladza uwana tanaval?”

Mapəh mawisiga lakəl aḡa Masasəḡok tsikaslaḡa

(Mata 12.22-30; Mark 3.20-27)

14 Yesu adzøkà makudøk masasəfok mawisiga à dza anik lakəl ala à uwana adapakəŋ ala kà bada. Mok uwana masasəfok mawisiga uwaga adasal à kəl ala, bada adzøkà mabadma, ŋgaha ləv avəl à maham à ahəŋ dza à gay gesina la abatà. 15 Ama azladza anik la tataka aŋatà la abà, tagòf: “Belzəbul, sufəl aŋa azlamasasəfok mawisiga la uwana avəl ndzəfa kà makudøkàh azlamasasəfok mawisiga.” 16 Azladza anik asà à atà malal à afək à ahəŋ, kà uwaga à uwana azladza anik tagòf: “Dahà à anu a ahəŋ nadzipo tsi, kà aŋa mapəhanula kà, Zəzagəla la uwana asləl kà à waŋ.” 17 Ama Yesu asəl madzugway aŋatà, agòf à atà: “Baŋa azladza gudəŋ tekula tatsək ala, ŋgaha tapa guvəl la tataka aŋatà la abà kà, makoray ana gudəŋ uwatà kà azila, huf gày la huf gày tagwàh vok à gəl. 18 Tsa baŋa seteni la gəl aŋha adatsakla ma, kakay makoray aŋha ad à huma à gay aya ma? Tsa akul kagodaw kà: Gəkudøkàh azlamasasəfok mawisiga kà Belzəbul la uwana avà à gi ndzəfa kagodaw ma? 19 Iyay, akul kadzugwaw kà Belzəbul la uwana avà à gi ndzəfa kà makudøkàh azlamasasəfok mawisiga, uwaga kagòdàw. Kità ma, uwa adavà ndzəfa à azlabəza aŋkul, kà makudøkàhla uwa? Kà uwaga à uwana tadəgah azlaməna seriya aŋkul. 20 Ama tsa baŋa la Masasəfok Zəzagəla la uwana gəkudøkàh azlamasasəfok mawisiga uwanay kà, tsa kətà kà, gòdàw kà makoray aŋa Zəzagəla kà adabəz akul à vok lakana, gòdàw zlà!”

21 “Baŋa dza mabəlafaga abək kazlaŋa guvəl

aŋha à vok, anèŋla gày aŋha lela, kà uwana akoray gesina kà ahàl adàlla vok aw. ²² Ama baŋa dza uwana aduwa masla la ndzɔɔfa atsa à waŋ à slaka aŋha, ŋgaha akɔɔfaslal, ahèlla kazlaŋa guvèl aŋha uwana ala à uwana afà manɔwɔŋ aŋha à afik gesina. Ŋgaha ahèl tatak aŋha, avàh à azladza à uda gesina.”

²³ “Dza uwana anu sɛla aw kà, masla kà, masla mɛzam gulo. Ŋgaha babay, dza uwana azlak gi, kà mahamla gay à vok aw kà, masla kà, masla madàdasinla.”

*Mawul à waŋ aŋa masasɔɔfok mawisiga
(Mata 12.43-45)*

²⁴ “La mok uwana masasɔɔfok mawisiga adasa à uda la dza la abà kà, aday auguzahay la azla-slaka deyday gà gesina, ayàh slaka maduw lɔv. Ama baŋa abɛzal aw kà, agɔɔfay la gèl aŋha kà: ‘Lagwa kà, gɔɔday, gɔɔdàwul à slaka gulo uwana à abà, gɛsà à uda la abà.’ ²⁵ Ŋgaha awulay, abɛzal à gèl kà masladayga lela, madɛhɔŋ à ahɔŋ gà dzɔɔba aŋha sɛla aw. ²⁶ La abatà kà, aday, ayahay azlamasasɔɔfok mawisiga anik à tsɛh mɔɔɔf, azlauwana taduwa masla la dzaŋdzaŋ, tatsa à waŋ atà nna, tadza à ahɔŋ la abatà. Kiya uwaga kà madz à ahɔŋ aŋa dza uwaga agay mawisiga dɔɔduwa à gay uwana uwarà.”

Mas à afik la ahàl lela

²⁷ Mok uwana Yesu adapɔh gay kiya uwanay kà, mis anik adzɛkà mabɔɔɔma la tataka maham à ahɔŋ dza la abà: “Lapiya agay la mis uwana azàb ka la hudɔ, ŋgaha la uwana avàhà à ka awà.” ²⁸ Ama Yesu agɔɔɔfal kà: “Lapiya agay

kaykay kà la azladza, uwana tatsəb sləm à gay Zəzagəla, ngaha taf sləm à uwaga lela.”

Nadzipo aña Yonas
(Mata 12.38-42)

²⁹ Mok uwana dza adahama gay à vok la slaka aṅha kà, Yesu agòd à atà: “Azladza aña zamana uwanay lakana kà, azlamawisiga, dziriga aṅatà la ahəṅ aw. Atà tayàh nadzipo, ama nadzipo la ahəṅ tanəṅ aw, say aña masla mapəhal gay à ahəl Yonas uwatà pəra. ³⁰ Ngaha bokuba uwana Yonas apək nadzipo kà aña azlaməna gudəṅ Niniv kà, kiya uwaga Kona aña dza adàpak nadzipo kà aña azladza aña zamana aña lakana suwaṅ. ³¹ La vud seriya kà, mis sufəl gə uwana la gəl la aku, adàgola à huma azladza aña lakana à gay, ngaha adəpuwa à atà gudzi à gəl, kà uwana asà à afik la tsəh la ahəṅ la makəd gəl à ahəṅ gudəṅ à vok, kà matsəb sləm à gay matsihila aña Salomon. Aganay à dza uwana aduwa Salomon la abanay lakana. ³² La vud seriya azlaməna aña gudəṅ Niniv tadàgola afad à azladza aña lakana à gəl, ngaha tadəpuwa atà gudzi à gəl, à kà uwana azlaməna madz à ahəṅ la gudəṅ Niniv tapəh gay la ləv ala, la mok uwana tatsənà sayda aña Yonas. Ama dza uwana aduwa Yonas kà aganay la abanay zlà.”

Gay lakəl ufaka
(Mata 5.15; 6.22-23)

³³ “Dza la ahəṅ avats fənəs maf à tsəh tasà aw, ama afay kà à slaka masərət fənəs à ahəṅ, kà mav ufaka à azladza gesina, uwana tad à gəy. ³⁴ Yewdi kà ufaka aña vok aṅak: baña yewdi

aṅak kà wurwur kà, vok aṅak gesina kà uḍaka, ama baṅa yewdi aṅak la ḍuvats kà, vok aṅak gesina kà la mələs la abà. ³⁵ Kiya uwaga kà, ḍahà haṅkəli kà uḍaka uwana la vok aṅak kà, kà aṅa magay la mələs la abà aw. ³⁶ Iyay, baṅa vok aṅak gesina auḍay, kokuda magay la abà aṅa bəzi mələs la slaka anik kà, vok aṅak gesina kà adàgay uḍaka, bokuba fənəs uwana av uḍaka la huḍ gày gesina.”

Yesu adzəka gay

à azla Farisəya à vok la azlaməna mapəhla mapəhay ala

(Mata 23.1-36; Mark 12.38-40)

³⁷ La mok uwana Yesu adadəv mabaḍma à gay, zil Farisəya anik azàlal kà mazuw tatak may atà səla la mtəga aṅha. Yesu adà à gày à dza à tatak may à gəl. ³⁸ Kay, zil Farisəya uwaga akəs gəl la ahəl səla, kà uwana Yesu apəl ahəl kà mazuw tatak may aw, azùw pəra. ³⁹ Sufəl agòḍal: “Akul, azla Farisəya kà kapalahaw azlatatak masala iyaw, la azlakəslaḍ. Ama la huḍ aṅkul kà, kahənàwla la makəsafər dzəbaṅṅa, ṅgaha à gəl la adi gesina. ⁴⁰ Akul azlakusoṅu. Dza uwana adahəṅ udaga uwaga, ma masla la uwana adahà huḍga à awtày takay? ⁴¹ Nuləm kavàw à azlaməna kuda à tatak uwana la kətsaw aṅkul la abà, la uwana la kəslaḍ aṅkul la abà, ṅgaha tatak gesina adàgay dzahhà kà aṅkul.”

⁴² “Nḡərpa la akul, azla Farisəya! Kà uwana kavàw Zəzagəla makulo aṅa tatak aṅkul, baməraka la azlatsəhay aləl bəzaga gesina bay, ama kapəsewaw dziriga la masal aṅa Zəzagəla.

Tekedfika naka uwatà la uwana madfehəŋ kəla, ŋgaha mapəsew azlatatak anik anik deydayga uwanay gesina.”

⁴³ “Ŋgərpa la akul, azla Farisəya! Kà uwana asa à akul azlaslaka materaga la azlagəy madəv kudfa la aku, ŋgaha aya asa à akul kà azladza tadahakulla ‘Ayyi’, la huma maham à ahəŋ dza gesina kà mapəhla gəl aŋkul ala, kà akul azladza məŋga. ⁴⁴ Ŋgərpa la akul! Akul uwana kapakàhàw kà bokuba azlazəvay uwana adakal à ahəŋ tabazl à abà tanəŋla aya aw, kalkal la kutso uwana tauguzahay la afik.”

⁴⁵ “Iyay”, tekula la tataka azlaməna mapəhla mapəhay ala la abà agòdɔl: “Məŋga, la mapəhay kiya uwaga kà, anu babay kà kagodfaha à anu ma kasəl nəmay?”

⁴⁶ Yesu agòdɔ à atà: “Ŋgərpa la akul, akul azlaməna mapəhla mapəhay ala! Kà uwana kabədfaw dzəgla à azladza à gəl, tsa tekedfik akul la gəl aŋkul kà, amiyaka la gay gəl ahəl babay kà, kadəbawani aw. ⁴⁷ Ŋgərpa la akul! Akul uwana kaŋalahaw zəvay aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza, tekedfik azlababa aŋkul la uwana takàdàh atà. ⁴⁸ Kiya uwaga kà, akul azlaməna sayda aŋatà lakəl aŋa sləray aŋatà uwana tadahəŋ. Kà uwana atà la uwana takàdàh azlaməna mapəh à atà gay à ahəl. Ŋgaha aya, akul kà katərkakaslahaw la maŋalàh azlazəvay aŋatà aya! ⁴⁹ Kiya uwaga à uwana Zəzagəla agòdɔ la matsihila aŋha kà:

“Gədàsləl atà à awtəy azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la azlaməna matapatàla tatak.

Atà tadàkadafahay azlaanik anjata, ngaha babay tadàtərərɓah azlaanik anjata aya!"

⁵⁰ Gəpəh à akul la dziriga kà, aniz anja azlaməna mapəh à atà gay à ahàl, uwana tasòkwàh à vədah dagay madzəka gudəŋ à vok kà, tadànavay kà la ahàl anja azladza anja lakana.

⁵¹ Dagay aniz anja Abel tsəràh à aniz anja Zakari, uwana kakəɗàw à tataka azlaslaka makad tatak à abà la slaka tsikaslaga. Gəpəh à akul la dziriga kà, tadànav aniz anja azladza uwaga kà la ahàl anja azladza anja lakana!"

⁵² "Ngərpa la akul, akul azlaməna mapàhla mapəhay ala! Kà uwana kazəbàw tsəkurum uwana av tetəvi kà məsəl tatak, uwala akul la gəl ankul kà, kadaw à gày la abatà aw, ngaha pəra aya kà, kadəɗaw gay à azladza anik uwana à ahəŋ, asa à atà mad à gày la abatà."

⁵³ Mok uwana Yesu adasa à uda la abatà azlaməna mapàhla mapəhay ala la azla Farisəya tanəfà masla la gay, tanàvəhal azlatatak anjувaw la gay ala. ⁵⁴ Atà tayàh məbəzal à tsəh la azlagay mawisiga la abà, ngaha kà atà anja mapuwalla gudzi à gəl.

12

Madàh hanjëli lakəl anja magolla dza (Mata 10.26-27)

¹ La kaslā uwatà kà, azladza dəbow dəbow tahamà gay à vok, tsəràh à uwana azladza tafàh vok asik à gəl kà atà kà atà. Teraŋa kà, Yesu kà, apəh gay kà à azlaməna matapla la slaka anja dadàŋ, masla agòɗ à atà: "Nəhàwla gəl ankul, kà tatak makəsliŋ anja azla Farisəya, uwaga

asal magodfay kà: Magolla dza aṅatà. ² Tatak mahadefehəŋ à ahəŋ gà gesina, adàgay mapəhla vok ala gà, ŋgaha tatak nasiri gà gesina adàgay masəlayga la dazuwaya. ³ Kəla tatak uwana kadahawwanəŋ la mələs la abà kà, adàtsənla la paraka, ŋgaha tatak uwana kà ŋoŋuzawla la gəl la gəl la kay kà, uwaga adàgay bokuba mawiyłaga la gay azàŋ.”

Gay lakəl aŋa guba

(Mata 10.28-31)

⁴ “Gəgodfay kà akul, azlaməna gay ləv gulo, guba akəs akul kà azlauwana takəđ sləb vok aw. Kà uwana tatak anik la ahəŋ tadefehəŋ à uwana aduwa uwaga aw! ⁵ Ama aganay gəpəhakulla, dza uwana kahoyaw guba, kà masla: Guba akəs akul kà Zəzagəla, kà uwana mok adakəđ akul kà, asla kà maduw vok aŋkul à akəl uwana à abà, adàmatsila aw kəla, iyay, masla la uwana kahoyaw guba aŋha pəra.”

⁶ “Tak ma tasłala vok aŋa maduw dəgtsetsek zlo ala, kà aŋa sili səla aw takay? Iyay, tekedika amiyaka tekula aṅatà kà azila la huma Zəzagəla aw. ⁷ Amiyaka aŋidz takasagəl aŋkul gesina kà, Zəzagəla asəl, la tekula tekula gesina aŋha. Guba akəs akul aw, kà uwana kaduwaw azladəgtsetsek gesina la manəŋla akul à adi.”

Maz sayda lakəl aŋa Yesu la mapuw ala gudzi à gəl

(Mata 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ “Haday, gəgodf à akul la dziriga: Baŋa dza agodfay: ‘Gi aŋa Yesu la paraka’, ‘Aŋulo’, Kona aŋa dza adəgodfay la huma aŋa azlamalika aŋa

Zəzagəla lakəl anha bay. ⁹ Ama baŋa dza apəhay mawisiga lakəl kà anja Kona anja dza, Kona anja dza adəpəh mawisiga lakəl anha suwan, la huma anja azlamalika anja Zəzagəla.”

¹⁰ “Kəla dza uwana apəh mawisiga lakəl anja Kona anja dza, adəmətsalaŋ ala, ama kəla dza uwana agodəh à Masasədok Zəzagəla kà, masla adəbəz mamatsila tsakana anha aw!”

¹¹ “Mok uwana tadəbayəh akul à azlagəy madəv kudfa à agu, baŋaw à huma anja azlasufəl, baŋaw à huma anja azlagumna kà anja madəhəh akul seriya à gəl kà, guba akəs akul à kà tatak uwana kadəpəhaw, kà matəf gəl ankul aw. ¹² Kà uwana la kaslə uwatə kà, uwana kadzugwaw aw kà, Masasədok Zəzagəla adəpəhakulla adəgay la paŋaw ankul la awtəy.”

Gay la gay la abə anja masla gorobu kusoŋu gə

¹³ Kiya uwaga dza anik la ahəŋ, la maham à ahəŋ dza la abə, agodə à Yesu: “Məŋga, gəodə à deda gulo kà: ‘Vəhəw ləmana, uwana baba ankul asək à akul à ahəŋ’, gəodə.” ¹⁴ Yesu awuləlla, agəodə: “Zil, uwa à uwana afə à gi à ahəŋ, kà gi anja magay masla seriya anja mavəhakulla tatak ala la deda anjak uwa?” ¹⁵ Kiya uwaga agəodə à atə gesina: “Dəhəw haŋkəli la gəl ankul lakəl anja mawoy ləmana, kà uwana sifa anja dza kà la magay la ahəŋ, amiyaka adəgay masla gorobu məŋga gə, aw.” ¹⁶ Kiya uwaga Yesu apəh à atə gay la gay la abə uwanay la magəday:

“Dza anik la ahəŋ uwana agə la azlələk delga delga. ¹⁷ Masla adzugw la gəl anha,

‘Mana gødefhøj mi: Tsa uwala slaka asløkà à gi aña matsakàh tatak may gulo à abà aw mi. ¹⁸ Lagwa kà, gækalàh bəza vøða uwanay à ahøj gesina, ñgaha gøjalàh møjga møjgaga, ñgaha gødàtsakah azlatatak gulo à abà gesina. ¹⁹ Ñgaha gødàgøfay à gəl gulo: Kak la tatak aņuvaw, lagwa adàgay kà aña mavay døj; dùw ləv aņak, zùw, ñgaha sà, rəb aņak, dùw asik à zagəla.’ ²⁰ Ama Sufəl Zəzagəla agòfal: ‘Kak zil kusøjuga! Zlahaw la vøf uwanay lakana kà kamøtsay ma, ñgaha ma adàgay ma aña uwa à tatak uwaga kadfahanə à ahøj gesina uwa?’ ” ²¹ Kiya uwaga Yesu azàlànə à gel, agòf à atà: “Kiya uwaga à uwana dza uwana ahamà ləmana aña gəl aņha à ahøj kà, masla kà, galepi la huma yewdi aña Zəzagəla aw.”

*Maf madzugway à Zəzagəla à afik
(Mata 6.25-34)*

²² Kà uwaga à uwana Yesu agòf à azlaməna matapla la slaka aņha, “Kafawla kà gəl à ahøj kà tatak may uwana kadzadzawla kà vok aw, baməraka lakəl aña tatak matsokw à abà babay aw. ²³ Sifa ma aduwa tatak may aw takay? Ñgaha ma vok aduwa tatak matsokw à abà aw takay? ²⁴ Nərèzàw azlakwakwak tsi: Uwala tasløkay aw, ñgaha tatsəfay babay aw, vøða aņatà la ahøj, kà aña lebəñ aw. Ama Zəzagəla adzadzaw atà, akul ma kaduwwaw aņakoləñ uwaga aw takay? ²⁵ Uwa la tataka aņkul la abà aslala vok aña maziñ à mavay aña mamøtsay aņha à adi amiyaka ñuv la aslasl gəl aņha uwa? ²⁶ Ñgaha ma, tsa baña azlabəza

tatak babay kà, kaslawwalla vok aw ma, kà mana kafawla kà gəl à ahəŋ lakəl aŋa azlatatak anik anik deyday ma? ²⁷ Nərèzàw bokuba uwana azlamawuratatay aŋa guf tazigənay tsi: Tadàh sləray aw, ŋgaha tavavəð slewzi kà aŋa lukut babay aw. Ama la dziriga gəgəð à akul kà: Amiyaka bà Salomon uwana akòr ləmana aŋha aŋuvaw babay kà, aβəzà à lukut bokuba aŋa azlamawuratatay uwaga tatsokw à abà aw. ²⁸ Iyay zlà, Zəzagəla adàw lukut à azlakəsaf à vok uwana à vok la fəta bay lakana, tekedika atà kà lakana baŋaw lebəŋ kà tayakats à akəl à gay: Ŋgaha ma adəgay anu uwanay babay takay? Kay akul la madɪŋal gəl à vok matsihilaga hadəy. ²⁹ Kiya uwaga kà, kafawla kà gəl à ahəŋ, la uwana kadàzuwwaw, la uwana kadàsaw aw, ŋgaha kagahaw azlaadi aw. ³⁰ Kà uwana uwaga kà, say azladza uwana tasəl Zəzagəla aw, la uwana tayàh tatak uwaga koksikoksi. Ndzer Baba aŋkul uwana la zagəla la afik kà asəl tatak uwana kanawkuɖa aŋha gesina. ³¹ Fàwla kà gəl à ahəŋ dadəŋ teraŋa kà, kà makoray Zəzagəla, la lig la ahəŋ kà masla adəkəs akul à ahəl ala dèwdèw tatak uwana kanavawwal.”

Ləmana la zagəla
(Mata 6.19-21)

³² “Maham à ahəŋ bəziga, guba akəs akul aw, kà uwana asa à Baba kà masla aŋa mav à akul makoray aŋha. ³³ Dàwàw azlatatak aŋkul ala, vàhàw sili gə à azlaməna kuɖa à uda. Pàkàw vok ankul ala kà kiwa sili uwana sili adəv à lag la aku aw, ŋgaha ləmana uwaga awisila la zagəla

aw aw. Kà uwana la abatà kà, masla à gəl ad à abatà aw, marzaw la fafay bay awisəŋ ala aw. ³⁴ Kà uwana slaka uwana ləmana aŋak la abatà kà, la abatà bay kà, ləv aŋak adz à ahəŋ babay suwaŋ!”

Azlamagamza uwana tadz à ahəŋ la adi

³⁵ “Gàw madàh vok à ahəŋ gà, wàdàhàw parapara aŋkul à tsəh lela, ŋgaha bay fənəs aŋkul agàh mavats à ahəŋ gà. ³⁶ Gàw bokuba azlamagamza uwana takud mənŋga aŋatà ala, à baŋa ahəd à mazəb mis, kà atà mapəzlal gamagày la mok uwana mazalahay aŋha adàsa à waŋ. ³⁷ Marabay à gay kà la azlamagamza uwana mənŋga aŋatà atsa à waŋ, abəz atà à gəl la adi. La dziriga gəpəh à akul kà, mənŋga aŋatà adàwad parapara aŋha à tsəh, ŋgaha adàdzàh atà madzay, kà mavàh à atà tatak may la gəl aŋha. ³⁸ Baŋa mənŋga aŋatà asa à waŋ la tataka vəd, adàduw uwaga babay, baŋa abəz atà à gel la adi kà, marabay agay la atà! ³⁹ Tsəbàw sləm à gay uwanay lela: Agayŋa zil gày asəl kaslà uwana masla à gəl atsa à waŋ kà, mazləl gày aŋha la vəd kà, naka masla kà naka adzəhal aw huyip à ahən à ahəŋ la adi, kà mad à gay aŋha, aŋa masla à gəl aw. ⁴⁰ Akul babay kà, gàw nekwa, kà uwana la mas à waŋ aŋa Kona aŋa dza babay kà adàgay kà bà kiya uwaga la gurùh!”

*Azlamagamza səla
(Mata 24.45-51)*

⁴¹ Kiya uwaga Piyer agòfal: “Sufəl kà aŋami la uwana kapəhay gay la gay la abà uwaga, awma kà aŋa azladza gesina takay?” ⁴² Kiya uwaga

Sufèl agòfal: “Kità ma, uwa à masla slèray dziriga, ñgaha hanjèliga uwa? Uwaga kà dza uwana mènnga anha afà à gèl anja azlamagamza anik, kà masla anja mavàh à atà tatak may la kaslà uwana asa à atà. ⁴³ Marabay agay la magamza uwana mènnga anha awul à wan, abèzal à gèl la slèray anha la abà. ⁴⁴ Hadfay, gèpèh à akul la dziriga: Ndzer, zil gày adavà lèmana anha à ahàl anha gesina. ⁴⁵ Ama bana magamza uwaga agodfay la lèw anha la tsèh: ‘Mènnga gulo kà adàsafay’, ñgaha adzèka makèsafèr la mazlabàh azlamagamza anik anik gesina, ñgaha aday à mazuway à abà, à masay à abà, apaka masla guzu. ⁴⁶ Kiya uwaga kà, mènnga anha adàsa à wan la gurùh, la mavakay uwana adzugw mas à wan anja mènnga anha aw. Kiya uwaga kà, mènnga anha adàsal ñgèrpa, kà uwana akudàn ala aw, masla kà tadàfay kà à tataka anja azlamèna tsakana à abà.”

⁴⁷ “Tekedfika magamza uwana asèl tatak uwana asa à mènnga anha, akuda mènnga anha ala aw kà, adahàn kà bokuba uwana asa à gèl anha pèra, mazlabay adàslal mènnga. ⁴⁸ Ama kà anja magamza uwana asèl madàh uwana asa à mènnga anha aw, ñgaha adàh slèray uwana agay tazlabla kà, tadàzlabay kà ñuv pèra, kà uwana asèl aw. Dza uwana tavàl tatak mènnga kà, la slaka anha kà, tanaval kà mènnga suwan; ñgaha aya dza uwana tafal à ahàl mènnga tadànaval mènnga suwan.”

*Yesu atsala mavàhla à wan
(Mata 10.34-36)*

49 Yesu agòd: “Gi kà, gèsà à waṅ kà, kà masèlla akàl à waṅ à gudəṅ à vok, ṅgaha asa à gi kà agay mavats vok gà. 50 Batem anik la ahəṅ tadàdʼahgəṅ, nəṅàw madz à ahəṅ gulo la mazaw la gəl la uwaga la abà tsi, gətərəbay tsəràh adàpakà vok. 51 Akul ma, kagodʼaw ma, gəsèlla lapiya à kutso uwanay à abà, kagodʼaw takay? Awaṅ, gəgod à akul, ama mavàhla la uwana gəsèlla à waṅ. 52 Dahàw haṅkəli, dagay lakana, huɖ gày aṅa dza uwana atà zlo la kay, tadàtsak kəla azladza makər tadàhamay à azladza sèla à gəl, ṅgaha sèla adàham à makər à gəl. 53 Baba adàgola afad à bəzi aṅha à gəl, iyà babay adàgola afad à dugu aṅha à gəl, dugu bay adàgola afad à iyà à gəl. Dzedzi misga adàgola afad à kuhuwà aṅha à gəl, ṅgaha kuhuwà aṅha babay adàgola afad à dzedzi aṅha misga à gəl.”✧

Matsəṅəṅ godega aṅa məlo
(Mata 16.2-3)

54 Kiya uwaga Yesu agòd à maham à ahəṅ dza aya: “La mok uwana kanəṅaw habaga atsa à afik la matəɖ à ahəṅ afats, katskats kagodʼaw kà: ‘Iyaw adàsuway’, uwaga apakàhà vok, hadʼay. 55 Baṅa kanəṅaw afad adəɖay la gəl la aku, ‘Aṅuf adàgay la ahəṅ’, kagodʼaw, uwaga bay kà apakàhà vok, hadʼay. 56 Kay, akul kà akul azlaməna magolla dza, kasəlaw mavàh məlo uwana ala la vəɖah, ṅgaha la uwana la zagəla, ṅgaha ma kà mana katsəṅaw godega aṅa məlo uwanay lakana aw zlà ma?”

*Matsən vok gay la masla məzam
(Mata 5.25-26)*

⁵⁷ “Kà mana akul la gel ankul kadahaw vok seriya à vok ankul à gəl kà madz à ahəŋ la dziriga la abà aw ma? ⁵⁸ Baŋa dza apuwà à ka gudzi à gəl kà, la mok uwana akul à tetəvi la ama, kadaw à huma seriya akul səla kà, wəf vok à uda kà akul aŋa matsən vok gay səla, ŋgaha kà masla aŋa maf ka à ahəl aŋa masla seriya aw, ŋgaha bay kà masla seriya aŋa maf ka à ahəl aŋa azlaslodzi aw, ŋgaha kà azlaslodzi babay aŋa maduw ka à daŋay aw. ⁵⁹ La dziriga gəpəh à ka kà, kadàsa à uda la abatà aw, say baŋa katsatsakwəh azlamatəm à ahəŋ sili aŋak à waŋ gesina dadəŋ!”

13

Mapəh gay la ləv ala baŋaw mamətsay

¹ La kaslà uwatà, azladza anik tasà à waŋ kà mapəh à Yesu gay lakəl aŋa azla Galili, uwana Pilatus akəf atà, à mok uwana tahəd kà maf tatak aŋatà à slaka mav tatak à Zəzagəla. ² Yesu agòf à atà: “Hadfay, ma kadzugwaw ma azla Galili uwaga ma: ‘Tadahanŋ mawisiga uwana aduwa aŋa azla Galili anik uwanay,’ kagodaw takay? ³ Awanŋ, gəgodf à akul gesina, baŋa kapəhaw gay la ləv ala aw kà, akul gesina kadəzahawla bokuba aŋatà babay. ⁴ Iyay zlà, azladza kulo gəl aŋha mtəgis uwana məŋ gəy la gudəŋ Silowe atəf à gəl, adzaməhà atà ala ma, akul ma, la madzugway ankul ma, azlaməna tsakana tadfuwà azlaməna gudəŋ Urusalima anik

kagodfaw takay? ⁵ Kay! Awan, gəgodf à akul, ama banja kapəhaw gay la ləv ala aw kà, akul gesina kadàmatsaw à gay bokuba atà babay.”

Gay la gay la abà anja gudəv uwana av mayyay aw

⁶ Kiya uwaga Yesu apəh à atà gay la gay la abà uwanay la magodfay: “Dza anik la ahəŋ, gudəv la guf matavəruk anja la abà. Masla atsizlla ala, ahəd kà mayàh mayyay la vok anja, ama abəzal aw. ⁷ Masla à dza anja guf, agodf à masla mapəs guf anja: ‘Kay, nəŋəŋ tsi, dagay mavay makər gəsàhà wan kà mayàh mayyay la vok anja, ama gəbəzal aw, adadza à slaka à gəl deyday, kiya kà, gəkəsay aya aw, nàts à ahəŋ.’ ⁸ Ama masla mapəs guf agodfal: ‘Məŋga gulo, kamkam, sàkal la viya uwana aya, gədàla à tsəh anja gədətəkal vərəw à tsəh dadəŋ. ⁹ Banja gədədehəŋ kiya uwaga kà, zlahaw kà adəyyay, nərəz tsərəh à kà vudf anik, banja ayya aw kà: Kadànats à ahəŋ!’ ”

Yesu awur mis makələh à vədfah gə ala, la vudf maduw ləv

¹⁰ La vudf maduw ləv, vərđi anik, Yesu adzəkà matapla tatak à azladza la gəy madəv kudfa la aku. ¹¹ La abatà aga la ahəŋ mis masla đuvatsga, uwana agə makələh à vədfah gə dagay mavay kulo gəl anja mtəgis. Masasəđok mawisiga adakalahal gay à vok, aslalla à vok anja matsizlla ala aw. ¹² Mok uwana Yesu anəŋà mis uwaga azàlal la magodfal: “Lagwa kà, wùr ala la đuvats anak la abà!” ¹³ Ađəkəkal ahəl à gəl, ŋgaha la katskats, mis atsizlla ala, ŋgaha adzəkà mazləb Zəzagəla la matsəkay. ¹⁴ Ama məŋga anja gəy

madəv kufa kà, gəl akàfal à vok, ləv avàlal à gay kà mawur dza ala uwana Yesu awurəŋ ala vudf maduw ləv. Agòdf à maham à ahəŋ dza: “Mavakay mukwa la ahəŋ la tsəh aŋa kasukwa, à uwana dza aslala vok aŋa madfah sləray. Sàhàwwàŋ, tawarakulla la azlamavakay uwaga la tsəh, awkà kasawwanj kà mawarakulla la mavakay maduw ləv aw!”[☆] 15 “Iyay”, Sufəl Yesu agòdf à atà: “Akul azlaməna magolla dza, kəla uwabeyuwi aŋkul ma apàlàh sla aŋha ala baŋaw ziwŋŋu aŋha ala la vudf maduw ləv kà madla atà à iyaw à abà aw takay? 16 Ngaha ma baməraka mis mayyi à tsəh ala aŋa Abərahama, uwana tak seteni adatsiŋ à sasala aŋha à abà mavay kulo gəl aŋha mtəgis, ŋgaha ma azlayla kà vok aŋa mapələŋ ala la sasala aŋha la abà la vudf maduw ləv aw takay?” 17 Mawul à uda aŋa Yesu uwaga akəlla ziruwu à azlaməna məzam aŋha à gəl gesina; ama maham à ahəŋ dza tagà la marabay məŋga kà azlasləray nadzipo uwana Yesu adahàhəŋ.

*Gay la gay la abà aŋa tsəhay hamadz
(Mata 13.31-32; Mark 4.30-32)*

18 Apèh à atà gay la gay la abà anik, agòdf à atà: “La mana makoray Zəzagəla adəbani vok ma? La mana à uwana gəgagazləla ma?”

19 Yesu agòdf: “Makoray Zəzagəla kà, gəgagazləla la tsəhay hamadz uwana atsà à uda la lig gày aŋa dza: Azigənay, apaka magol ahəf, tsərəh à uwana azladfiyanj tasaha à wanj kà maŋaləh gày aŋatà à afik.”

☆ 13:14 13.14 2Musa 20.9-10; 5Musa 5.13-14

*Gay la gay la abà aṅa tatak maməsl tatak ala
(Mata 13.33)*

²⁰ Kiya uwaga Yesu agòd à atà aya: “La mana gəgagazləla makoray Zəzagəla ma? ²¹ Makoray Zəzagəla kà kalkal la tatak maməsl tatak ala, uwana mis akotsəṅ à pèhàw dogum zlo à tsəh, uwana adàh kilo dzik səla gəl aṅha səla, tsərəh à uwana aməsl magol pèhàw uwaga ala gesina.”

*Gamagày slərkutskuts gə
(Mata 7.13-14,21,23)*

²² La maday aṅha la abà à Yesu kà, aguwàhà à uda la azlaməṅ gudəṅ la abà, la azlabəza gudəṅ la abà gesina, ṅgaha la matapla tatak à azladza la tetəvi aṅa maday à Urusalima la ama. ²³ Kiya uwaga dza anik anav: “Məṅga, kà mana azladza ṅuv pəra tadàbəlay ma?” Ama Yesu agòd à atà: ²⁴ “Wàdàw vok à uda kà mad à gày la gamagày slərkutskutsga uwaga; la paraka gəpəh à akul kà, azladza aṅuvaw tadàyah aṅa mad à gày la abatà, ama tadàslay aw.”

²⁵ Agòd à atà: “La mok uwana zil gày adatsizlla ala adatsak à gamagày à ama kà, akul uwana la uda kadàdzawka mazalahay la magodəy: ‘Sufəl, Sufəl, pèzl anu à ama ala.’ Ama masla adàtsizlla ala, adàgod à akul: ‘Akul gesina uwaga, gəsəl slaka uwana kaguwàṅ la abà aw, gəsəl akul aw.’ ²⁶ Ṅgaha kadàgodəfawwal: ‘Məzàw tatak məsàh tatak gesina kà la slaka gə anina, ṅgaha aya katàpàhànula tatak la azlagudəṅ gami la abà.’ ²⁷ Ṅgaha aya adàgod à akul: ‘Gəsəl akul aw, gəsəl slaka uwana kaguwàṅ la abà aw, zàw gi vok akul gesina aṅkul, uwana kafahàw

mawisiga.’✠ 28 La abatà la uwana kadàtawaw, la mapad slid la tsəh ala tərawawa, la mok uwana kadànəṅaw Abərahām, Isak, Yakuba, ṅgaha la azlaməna mapəh à atà gay à ahàl, kà mapàh à azladza gesina la makoray Zəzagəla, tekeḏika akul kà akul mawits akul à uda gà. 29 Ṅgaha aya kà, azladza tadàsa à waṅ la tsəh la ahəṅ, la matəḏ à ahəṅ afats, la mas à afik afats ṅgaha la gəl la aku bay. Ṅgaha atà tadàbəzal slaka madza madzay la tatak may lakəl la makoray aṅa Sufəl Zəzagəla. 30 Kiya uwaga azlaanik la tataka azlaməna huma la abà, tadàgay azlaməna lig, ṅgaha azlaanik la tataka azlaməna lig la abà bay kà, tadàgay azlaməna huma.”

*Vok ahama Yesu kà Urusalima
(Mata 23.37-39)*

31 La kaslà uwatà kà, azla Farisəya anik tazà vok à slaka Yesu, ṅgaha tagòḏal: “Dà aṅak la abanay. Həd à slaka anik kà uwana Herod asal makəḏ ka!” 32 Ṅgaha Yesu agòḏ à atà: “Dàw, kadàpəhaw à hayyàṅ uwaga kà kiya uwanay: Aganay gəkudəkh azlamasasəḏok mawisiga la mawar azladza ala lakana, lebəṅ, ama la mavakay makər aṅha kà gədàkəḏ gəl à sləray gulo. 33 Ama kəla kà, say gətsizilla ala lakana, lebəṅ, la vud uwahà, kà uwana akəsa vok kà aṅa masla mapəhal gay à ahàl aṅa Zəzagəla aṅa maməts à uda aṅa huḏ gudəṅ Urusalima aw, say la huḏ gudəṅ Urusalima kəla.”

34 “Urusalima, Urusalima kak la uwana kakàḏàh azlaməna mapəh à atà gay à ahàl aṅa

Zəzagəla, uwana aslələh kà atà à waŋ gesina. Asik dəŋ gədayahah maham gay à azladza anjak à vok la slaka gula, bokuba gotsak uwana ayàh maham gay azlabəza anja à vok, la tsəh gogozləh anja. Ama kakəsaw aw. ³⁵ Hafay, lagwa kà, gày ankul adapak nvağay. Ama gi kà, gəpəh à akul la dziriga kà, akul kadənəŋaw gi, tsərəh à kaslè uwana kadəğodəw kà: ‘Zəzagəla apis gay à dza uwana à vok, atsa à waŋ la sləm anja Sufəl Zəzagəla’, aw.”✧

14

Yesu awur masla dıvats ala

¹ Vərdi anik, Yesu ahəd à mtəga anja tekula anja mənğa anja azla Farisəya la vuđ maduw ləv, kà mazuw tatak may. Azladza uwana la abatà, tanərəz Yesu lela. ² Dza anik la ahəŋ uwana makəsl vədah gə la abatà la huma anja. ³ Yesu apəh gay à azlamənğa anja azlaməna mapəhla mapəhay ala la azla Farisəya: “Wakitə mapəhay gami ma avà tetəvi kà mawur dza ala la vuđ maduw ləv takay?” ⁴ Ama asà à atà mawulla gay à uda aw. Kiya uwaga abək ahəl à masla dıvats à gəl, awurəŋ ala, nğaha asək à dza uwatà, adà anja. ⁵ Yesu agòđ à atà: “Uwa à uwana bəzi anja anjakaw kokur anja atəđ à suwa à abà ma la vuđ maduw ləv kà, azəb à uda aw uwi?” ⁶ Dza la ahəŋ aslələ vok kà mawulla gay à uda lakəl anja uwaga aw.

Gay lakəl anja mayahani slaka nğaha lakəl anja mazalahay

✧ 13:35 13.35 Mahabay 118.26; Yeremiya 22.5

⁷ Iyay, la abatà Yesu anərèz mayahani slaka aᅇa azladza uwana tazàläh atà à maham gay à vok à abà. Tayahay kà azlaslaka delga. Kiya uwaga apèh à atà gay uwaga: ⁸ “Baᅇa dza azàla ka à madəvaday mazəb mis à abà kà, kayàh slaka madza madzay delga gà dadàᅇ aw. Zlahaw dza anik la ahəᅇ, à uwana tazàlal à madəvaday uwaga à abà, aduwa ka bay ma? ⁹ Nᅇaha kà pəra masla mazallàh akul atsa à waᅇ, agod à ka: ‘Kona, sàkla slaka uwaga à dza uwanay.’ La abatà kà, kak kà magol ziruwi adahama ka à gəl kà matsizlla ala la huma, kà mad à lig. ¹⁰ Ama baᅇa tazàla ka kiya uwaga kà: Həd, kadza aᅇak à madzay la lig. Kà uwana la mok uwana masla mazallàh akul adàda à awtày kà, adàgod à ka: ‘Slawda, kak kà, zà vok à huma à gay la abanay’, la abatà kà, kà aᅇak kà adàgay dzəba aᅇha səla aw la huma azladza uwaga gesina, kà kak aᅇa mad à huma à gay.* ¹¹ Kà uwana kəla uwabeyuwi uwana azigəᅇn gəl aᅇha kà, tadàwulla ala à lig. Nᅇaha dza uwana awulla gəl à vədah kà, tadàdalla à huma.”

¹² Kiya uwaga Yesu agod à dza uwana, azàläh babay: “Iyay zlà, baᅇa kavà tatak may, baᅇaw kata kaf à uda kà, kazallàh azlaslawda aᅇak la azladedda aᅇak, baᅇaw la azlayaga aᅇak, la azlaməna magay aᅇak, uwana azlagalepiga pəra aw. Way kà atà babay kà tadàzalla ka vərđi anik, kà mazuw tatak, kà uwana baᅇa tazàla ka kà bokuba tapèlla ka uwana à abà tazùw la mtəga anak suwaᅇ. ¹³ Ama baᅇa kat kaf à uda kà,

* **14:10** 14.10 Haᅇkəli 25.6-7

zàlành kà azlaməna kuɗa, azlamagodu, azladeri ŋgaha la azlaguləf pəra. ¹⁴ Kità kà, kadàgay la marabay, kà uwana atà kà taslala vok aŋa mapəlla ka à abà aw. Uwaga kà Zəzagəla la uwana adàpəlla ka à abà la mavakay uwana adàwulla azladza dziriga à uda la mamətsay.”“

*Gay la gay la abà aŋa mən mat kaf à uda
(Mata 22.1-10)*

¹⁵ Mok uwana tatsən gay uwaga kà, tekula la tataka aŋa azladza uwana la tatak may la adi, agòɗ à Yesu: “Tsa kətà kà, marabay agay la dza uwana adàzuw tatak may aŋha la makoray aŋa Zəzagəla!” ¹⁶ Yesu agòɗ à atà: “Dza anik la ahən, atà magol kaf à uda, ŋgaha azàlành azladza aŋuvaw. ¹⁷ La mok uwana tatak adahənay kà, asləl magamza aŋha kà mazalành azladza uwana tapàh à atà: ‘Sàw à waŋ, sàw à waŋ adagay, kà uwana tatak may kà adahənay!’ ¹⁸ Ama gesina aŋatà tadzəkà manav kamkam la tekula tekula. Matora agòɗ à magamza: ‘Gi, gəsùkw guf kà, asa à gi, gəday kà manəŋəŋ, kamkam bàsgəŋ.’ ¹⁹ Kiya uwaga masəla agòɗal aya: ‘Gəsùkw sla səɗuk zlo, gəday gədəgurla atà sləray, kamkam bàsgəŋ.’ ²⁰ Ŋgaha anik agòɗal aya suwaŋ: ‘Gi kà, gədazəb mis kà bà lagwa lagwa, kà uwaga à uwana gəslala vok aŋa manəf ka aw pəra.’ ²¹ Kiya uwaga magamza awul à slaka mənŋa aŋha, apəhal uwana tapəhal gesina. La abatà kà, zil gày apək ləv, la magoday à magamza aŋha: ‘Həd, katskats à azlavadavaday à afik, la azlagay barama à ama la huɗ gudəŋ la abà, ŋgaha həd kasəlla azlaməna

kudfa à waŋ, la azlamagodu, la azlaguləf ŋgaha la azladeri gesina!’ ²² Zwek la huma, uwana uwaga adadaha vok kà, magamza asà à waŋ agòd à mən̄ga aŋha: ‘Mən̄ga, uwana kapəh kà, adahà vok, ama slaka atamà à ahəŋ bà gotənaŋ aya.’ ²³ Kiya uwaga mən̄ga agòd à magamza aŋha: ‘Lagwa kà, dàh à azlabəza mazləramàh tetəvi à ama, la azlalig zlagam, fàh à atà gasa à gəl, kà masəlla atà à waŋ kà aŋa mahənla aŋa gày gulo!’ ²⁴ Ndzer, gəpəh à akul la dziriga kà, azlauwana gəzàlàh atà takwèsàh kà, tetuwa tadàtap tatak may gulo tetuwa aw.’ ”

*Tatak uwana dza apakla masla madiŋal gəl à vok la slaka Yesu
(Mata 10.37-38)*

²⁵ Maham à ahəŋ dza aŋuvaw tanəfà Yesu la tsəh. Yesu agòla vok, ŋgaha agòd à atà: ²⁶ “Baŋa dza asal, manəf gi kà, say apəsew baba aŋha, la iyà aŋha, la mis aŋha, la azlabəza aŋha, la azladedà aŋha ŋgaha amiyaka gəl aŋha dadàŋ. Tsa baŋa kiya uwaga aw kà, aslala vok aŋa magay masla matapla la slaka gulo aw. ²⁷ Kəla dza uwana akəs mamətsay aŋha, ŋgaha anəf gi aw kà, aslala vok aŋa magay masla matapla la slaka gulo aw. ²⁸ Baŋa dza asal maŋal magol gày kà, say adza madzay dadàŋ, atugw tatak uwana adàziŋ ala gesina dadàŋ. Baŋa sili aslay kà mahənlaŋ ala, la uwana adzəka sləray. ²⁹ Awkà baŋa adzəka maf godega à gày à ahəŋ pəra, uwala à adàhənəŋ ala aw kà, kəla dza uwana adànəŋ gày uwana ahənla aw kà, tadàdzəka makədaslal. ³⁰ Tadàgoday: ‘Nəŋàw tsi, kona

uwanay tsi: Adzəkà maɲal magol gày, uwala aslala vok aɲa mahənəɲ ala aw tsi!’ ³¹ Kiya uwaga babay la sufəl uwana asal map guvəl la sufəl anik kà, say adza madzay dadàɲ, kà manərəzay à baɲa dza dəbow kulo aslala vok aɲa map guvəl la dza dəbow dzik səla. ³² Baɲa aslay aw kà, tsa sufəl anik uwanay aləg kərkər dadàɲ kà, say asləl gay kà manav masəl vok atà səla.” ³³ Yesu agòɔf kiya uwaga babay zlà: “Baɲa dza apəsew tatak aɲha gesina aw kà, aslala vok aɲa magay masla matapla la slaka gulo aw!”

*Slugul uwana azladɔy aw
(Mata 5.13; Mark 9.50)*

³⁴ “La hadɔy gà kà, slugul kà tatak delga. Ama baɲa azladɔy aya aw ma, kakay dza azladɔɲ ma? ³⁵ Uwaga akəsa vok baməraka aɲa kutso aw, ɲgaha bay apək arəguwa babay aw. Uwaga kà say maftukw ala pəra. Dza uwana sləm lakəl kà atsəbal sləm lela zlà!”

15

*Gay la gay la abà aɲa tuwaɲ mazilaga ɲgaha uwana tabəzal
(Mata 18.12-14)*

¹ La abatà azlaməna mazəb hadama la azladza anik uwana madz à ahəɲ aɲatà kà lela aw kà, tazà vok à slaka Yesu kà matsəbal sləm. ² Azla Farisəya la azlaməna mapàhla mapəhay ala taɲoɲuz à tsəh ala kà atà kà atà la magoɔɔy: “Nèɲàw, konnay akès azlaməna tsakana kà la ahəl səla tsi, ɲgaha tazùw tatak may la slaka gà

la atà nna tsi.” ³ Kiya uwaga Yesu apèh à atà gay la gay la abà uwanay, agòd à atà:

⁴ “Uwa la tataka an̄kul la abà uwana akor tuwan̄ dzim, ngaha tekula an̄atà azila à ama, asak à dzik ladèga gəl an̄ha ladèga gà uwanay la fəta, kà masla an̄a mad mayàh tekula gà uwaga tsèràh à uwana abəzal aw uwi? ⁵ Mok uwana adabəz tuwan̄ an̄ha kà arabay, akəsay, af à kuda. ⁶ Mok uwana adà à mtəga kà, adzəka mazalàh azlaslawda an̄ha la azlaməna magay an̄ha, la magod̄ à atà: ‘Mərab anina, kà uwana gədaəzal tuwan̄ gulo uwana azalà.’ ⁷ Kiya uwaga babay gəgod̄ à akul kà, marabay mən̄ga adəgay la zagəla la afik, kà an̄a masla tsakana tekula uwana apèh gay la ləv ala, aduwa dza dzik ladèga gəl an̄ha ladèga gà uwanay, uwana: ‘Anu azladziriga’, tagod̄.”

Gay an̄a gursu uwana azalà ngaha tabəzal

⁸ “Awma mis ma uwala à uwana akor gursu kulo, ngaha tekula azilà à ama, kadzugwaw ma, avats fənəs, aslad̄ gày, ngaha ayahay la han̄kəli, tsèràh à uwana abəzal aw takay? ⁹ Mok uwana adabəzal gursu an̄ha kà, azallàh azlaslawda an̄ha la azlamatetegi an̄ha gesina, ngaha agod̄ à atà: ‘Məràb anina, kà uwana gursu gulo uwana azalà kà gədaəzal adagay!’ ¹⁰ Kiya uwaga babay, gəgod̄ à akul kà, marabay adagay la zagəla la afik, la slaka azlamalika an̄a Zəzagəla, kà mapəh gay la ləv ala an̄a masla tsakana tekula, uwana atsà à huma an̄a Zəzagəla.”

Gay an̄a kona mazilaga la mawul à wan̄ an̄ha

11 Kiya uwaga Yesu agòd̄ aya: “Dza anik la ahəŋ agà la azlabəza səla. 12 Kiya uwaga, mabəziga bəziga agòd̄ à baba aŋha: ‘Baba vā à gi humà ləmāna, uwana adāgay aŋulo!’ Kiya uwaga baba avahà ləmāna à azlabəza aŋha səla ala. 13 Mok uwana adahəni à ahəŋ ŋuv, mabəziga bəziga adāw humà makoray aŋha ala, adà aŋha kərkər la sili gā. La abatà azà sili aŋha ala la magogotsay aŋa gudəŋ à vok la abà gesina. 14 Kiya uwaga, mok uwana adakəd̄ tatak aŋha gesina kà, magol may adzəkà vok la gudəŋ uwatà la abà, ŋgaha adzəkà mawoy tatak, ama tatak la ahəŋ aw. 15 Masla ahàd̄ à mtəga dza anik aŋa gudəŋ uwatà la abà uwana asləl à guf aŋha à abà kà manəŋla azlanamzi. 16 Masla kà ayàh kà bà mahən huf aŋha ala, la azlamaholahola uwana azlanamzi tapad̄ay, ama dza la ahəŋ avəl aw. 17 Təh, awùlal à gəl lakəl aŋa madz à ahəŋ aŋha uwana uwarà, agòd̄: ‘Azlaməna sləray aŋa baba gulo kà tatak may aduwa atà, ama gi kà, masla la uwanay gəmətsay kà may ma, kakay ma? 18 Lagwa kà, ŋuləm, gəda à mtəga baba gulo gədàgod̄al: Baba, kamkam gədfahà mawisiga à Zəzagəla à vok, ŋgaha à kak à vok bay. 19 Baba, lagwa kà, azlayla kà vok kà mazal gi ala bəzi aŋak aya aw! Ama lagwa kà, fà à gi à ahəŋ bokuba gi magamza aŋak!’ 20 La abatà kà atsizilla ala, kà mad̄ à mtəga baba aŋha.”

“Mok uwana aləg kərkər la gày aŋa baba aŋha kà, baba aŋha anəŋəŋ kà, atsa à waŋ. ŋgaha vok ahaməl kaykay. Hadzak, asà à afik, atsədal à ama, avəl kà, akəsà vok la marabay. 21 Bəzi

uwaga agòdɔl: ‘Baba, kamkam gəɔfahà mawisiga à Zəzagəla à vok, ŋgaha à kak à vok. Lagwa kà, azlayla kà vok kà mazalgəla bəzi aŋak aya aw!’ ²² Ama baba agòɔf à azlamagamza aŋha: ‘Katskats, sàwla dawara delga à waŋ, kaduwal à vok; fàwwal dzeda à ahàl, bəkàwwal kwimik à asik. ²³ Lagwa kəsàw vèlik magagseyga à waŋ, kakəɔfaw, məpəɔf ŋgaha mərəb, ²⁴ kà uwana bəzi gulo uwana agà bokuba mamətsayga kà aganay, adawul à uda la sifa aya, azalà, ama adagay maɔəzalga.’ Ngaha kiya uwaga tadzəkà marabay.”

²⁵ “Tekedfika magol bəzi aŋha kà, agà la fəta. La mok uwana atsà à waŋ la fəta, uwana adagay nekwa la gày kà, atsənà talakway la azladəs la madəvaday gesina. ²⁶ Magol bəzi uwaga azàla magamza tekula, anəvalla gay ala: ‘Mana ma à uwaga adadzəka vok la mtəga gami ma?’ ²⁷ Kiya uwaga magamza agòdɔl: ‘Deda aŋak kà adawul à waŋ. Masla gà la uwaga, baba aŋak akəɔf vèlik magagseyga uwatà, kà uwana awùlla à waŋ la wurwur.’ ²⁸ Nəŋ, adzəkà mapak ləv, ŋgaha akəs mad à gày aya aw. Kiya uwaga baba aŋha asà à uda, adəval kuɔa kà mad à gày. ²⁹ Ama masla agòɔf à baba aŋha: ‘Baba, mavay dəŋ à uwana gi la slaka aŋak, didi gəɔdakweska mapəhay aŋak aw. Ama bà məzezak babay kà, kavà à gi aŋa marabla la azlamanalay gulo aw! ³⁰ Ama baŋa kà aŋa bəzi aŋak uwanay adadadas tatak aŋak ala la zlapay la tsəh, ŋgaha adawulla à waŋ kà, kakəɔɔl vèlik uwana məgagsəŋ aya ma kà mana ma?’ ³¹ Ama baba agòdɔl: ‘Bəzi gulo, iyay, kak la

ahəŋ koksikoksi la gi, gəsəl. Kasəl kà, dèwdèw tatak uwana gəkoray kà uwaga kà anjak aw takay? ³² Ama lakana kà, akəsà vok kà, məvalàh à zagəla, la mahab madəvaday, kà uwana deda anjak uwana agà bokuba mamətsayga kà, aganay adawula à uda la sifa aya, azalà ŋgaha adagay mabəzalga aya kà uwaga à uwana mərəbay!' "

16

Gay la gay la abà aŋa magamza kaskasga (Mata 25.14-30)

¹ Kiya uwaga Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aŋha aya: "Dza galepi gà la ahəŋ uwana agà la magamza lakəl aŋa ləmana aŋha gesina. Ŋgaha azladza tasàhàla gay uwana à waŋ, magamza aŋha uwaga adahahəŋ la tatak aŋha. ² Məŋga aŋha azàlal, agòfal: 'Mana ma à uwana gətsenəŋ lakəl anjak ma? Iyay, tūgw à gi godega aŋa sləray anjak lagonay, kà uwana kadəgay magamza gulo aya aw!' ³ Magamza adzugw la gel aŋha, agòd: 'Aga, məŋga gulo azəb gi à tatak aŋha lakəl ala ma, mana ma à uwana gədfəhəŋ lagwa zlà ma? Mapəs guf, ndzəda gulo la ahəŋ aw. Matsatsàh tatak babay, ziruwì. ⁴ Iyay, təga, gəsəl uwana gədàdfəhəŋ à mok uwana adàzəb gi à tatak aŋha lakəl ala. Azladza la ahəŋ à uwana tadàfa à gi à ahəŋ à mtəga aŋatà.' ⁵ Kiya uwaga azàläh azladza uwana goder aŋa məŋga aŋha agàhà à atà la vok tekula, tekula. Agòd à matera: 'Nna à goder aŋa məŋga gulo, uwana agà kà la vok ma?' ⁶ 'Aməl kuvu goŋgoŋ dzim', agòfal.

Magamza agòdál: ‘Wakità anja goder anjak kà, aganay, dzà madzay katskats, katsetser gonjon dzik zlo!’ ⁷ Ngaha anavà dza anik aya: ‘Kak ma, nna aga kà la vok ma?’ ‘Nalkama nesesa dadèrmokw zlo.’ Magamza agòdál: ‘Kak bay kà, aganay à wakità anja goder anjak: Tsetsèr dadèrmokw ufad!’ ⁸ Kiya uwaga mənğa anha, azləbà magamza kaskasga uwana adfahà uwaga gesina la demdem, kà uwana azladza anja gudəŋ à vok lakana tafuwa à azladza anja ufaka la katskats la sləray anjatà la abà.”

⁹ Yesu azələn à gəl, agòd à atà: “Kəsàw vok slawda la azlaləmana anja gudəŋ à vok uwanay, ngaha kà vud uwana kadàbəzaw à tatak aw kà, tadəkəs akul à slaka madz à ahən, uwana adəv à gay aw. ¹⁰ Kà uwana dza uwana dziriga la azlabəza tatak la abà kà, masla kà dziriga la azlamən tatak la abà babay. Ngaha dza uwana kaskas la azlabəza tatak la abà kà, masla kaskas la azlamən tatak la abà bay. ¹¹ Tsa baŋa akul kagaw dziriga la tatak uwana la abà, tafà à akul à ahəl la gudəŋ uwanay la vok aw, ma uwa à uwana adəfa à akul ləmana dziriga à ahəl zlà ma uwa? ¹² Baŋa akul kagaw dziriga la ləmana anja azladza anik aw, ma uwa à uwana aslala vok mav à akul ləmana anjul uwa?”

¹³ “Kiya uwaga dza la ahən atsep azlamənğa səla à huma à gay aw: Apəsew anik, ngaha akəs gay anja anik; awoy anik, ngaha akweska anik. Kiya uwaga babay zlà, kaslawwalla vok kà matsəp Zəzagəla à huma la sili aw.”

*Azlamapəhay anik aṇa Yesu
(Mata 11.13; 5.31-32; Mark 10.11-12)*

¹⁴ Azla Farisəya tatsənà gay uwaga gesina, takədâsl à Yesu, kà uwana atà kà, azlaməna mawoy sili mənğa. ¹⁵ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Akul kà: ‘Anu azladza dziriga’, kagodaw la huma aṇa azladza la madàh gasa. Ama Zəzagəla asəl madzugway aṅkul. Uwana azladza tanərəz bokuba tatak mənğa gə kà, la huma Zəzagəla, kà uwaga kà bokuba tatak deydayga pəra.”

¹⁶ “Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la azlamapəhay aṇa Musa tapàh gay lakəl aṇa makoray Zəzagəla tsərəh à kaslā aṇa Yuhana masla madàh batem. Dagay la mok uwatà kà, kəla uwabeyuwi adàh gasa kà mad à makoray Zəzagəla à abà. ¹⁷ Zagəla la kutso kà adəv à gay la butu, à kà matədlā aṇa mapəhay ṇuvga la wakità Zəzagəla la abà.”

¹⁸ “Kəla dza uwana akudək mis aṇha, ṇgaha azəb anik kà adada à gəl gaw, ṇgaha dza uwana azəb mis uwana zil aṇha akudəkay babay kà, adada à gəl gaw suwaṇ.”

Dza galepi atà la Lazar

¹⁹ “Dza galepi anik la ahəṇ, uwana atsakwàh à diri mativga à abà uwana tsakalay aṇatà kà zlazladfa. Masla kà adzàhà à ahəṇ kà say la matsiday la abà pəra. ²⁰ La abatà kà, masla kudfa anik la ahəṇ uwana sləm aṇha Lazar. Vok aṇha gesina kà bə amik amik tsatsabasla. Adzàhà à ahəṇ la slaka mahən à ahəṇ la gay gamagày aṇa galepi. ²¹ Asal mahən huf aṇha ala la azlatatak may mapətsèh pətsèhga, uwana atəd

à ahəŋ la table aŋa galepi uwaga la afik, ama aslà aw. Ngaha aya kà, azlakəda tasàhà à waŋ kà mamətəfàh amik aŋha uwaga la abatà kà, azàhəŋ kaykay. ²² Masla kudfa uwatà aməts, ŋgaha azlamalika tasà à waŋ, tazəb masla, tadàlla à slaka Abəraham la zagəla. La lig la ahəŋ kà, galepi uwaga aməts suwaŋ, talà, tatùw lela. ²³ Galepi uwaga kà asà ŋgərpa məŋga la mezewi. La matərəbaya aŋha la abà kà, anəŋà à zagəla kərkər kà, anəŋà Abəraham la Lazar la slələf aŋha lakəl. ²⁴ Ngaha masla adzəkà mazalahal la magodfay: ‘Baba Abəraham, vok ahamà ka kà gi, sləl Lazar à waŋ, atəp gay gəl ahəl aŋha à iyaw abà, kà matasgəla alàh gulo, kà uwana gəs ŋgərpa məŋga la gày akəl uwanay la abà.’ ²⁵ Ama Abəraham agodfal: ‘Iyay bəzi gulo, dzùgw tsi, kazùw matsidəy la mok uwana kaləg la sifa, ama Lazar kà asà ŋgərpa məŋga. Lagonay kà, adabəz à matsidəy suwaŋ la abanay, ŋgaha kà kak, kadabəd à matərəbay à abà. ²⁶ Ngaha aya kà, la tataka gami la abà la akul kà, magol afək zəŋzəŋga la ahəŋ; avahanula. Azladza uwana la slaka gami la abanay taslala vok aŋa mad à uda à slaka aŋkul aw, ŋgaha azlauwana la slaka aŋkul taslala vok aŋa mas à gay babay à slaka gami aw.’ ²⁷ Galepi agòd: ‘Kamkam, baba Abəraham, sləl Lazar à mtəga baba gulo, ²⁸ kà uwana azladedə gulo la ahəŋ zlo aya, kà masla aŋa mapəh à atà à vok à abà, kà atà aŋa mas à waŋ à slaka uwanay gi la abà aw.’ ²⁹ Ama Abəraham agòd: ‘Musa la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà tapəh à

atà. Say takəs gay aṇatà pəra!’ ³⁰ Galepi agòḍfal: ‘Awaṇ, baba Abəraham, diga aw. Ama baṇa dza awul à uda la mamətsay, ahàd, la uwana tadəkəs gay aṇha, ṅgaha tadəpəh gay la ləv ala.’ ³¹ Kiya uwaga Abəraham agòḍfal: ‘Baṇa tatsəna gay aṇa Musa la azlaməna mapəh à atà gay à ahàl anik aw kà, amiyaka bà dza uwana awùlla à uda la mamətsay, adàday babay kà, tadətsən gay aṇha aw’ ”, kiya uwaga Yesu apəh à atà.

17

Tsakana

(Mata 18.6-7,21-22; Mark 9.42)

¹ Yesu agòḍ à azlaməna matapla la slaka aṇha: “Tatak uwana adàdahla azladza à tsakana à abà la ahəṇ koksikoksi. Ama ṅgərpa adəgay la dza, uwana adəh uwaga. ² Nuləm tawadfal dzəgla à kuda, taduwa à dərəv à abà, à kà uwana adukw tekula aṇa azlabəza uwanay à tsakana à abà. ³ Dahàw haṅkəli lela!”

“Baṇa deda aṇak adəha tsakana kà, pəhal la tələmma; baṇa atuw lakəl aṇa tsakana aṇha kà, matsallaṇ ala. ⁴ Baṇa adəhà à ka tsakana à vok asik mədəf la mavakay la tsəh, pəra kəla madəh tsakana kà, atsa à waṇ atuway lakəl aṇha kà, matsallaṇ ala gesina.”

Madiṇal gəl à vok

⁵ Azlaməna matapla tagòḍ à Sufəl: “Zànula madiṇal gəl à vok gami à gəl!” ⁶ Sufəl agòḍ à atà: “Agayṇa la madiṇal gəl à vok aṅkul à gay la ahəṇ bakət tsəhay hamadz kà, naka: “Bèḍà vok ala la abanay, hàd kadətsəb vok à dərəv à abà!”,

kagodfaw à gudəv kà, naka uwaga kà apakakulla vok, kà uwana akul la madıñal gel à vok.”

Sləray aña magamza

⁷ “Uwa la tataka aņkul la abà, à uwana magamza aña apès guf baņaw anəñla azlatatak kà, la mok uwana adasa à wañ la fəta kà: ‘Sà à wañ katskats, kadza à tatak may à gəl’, agodfal uwa? ⁸ Awañ, ama agodfal kà: ‘Dàh gi tatak may, bədfala lukut, kà mav à gi tatak may la tatak masay, la lig la ahəñ kà pəra, kak kadàdzəka mazuw tatak, la masay suwañ.’ ⁹ Kagodfaw ma, ‘Kikay’, agodf à masla sləray uwana adahàlla kiya uwanay kagodfaw takay? Awañ, uwaga kà sləray aña. ¹⁰ Akul babay kà kiya uwaga: Mok uwana kadafahaw uwana tapəh à akul gesina kà, gòdāw kà: ‘Anu azlaməna sləray deydayga pəra’, gòdāw; ‘Mədfahəñ kà uwana uwaga kà, agay kà sləray gami pəra’.”

Yesu awara azlaməna akəl zagəla ala kulo

¹¹ La mok uwana Yesu adà à Urusalima kà, aguwà la gay makwi aña Samariya atà la Galili. ¹² La kaslā uwana masla azlādà à huđ gudəñ anik à abà kà, azlaməna akəl zagəla kulo tagagam la masla. Tatsəzl à fəta à awtəy. ¹³ Nğaha tazà kuda à zagəla la mawiyay: “Yesu, məngə, vok ahama ka kà anu!” ¹⁴ Masla anərəz atà, agòd f à atà: “Dàw kadəpəhawla vok aņkul à azlaməna mav tatak à Zəzagəla!” La mok uwana atà la asik lakəl kà maday kà, tanərəz vok aņatà kà: Tawàrla.✧ ¹⁵ Kiya uwaga tekula la tataka

✧ **17:14** 17.14 3Musa 14.1-32

aṅatà la abà, uwana anəṅəṅ kà adawurla kà, awùl à slaka Yesu la mazləb Zəzagəla la kuda zləkkà. ¹⁶ Atəḍ à makəla asik aṅha la magoḍay: ‘Kikay’. Masla kà tekefika zil Samariya. ¹⁷ Kiya uwaga Yesu agòḍ à atà: “Azladza kulo tawàr ala aw takay? Atà la azlaladəga anik uwanay la? ¹⁸ Dza la ahəṅ adzùgw kà mawul à awtày kà mav kikay aw. Say mələk dza uwanay pəra.” ¹⁹ Nḡaha Yesu agòḍ à dza uwana awùl à waṅ: “Sà à afik, hàd aṅak; madiṅal gəl à vok aṅak adawur ka ala!”

*Mas à waṅ aṅa makoray Zəzagəla
(Mata 24.23-28,37-41)*

²⁰ Azla Farisəya tanavà Yesu: “Mbà makoray Zəzagəla adàsa à waṅ mi”, tagòḍal. Yesu agòḍ à atà: “Makoray Zəzagəla kà, atsa à waṅ la kiya uwanay aṅa manəṅəṅ la yewdi aw. ²¹ Nḡaha dza aslala vok babay kà magoḍay kà: ‘Aganay la abanay, baṅaw agatày la abatày’, tagoḍay babay aw. Səlāw kà, aganay la tataka aṅkul la abà à makoray Zəzagəla.”

²² Masla agòḍ à azlaməna matapla la slaka aṅha: “Azlamavakay anik tadàsa à waṅ à uwana kadàyahaw la iyaw tugwi kà manəṅ Kona aṅa dza bà à mavakay tekula, ama kadənəṅawwaṅ aya aw. ²³ Nḡaha azladza tadəgoḍah à akul Kristu kà ‘Aganay la abanay, baṅaw agatày la abatày.’ Kakəsaw gay aṅatà aw, kadaw la abatà aw! ²⁴ Kà uwana bokuba habaga uwana awutsəḍ à uda la ləv zagəla la abà, dagay la tsəh la ahəṅ tsərəh à gəl à agu kà, la kiya uwaga adəpaka vok la vud mas à waṅ aṅa

Kona aṅa dza babay. ²⁵ Ama kəla kà say asa ṅgərpa mən̄ga dadàṅ, ṅgaha kà say azladza aṅa zamana uwanay takweska masla aya dadàṅ. ²⁶ Bokuba uwana apakàhà vok la zamana aṅa Nuhu kà, kiya uwaga à uwana adàpaka vok babay la mavakay aṅa Kona aṅa dza.✠ ²⁷ La zamana uwatà azladza tazàw, tasàh, tazàḅ mis, tavàh azladəgam aṅatà à zil, tsəràh à mavakay uwana Nuhu adà à kəslah iyaw à agu. Ama atà kà, tadzùgw tatak anik dīkidīki tsəràh à uwana mazlaha asà à waṅ azàhà atà ala aw.✠ ²⁸ Apakà vok la zamana aṅa Lot bay kà kità: Tazàw, tasàh, tasàkwàh, tadfàwàh ala, tasləkàh tatak, ṅgaha taṅàlàh azlagày aṅatà. ²⁹ Ama la mavakay uwana Lot asà à uda la gudəṅ Sodom la abà kà, Zəzagəla aduw akàl à ahəṅ la zagəla uwana la abà, kadàh kà kadàh. ṅgaha azaha azladza ala gesina.✠ ³⁰ Adàpaka vok kalkal la uwaga la vuḏ mas à waṅ aṅa Kona aṅa dza babay.”

³¹ “Kiya uwaga babay la mavakay uwatà kà, dza uwana la gəl gày la afik kà, amiyaka kazlaṅa aṅha la kay kà, adàsa à ahəṅ kà mahəlay aw. ṅgaha babay kà, dza uwana la guf la abà kà, adàwul à mtəga babay aw. ³² Dzùgwàw lakəl aṅa mis aṅa Lot tsi. ³³ Dza uwana ayàh matəf sifa aṅha kà, adàziṅ ala, ṅgaha dza uwana atùw sifa aṅha aw kà, adətəfəṅ uwaga. ³⁴ La dziriga gəpəh à akul: La vuḏ uwatà kà, azladza səla la kəslah tekula la afik kà, tekula tadàzəḅay,

✠ **17:26** 17.26 1Musa 6.5-8 ✠ **17:27** 17.27 1Musa 7.6-24

✠ **17:29** 17.29 1Musa 18.20-19.25

tekula tadàsakal. ³⁵ Azlamis sèla la vèl tekula la afik kà, tekula adàzəbay, tekula tadàsakal. ((³⁶ Aya kà, azlazil sèla la guf tekula la abà, tekula tadàzəbay, ɲgaha tekula tadàsakal.))” ³⁷ Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka aɲha tanàv: “Sufəl, uwaga ma adàpaka vok ma lala?” Masla agòd à atà: “La slaka uwana tatak mamatsayga la ahəɲ la uwana azlakwatsamu taham gay à vok la abatà.”

18

Gay la gay la abà aɲa mis kudà atà la masla madàh seriya

¹ La lig la ahəɲ Yesu apèh à atà gay la gay la abà kà aɲa mapəhatàla kà masak à madəv kudà la tsəh ala la ahəɲ la maruw vok à ahəɲ aw. ² “Masla seriya la ahəɲ la gudəɲ anik ahoy guba aɲa Zəzagəla aw, ɲgaha akəs gay aɲa dza babay aw. ³ La gudəɲ uwatà la abà babay kà, mis kudà anik la ahəɲ, asàh à waɲ à slaka aɲha la magòfal: ‘Dàh à gi seriya la masla məzam gulo.’ ⁴ Asik dəɲ masla seriya akwesàhal à gəl, ama la lig la ahəɲ adzùgw la gəl aɲha: ‘La dziriga kà, guba az à gi kà aɲa Zəzagəla aw, gəkəs gay aɲa azladza aw. ⁵ Ama lagwa kà, mis kudà uwanay atərəb gi ayigəla kà, gəďàhla seriya aɲha ɲgaha masla aɲa masàh à waɲ aɲa mawis à gi gəl à vok aya aw.’ ” ⁶ Kiya uwaga Sufəl Yesu agòd: “Tsənàw uwana masla seriya mawisiga uwanay agòd tsi. ⁷ Kətà zlà ma, Zəzagəla kà adàďah dziriga à azlauwana atsatsàmànì atà aw, kagòdaw takay? Adàďah

dziriga à azlauwana tanàval tatak mavakay la mahənay gesina. Nğaha vok ahamàl kà atà babay aya. ⁸ Bà la dziri gəpəh à akul kà, adàcfah à atà dziriga la katskats. Tekedīk ma, baŋa Kona aŋa dza adàsa à waŋ ma, adàbəz à madiŋal gəl à vok à gəl la vəcfah takay?”

Gay la gay la abà aŋa

zil Farisəya nğaha la masla mazəb hadama

⁹ Uwana Yesu apəh gay la gay la abà uwanay kà, kà aŋa azladza anik, uwana tapakà gəl aŋatà ala kà: ‘Anu azladza dziriga la huma Zəzagəla’, tagòd, tapəsèw azladza anik. ¹⁰ “Azladza sèla tatsizlla kà mad madəv kuɗa la məŋ gəy Zəzagəla la aku. Anik zil Farisəya, anik uwanay masla mazəb hadama. ¹¹ Zil Farisəya atsizlla ala, adəv kuɗa la kiya uwanay: ‘Sufəl Zəzagəla, kikay gəgod à ka, kà uwana gi kà, gi kiya azladza anik aw. Kà uwana atà kà: Azlaməna gəl, azlamawisiga, azlamabila! Zəzagəla, kikay gəgod à ka, kà uwana gi kà kiya masla mazəb hadama uwanay aw! ¹² Nğaha aya kà, asik sèla gəkəs nəlay la kasukwa la tsəh, kəla tatak gulo uwana gəbəzal kà, gəvəhay tekula la gay aŋa makulo gesina.’ ¹³ Ama masla mazəb hadama atsizlla à fəta à awtəy, aslà kà madzək yewdi à zagəla aw, ama atatəslla gay ləv: ‘Sufel Zəzagəla gulo, vok ahama ka kà gi, à gi uwana gi masla tsakana!’ ¹⁴ Gəpəh à akul la dziriga kà, masla la uwana adà à mtəga la ləv sətakaga, à kà dza anik uwanay. Kà uwana kəla uwabeyuwi uwana azigən gəl aŋha kà tawulla à lig, nğaha kəla dza

uwana awulla gəl anha à vədah kà, Zəzagəla adàdalla à huma.”

*Azladza tasàhla azlabəza à slaka Yesu
(Mata 19.13-15; Mark 10.13-16)*

¹⁵ Azladza tasàhla azlabəza à Yesu à waŋ, kà masla anja mapis à atà gay à vok, ŋgaha azlaməna matapla la slaka anha taslàh atà məl à gəl. ¹⁶ Ama Yesu azàla atà la magodfay: “Sàkàw azlabəza tasa à waŋ à slaka gulo, kavəraw atà ay aw, kà uwana makoray Zəzagəla kà anja azlatsəhay azlauwaga! ¹⁷ La dziriga gəpəh à akul: Kəla uwabeyuwi uwana akəs makoray anja Zəzagəla bokuba azlabəza uwanay aw kà, adàda à makoray Zəzagəla dīkidiki aw!”

*Kohana galepi gà
(Mata 19.16-30; Mark 10.17-31)*

¹⁸ Masiga anik anja azla Yahudiya anavà Yesu la magodfal: “Məŋga, kak delga, mana à delga gədehəŋ, kà gi anja məbəzal sifa adəv à gay aw ma?” ¹⁹ Yesu agòdƀal: “Kà mana ‘Kak delga’, kagòdƀ à gi ma? Dza delga la ahəŋ aw, say Zəzagəla kokudà gəl anha pəra delga. ²⁰ Kasəl məpəhay uwana la wakità Zəzagəla la abà ay? Kada gəl gaw aw, kakədƀ dza aw, kada à gəl aw, kadəhà fida lakəl anja dza anik aw, ŋgaha zləkàw baba anjak la iyà anjak!”[☆] ²¹ Kohana agòdƀ: “Uwaga kà, dagay la bəziga la uwana gekəs uwaga gesina.” ²² Uwana Yesu adatsən uwaga kà, agòdƀal: “Lagwa kà, tatak tekula atəm à ka kà à ahəŋ! Kəla tatak gesina uwana kakoray

☆ **18:20** 18.20 2Musa 20.12-16; 5Musa 5.16-20

kà: Dàw ala, v`ah à azlam`ena kuf`a à uda gesina, `ngaha s`a à wan, kan`efa à gi, kad`ab`ez l`emana la zag`ela!" ²³ Ama mok uwana kohana ats`en uwaga gesina k`a, am`ets à ah`e`n la adi, k`a uwana galepi. ²⁴ Uwana Yesu an`e`n`a`n k`a, adapak l`ev k`a, ag`od: "Had`ay g`a, k`a zlazlad`a k`a dza galepi a`n`a mad à makoray Z`ezag`ela. ²⁵ Nul`em zlugumi aguwa à uda la afik lep`iri, k`a dza galepi a`n`a mad à makoray Z`ezag`ela." ²⁶ Kiya uwaga azlauwana tats`e`bal sl`em k`a, tadz`ek`a mago`fay: "Tsa a`n`a kit`a ma, uwa à uwana aslala vok a`n`a mab`elay z`l`a ma uwa?" ²⁷ Yesu ag`od: "La slaka azladza k`a zlazlad`a, ama la slaka Z`ezag`ela k`a zlazlad`a aw." ²⁸ Kiya uwaga Piyer ag`odal: "Ts`en`a`n` anu k`a, m`edas`ak tatak uwana à ah`e`n m`ekor gesina, k`a man`ef ka." ²⁹ Yesu ag`od` à at`a: "G`ep`eh à akul la dziriga k`a, ba`n`a dza as`ak g`ay a`n`ha à ah`e`n, à mis a`n`ha à ah`e`n, à azladeda a`n`ha ah`e`n, à azlababa a`n`ha à ah`e`n, à azlab`eza a`n`ha à ah`e`n k`a makoray Z`ezag`ela k`a, ³⁰ dagay lakana la zamana uwanay ad`ab`ez tatak a`n`uvaw, `ngaha la huma la gay aya k`a, ad`ab`ez sifa ad`ev gay aw aya!"

Yesu awulla gay a`n`a mam`etsay a`n`ha à ts`eh

la mawul à uda a`n`ha k`a mamak`er

(Mata 20.17-19; Mark 10.32-34)

³¹ Yesu ah`el azlam`ena matapla kulo g`el a`n`ha s`ela uwat`a à ts`eh, `ngaha ag`od` à at`a: "Ts`en`a`ww`a`n, aganay m`ed`ada à Urusalima, k`a uwana la abat`a la uwana tatak uwana azlam`ena map`eh à at`a gay à ah`al a`n`a map`ah à azladza tatsets`er ad`ag`od` à afik, lak`el a`n`a Kona a`n`a dza.

³² Tadàkəs masla, tadàvà à ahàl aṅa azladza uwana azla Yahudiya aw, atà tadàkədaslal, tadà-tsakal magodahay à gəl la matafal sleslib à vok. ³³ Tadàzlabay la kurpi, tadàkəḏay. Nḡaha la mahəṅay mamakər kà, adàwul à uda la mamətsay.” ³⁴ Ama azlaməna matapla tatsənà godega aṅha aw, kà uwana godega aṅa gay uwatà kà, ahàḏàtəṅ à adi, tasəl uwana Yesu apəh aw.

*Yesu awura guləf ala
(Mata 20.29-34; Mark 10.46-52)*

³⁵ Uwana Yesu azlábèz gudəṅ Yeriko kà, guləf anik madza madzay gà la gay tetəvi, atsatsàh tatak la abatà. ³⁶ Mok uwana atsənà dərək-dərək aṅa maham à ahəṅ dza uwana tadà à awtày kà, katskats masla adzəkà manavay la magoday: “Uwaga ma, mana ma aguwa ma?” ³⁷ Azladza tagòḏal: “Yesu, zil Nazaret la uwana ada à awtày kiya uwaga la maham à ahəṅ dza la tsəh.” ³⁸ Kiya uwaga adzəkà mawiyay la magoday: “Yesu, Yesu, Kona aṅa David, vok ahama ka kà gi.” ³⁹ Ama azladza uwana taguwà à huma taslāhal məl à gəl, “Dzà à ahəṅ titi!”, tagòḏal, ama azà kuda à zagəla la mawiyay aya: “Kona aṅa David vok ahama ka kà gi, gəḡoḏ à ka!” ⁴⁰ Kiya uwaga Yesu atsizlla à ahəṅ, “Sàwgəla à waṅ!”, agòḏ à atà. Mok uwana tadàlla guləf à slaka aṅha, anavà guləf la gay ala: ⁴¹ “Mana asa à ka, kà gəḏahəṅ ma?”, Yesu agòḏal. “Məṅga, asa à gi kà gənəṅla la yewdi gulo”, guləf awulàlla. ⁴² La abatà: “Nəṅ ala, maṅṅal gəl à vok aṅak adawur ka ala!” ⁴³ Kiya

uwaga, udfak, anèŋla la kirim yewdi, ŋgaha anəfà Yesu la tsəh la mazləb Zəzagəla. Mok uwana maham à ahəŋ dza anəŋà uwaga kà, gesina aŋatà tazləbà Zəzagəla.

19

Yesu atà la Zase

¹ Mok uwana Yesu adada à gudəŋ Yeriko kà, aguwà à uda la hudf gudəŋ la abà. ² Dza anik la ahəŋ, uwana sləm aŋha Zase la abatà, masla kà məŋga aŋa azlaməna mazəb hadama, ŋgaha galepi aya, ³ ayàh manəŋ Yesu. “Uwa à Yesu uwatà uwi?”, agòdf, ama aslà aw, kà uwana maham à ahəŋ dza kà aŋuvaw, ŋgaha babay kà azigən aw, agòdf à ahəŋ desl. ⁴ Ahàd à huma à gay la mahoyay, ahàd à gudəv à afik, ŋgaha kà masla aŋa manəŋ Yesu, uwana aguwà à awtày la tetəvi uwatà. ⁵ Ŋgaha mok uwana Yesu adabəz à tsəh aŋha kà, anəŋ à afik, agòdfal: “Zase, sà à vədfah katskats, kà uwana lakana kà, say gəda à mtəga aŋak!” ⁶ Katskats asà à vədfah, akəs Yesu la ahàl səla, kà mad à mtəga aŋha. ⁷ Uwana azladza gesina tanəŋà masla kà, taŋoŋùz à tsəh ala, tagòdf: “Kakay ada mahən à mtəga masla tsakana ma?” ⁸ Zase asà à afik la huma aŋa Sufəl, agòdfal: “Sufəl, tenma aŋa ləmana gulo kà, gəvəh à azlaməna kudfa à uda gesina. Ŋgaha aya, baŋa gədfahà mawisiga à dza à vok la mahəl sili aŋha la kaskas kà, gəvəlla à iyaw à tsəh asik makər, ŋgaha aŋa magay maufad la iyà aŋa sili aŋha!” ⁹ Yesu agòdfal: “Lakana kà mabəlay adasa à hudf gày uwanay, kà uwana masla babay

kà mayyi à tsèh ala aṅa Abərahām, ndzer. ¹⁰ Kà uwana Kona aṅa dza asà à waṅ kà mayàh mabèl azlauwana tazàhla.”

*Gay la gay la abà aṅa gursu aṅa luwàluwà
(Mata 25.14-30)*

¹¹ Yesu ahàd à huma à gay la mapəhatàla gay la gay la abà à azladza uwana tatsənà paṅaw aṅha. Bokuba uwana atà nekwa la Urusalima kà tagòd kà: ‘Makoray Zəzagəla kà apəhla vok ala la katskats la dazuwaya’, gəl aṅatà agòd. Kiya uwaga Yesu apèh à atà gay la gay la abà anik. ¹² Aganay à uwana apèh: “Gadamula anik, uwana la huf gày mənğa, ahàd à gudəṅ anik kərkər kà mazuw sufəl la abatà, kà masla mawul à mtəga la lig la ahəṅ. ¹³ Uwana adày kà, azàllàh azlamagamza aṅha kulo dadàṅ, avàhà à atà gursu aṅa luwàluwà tekula tekula, agòd à atà: ‘Tsakàllàw la sili uwanay, tsərəh à mok uwana gədàwul à waṅ.’ ¹⁴ Ama azlaməna gudəṅ aṅha tapəsəw masla, taslèl gay kà magodəy kà: ‘Asa à anu dza uwanay aṅa magay sufəl lakəl gami aw’, tagòd. ¹⁵ Mok uwana adazuw sufəl kà, awul à waṅ à gudəṅ aṅha à abà. Nğaha azàllàh azlamagamza aṅha uwana avàhà à atà gursu aṅa luwàluwà kà aṅa matsakalla, asàl manərəz uwana tabəzalla à adi. ¹⁶ Kiya uwaga matera adà à awtày la magodəy: ‘Sufəl, sili aṅak kà ayyà à tsèh sili kulo.’ ¹⁷ Sufəl agòdal: ‘Delga, kak magamza delga, bokuba uwana kagà dziriga la bəzi tatak la abà kà, gəf ka à ahəṅ lawan aṅa gudəṅ kulo.’ ¹⁸ Kiya uwaga masəla asà à waṅ: ‘Sufəl, sili uwana kavà à gi kà, gəbəzalla à adi zlo

aya'. ¹⁹ Sufəl agòd à masla babay: 'Kak babay, kak lawan aṅa gudəṅ zlo.' ²⁰ Magamza anik asà à waṅ aya, agòd: 'Sufəl, aganay sili aṅak, gəfafàd à makatsekatsa à abà, gəhadəṅ à ahəṅ. ²¹ Guba akəs gi kà kak, kà uwana kak dza dzaṅdzaṅga. Kà uwana tatak uwana kak kafà à ahəṅ aw babay kà, kazəbay, ṅgaha bà tatak uwana kak kasləka aw babay kà, katsəday.' ²² Sufəl agòd: 'Kak magamza maksafərga. Paṅaw aṅak uwana kapəh, la uwana adahà à ka seriya à gəl. Iyay, kasəl kà gi dza dzaṅdzaṅga, ṅgaha gəzəb tatak uwana gəfà à ahəṅ aw, kagòd. Gətsəf tatak uwana gəsləkà aya bay aw, kagòd.' ²³ ṅgaha sufəl agòd: 'Kà mana kafà sili gulo à gəy makal goder, naka mok uwana gədawul à waṅ kà, naka gəday, gəhəl sili la iyaw la tsəh la abatà aw ma?' ²⁴ ṅgaha sufəl agòd à azladza uwana la slaka aṅha: 'Zəbàwwal gursu tekula uwaga la ahəl ala, vawla à dza uwana à vok akor sili kulo!' ((²⁵ Atà tagòd: 'Sufəl, masla kà sili kà kulo la ahəl ṅuwà!')) ²⁶ 'La dziriga', gəpəh à akul: 'Dza uwana akoray kà, tadàvalla à vok. Ama dza uwana akoray aw kà, bà bəziga uwatà aga la ahəl kà, tadàdəvalla à ahəl ala aya! ²⁷ Ama azlaməna məzam gulo uwana la abanay, asà à atà kà gəkor atà aw kà, sàwla atà à abanay à huma gulo, kàdàw atà la yewdi gulo', sufəl agòd à azlamagamza aṅha", kiya uwanay Yesu apəh.

*Yesu ada à huɸ Urusalima à abà
(Mata 21.1-11; Mark 11.1-11; Yuhana 12.12-19)*

²⁸ La mok uwana adapəh gay uwaga, Yesu adà à huma aṅa maham à ahəṅ dza kà mad

à Urusalima. ²⁹ Mok uwana tazlábèz à Betfaze atà la Betaniya, nekwa la gudəŋ uwana gudəŋ kuvu tagòfal kà, aslèl azlaməna matapla səla la slaka aŋha la huma, agòd à atà: ³⁰ “Dàw à gudəŋ uwaga à abà la huma aŋkul. Baŋa kadàbèzaw kà, kadànəŋaw bəzi ziwŋŋu mawadəŋ à ahəŋ gə, uwana dza adadza à afik didi aw. Dapèllàw, kadàsawla à waŋ à abanay. ³¹ Baŋa: ‘Kà mana kapəllaw mi’, dza agòd à akul kà, ‘Sufəl gami awoyaŋ’, gòd’awwal!” ³² Uwana azlaməna masləlay taday kà, tanəŋà tatak gesina apakà vok bokuba uwana Sufəl apəh à atà. ³³ Mok uwana tapəl bəzi ziwŋŋu uwaga kà: “Kà mana kapəllaw bəzi ziwŋŋu uwaga mi?”, ³⁴ azladza aŋha tagòd à atà, “Sufəl awoyaŋ”, tagòd. ³⁵ Ŋgaha tasəlla bəzi ziwŋŋu uwaga à slaka Yesu, atà tadəwal azlalukut aŋatà à lig, tadzà Yesu à afik. ³⁶ Mok uwana adadzəka maday, azladza tadəw azlalukut aŋatà à tetəvi à ama. ³⁷ La mok uwana tazlábəzay à Urusalima, kà mad à ahəŋ la gudəŋ kuvu la afik kà, azlaməna matapla tahən ala la marabay gesina aŋatà, ŋgaha tazləbà Zəzagəla la kuda zləkkà, kà azlatatak nadzipoga uwana tanaŋəŋ gesina. ³⁸ Azla dza tagòd: “Delga kà Zəzagəla apis gay à Sufəl uwana à vok, atsa à waŋ la sləm aŋa Sufəl Zəzagəla! Lapiya la zagəla, ŋgaha mazləbay agay la Zəzagəla uwana la zagəla la afik.”✧ ³⁹ Ŋgaha azla Farisəya anik uwana la tataka maham à ahəŋ dza la abà tagòd à Yesu: “Məŋga, ‘Dzàw à ahəŋ titi’, gòd à azlaməna

matapla la slaka aṅak!”⁴⁰ Ama Yesu agòd à atà: “Baṅa: ‘Dzà à ahəṅ titi’, gəgod à atà babay kà, bə azlaakur babay kà tadzəka mawiyay babay!”

Yesu atuw lakəl aṅa Urusalima

⁴¹ Mok uwana Yesu azlábèz à huɸ gudəṅ kà, adzəkà matuway à uwana adanəṅəṅ⁴² la magoday: “Agayṅa kak la gəl aṅak kasəl tatak uwana agay lapiya kà aṅak kà, naka kità aw. Ama lagonay kà adadza à ahəṅ kà bokuba nasiriga la huma yewdi aṅak.⁴³ Kà uwana azlamavakay anik tadàsa, à waṅ à uwana azlaməna məzam aṅak tadəkəs à ka gay adi la kazlaṅa guvəl la ahəl, tadàtsak à ka à ama tadàtsah kà makalla gesina.⁴⁴ Tadàzakala tetuwa kak la azlabəza aṅak, amiyaka bə akur tekula babay kà adəgəɸ à gəl aṅa anik aw, kà uwana awul à ka à gəl à mavakay uwana Zəzagəla asa à waṅ aṅa mazlak ka aw.”

Yesu la məṅ gày Zəzagəla la aku

(Mata 21.12-17; Mark 11.15-19; Yuhana 2.13-22)

⁴⁵ Mok uwana Yesu adada à məṅ gày Zəzagəla à agu kà, adzəkà makuɸəkàh azlaməna matsakalay à lag la aku.⁴⁶ Agòɸ à atà: “Aganay à uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà: ‘Gày gulo kà adagay kà gày madəv kuɸa, ama akul kà kadapakawwanla kà tsakur aṅa azlaməna gəl.’”[☆]

⁴⁷ Yesu atapàhla tatak à azladza la məṅ gày Zəzagəla la aku koksikoksi. Azlamadzahaga aṅa

☆ **19:46** 19.46 Yesayya 56.7; Yeremiya 7.11

azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna mapàhla mapəhay à azladza, ngaha la azladza uwana masəl à atà gà, la gudəḅ uwatà la abà, tayàh makəs Yesu, kà makəḍfay. ⁴⁸ Ama taslà kà maḍàh dabaray uwana asà à atà maḍehəḅ aw, kà uwana azladza gesina kà, tafà sləm kà à masla la matsəbal sləm pəra.

20

*Ndzəḍa aḅa Yesu ma aguwa à waḅ ma ala la
(Mata 21.23-27; Mark 11.27-33)*

¹ La vərđi anik Yesu atàpla tatak à azladza la məḅ gày Zəzagəla la aku, ngaha apəh à atà gay matsiḍfayga. Azlamadzahaga aḅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna mapàhla mapəhay ala, la azlamasiga aḅa azla Yahudiya ² tasà à waḅ à slaka aḅha tagòḍal: “Pəhanula, la ndzəḍa ma uwala à uwana kaḍàhla azlatatak uwanay tak la? Uwa à uwana avà à ka tetəvi aḅa maḍàh azlatatak uwanay uwa?” ³ Yesu agòḍ à atà: “Gi babay kà, gənav à akul tatak tekula lagwa, wùlləwgəla suwaḅ! ⁴ Uwa à uwana asləl Yuhana à waḅ kà maḍàh batem tak uwa? Zəzagəla ay, awma azladza takay?” ⁵ Ama atà tadzəkà mabay vok gay la tataka aḅatà la abà kà atà à atà, ngaha tagòḍ: “Baḅa məgod Zəzagəla la uwana asləl à waḅ, ‘Kà mana zlà ma kaḍiḅàwwal gəl à vok aw mi’, adàgodfay. ⁶ Baḅa məgod: ‘Azladza la uwana tasləl à waḅ kà’, maham à ahəḅ dza uwana la abanay gesina tadàtsah anu à gəl la akur aya, kà uwana tasəl kà Yuhana kà masla mapəhal gay à ahəl aḅa Zəzagəla kà mapàh à azladza

ndzer.” ⁷ Ngaha tawulàlla: “Anu kà, mèsèl dza uwana aslèl à waŋ aŋa maɗàh batem aw.” ⁸ La abatà Yesu agòɗ à atà: “Kètà kà, gi babay kà, gəpəhakulla ndzəɗa uwana gəɗàhla azlatatak uwanay babay zlà à ama aw.”

Gay la gay la abà aŋa azlamagamza maksafər gà

(Mata 21.33-46; Mark 12.1-12)

⁹ Kiya uwaga Yesu adzəkà mapəh gay la gay la abà uwanay à maham à ahəŋ dza: “Dza anik atsəb gày matavərək aŋha, asàkla uwaga la azlamagamza aŋha la ahàl, ŋgaha adà aŋha kərkər à gudəŋ anik, asàf la abatà.✱ ¹⁰ Mok uwana adasal kà, aslèl dza aŋha à azlamagamza à tsəh, kà mavàl humà mahənay aŋa tatak guf aŋha. Ama mok uwana azlamagamza tanəŋəŋ kà, tazlàbal, ŋgaha takuɗək la ahàl deyday. ¹¹ Bə gotənaŋ aslèl dza anik aya. Ama atà tazlàb à gəl, ŋgaha tatsəkəl magoɗahay à gəl, la makuɗəkay la ahàl deyday babay. ¹² Aslèl dza anik kà mamakər aya. Ama tatsàh, taɗàhal amik à vok, ŋgaha taməl à tetəvi à tsəh. ¹³ Dza aŋa guf matavərək agòɗ: ‘Mana à uwana gəɗehəŋ lagwa zlà ma?’, agòɗ la gəl aŋha, ‘Gəsləlla à atà bəzi gay ləv gulo, zlahaw kà, taɗàsləkaw masla.’ ¹⁴ Ama mok uwana tanəŋə masla, azlamagamza tatsatsəl vok gay kà atà à atà, tagòɗ: ‘Masla la uwana masla mazuw gày, sàw à waŋ katskats, məkəɗ pəra, anu mədàbəd à mazuw gày à gəl!’ ¹⁵ Tadùw à uda la guf la abà, takəɗ.”

✱ **20:9** 20.9 Yesayya 5.1

“Ama kakay dza aña guf matavèruk adàdà-hatàn à vok ma? ¹⁶ Adàsa à wañ adàkad azlamagamza maksafèrga uwaga gesina, ñgaha adàvànguf à ahàl aña azladza anik uwana tadàvahal mahèny aña matavèruk la kaslà uwana asal gesina.” Ama mok uwana tatsènà uwaga tagòd: “Kiya uwaga apakà vok aw!” ¹⁷ Ama Yesu anèrèz atà la magòday: “Uwanay tatsètser, ma mana asal mapèhla ala tak ma?

'Akur uwana azlamèna mañal gày tapèsèw kà,
Masla la uwana adagay akur mawad gày
gesina.'✧

¹⁸ Kèla dza uwana atòd à akur uwanay à afik kà adàkalahla. Ama baña akur uwanay la uwana atòd à dza à gèl kà, aslèròdèñ ala kèdønna.”

¹⁹ Azlamèna mapèhla mapèhay ala la azlamadzahaga aña azlamèna mav tatak à Zèzagèla tayàh kà makès Yesu la kaslà uwatà. Ama guba akès atà kà maham à ahèñ dza, kà uwana tasèl kà apèh gay la gay la abà uwaga kà lakèl anjàt.

*Mapèl hadama à mèn sufèl aña azla Rom
(Mata 22.15-22; Mark 12.13-17)*

²⁰ Kiya uwaga kà mabèz à Yesu à tsèh kà, azlamènga taslèl azlamèna matsèb slèm, uwana tapakà gèl anjàt ala kà bokuba azladza dziriga, awkà bokuba azlamèna matsèb slèm pèra aw, kà mabèzal à tsèh la gay mawisiga uwana la abà, atsà à wañ la gay anha la awtày amiyaka tekula, ñgaha kà atà aña mav masla à ahàl aña azlamèna makoray. ²¹ Kiya uwaga tanàval à gay ala la magòday: “Mènga, mèsèl kà uwana

✧ **20:17** 20.17 Mahabay 118.22

kapəhay, la uwana katapla à azladza, kà dziriga, ngaha babay kà kakəsani dza makasay aw, ama la dziriga, la tetəvi aŋa Zəzagəla à uwana katapla à azladza. ²² Anu ma tetəvi la ahəŋ, kà mapəl hadama gami à məŋ sufəl Zəsar ay, awma mapəhay gami avà à anu tetəvi aw kəlay?" ²³ Bokuba uwana Yesu asəl dəmdəm aŋatà kà, agòd à atà: ²⁴ "Pəhəwəgəla akur sili uwatà dadəŋ tsi", agòd à atà. "Gəl la sləm uwanay ma aŋa uwa, la sili uwanay la afik uwa?", agòd à atà. Tagòdɔf: "Aŋa Zəsar." ²⁵ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: "Kità kà, pələw à məŋ sufəl Zəsar tatak uwana aŋha, ngaha pələw à Zəzagəla uwana aŋha suwəŋ!" ²⁶ Kiya uwaga kà, tabəz à gay à tsəh kà makəsla masla aw, kà uwana gay aŋha uwana apəh la huma maham à ahəŋ dza kà mawisiga la abà aw, ləv avəl atà à gay kà mawulla gay à uda aŋha, tadzà à ahəŋ titi.

*Manavay lakəl aŋa mawul à uda la mamətsay
(Mata 22.23-33; Mark 12.35-37)*

²⁷ Kiya uwaga azladza anik la tataka azla Sadukiya la abà, atà uwana: 'Mawul à uda la mamətsay la ahəŋ aw', tagòdɔf, tasà à wəŋ à slaka Yesu kà manaval: ²⁸ "Məŋga, aganay uwana Musa apəh: Baŋa dza aməts à mis ala kokudə maβəz bəzi kà, say deda aŋha azəb mis aŋha à uda la gəy kudə, ngaha atsizilla ala tsəhay aŋha ala.✧ ²⁹ Azladza la ahəŋ atà məɔfəf la azladedə aŋatà. Magolga gə azəb mis, amətsal akəlla ala kokudə maβəz bəzi. ³⁰ Deda masəla ngaha maməkər tazəb mis uwaga à uda la gəy kudə.

✧ 20:28 20.28 5Musa 25.5

³¹ Kiya uwaga tazàb tsèràh à mǝdǝf nna gesina. Gesina aṇatà tamàtsàlàṇ ala kokuda mabaz bēzi la mis uwaga. ³² Uwana uwaga adada à lig kà, mis amèts bay suwaṇ. ³³ Ṅgaha ma la vud mawul à uda la mamətsay, ma mis ma adàgǝdǝy ma à uwa, tsa atà gesina aṇatà kà tazàb uwa?”

³⁴ Ṅgaha Yesu agòd à atà: “Azladza aṇa za-mana uwanay la uwana tazəb vok. ³⁵ Ama azla-uwana Zəzagəla adàtsatsamani atà kà mabəz à sifa adəv gay aw, tadàwul à uda aṇa madz à ahəṇ la sifa uwana adàdəv gay aw kà, atà kà, tadàzab vok aya aw. ³⁶ Kà uwana la dziriga gà kà, tadàmatsay aya aw, tadàpakahay kà bokuba azlamalika, ṇgaha tadàgahay azlabəza aṇa Zəzagəla, à kà uwana tawul à uda la mamətsay kà madz à ahəṇ la sifa. ³⁷ Iyay, lakəl aṇa mawul à uda la mamətsay kà, Musa apèh lakəl aṇha la wakità la abà la paraka:

“Sufəl Zəzagəla gulo, Zəzagəla aṇa Abəraham,
Zəzagəla aṇa Isak, ṇgaha Zəzagəla aṇa
Yakuba bay.”[☆]

³⁸ Zəzagəla kà Zəzagəla aṇa azlamazimnekid aw, ama aṇa azladza uwana la sifa, kà uwana tatak gesina uwana la sifa kà aṇha.” ³⁹ La kità kà, uwana tatsən uwaga kà, azlaməna mapàhla wakità aṇa mapəhay ala tagòd: “Məṇga, uwaga kà lela kapèh.” ⁴⁰ Kà uwana taslà manaval gay aya aw.

*Kristu atà la David
(Mata 22.41-46; Mark 12.35-37)*

☆ **20:37** 20.37 2Musa 3.6

⁴¹ Yesu agòd à atà: “Kakay tagoday kà Kristu kà Kona aṅa David ma? ⁴² Kà uwana David la gəl aṅha kà agòd à wakità aṅa Mahabay la abà kà:

“Sufəl Zəzagəla agòd à Sufəl gulo:

Dzà madzay la ahəl kaf gulo lakəl

⁴³ tsərəh à uwana gəbək à ka azlaməna məzam aṅak à tsəh asik!”[☆]

⁴⁴ Tsa baṅa David la gəl aṅha kà azəlalla Sufəl ma, kakay apək kona aṅha ma?”

“Dahàw haṅkəli kà azla Farisəya la azlaməna mapəhla wakità

mapəhay ala”, Yesu agod

(Mata 23.1-36; Mark 12.38-40)

⁴⁵ Mok uwana maham à ahəṅ dza atsəbal sləm kà, Yesu agòd à azlaməna matapla la slaka aṅha: ⁴⁶ “Dahàw haṅkəli kà azlaməna mapəhla wakità mapəhay ala kà uwana atà kà, asa à atà mauguzahay la azladawara mənḡa mənḡa gə la vok, kà mapapatla dza. Nḡaha asa à atà kà azladza tasukw atà kà la azlabarama uwana la ama mahamay dza la abatà, asa à atà madza madzay kà la slaka teraṅa la gày madəv kuḡa la aku, nḡaha aya asa à atà madza madzay kà la slaka delga la tatak may lakəl. ⁴⁷ Atà kà, azlaməna mazaw azlamis kuḡa à uda aya, nḡaha asà à atà mavakàh à madəv kuḡa à abà la slaka madəv kuḡa. Atà kà tadəbəzal seriya kà dzaṅdzaṅga.”

[☆] **20:43** 20.43 Mahabay 110.1

21

Mav tatak à Zəzagəla aña mis kudfa (Mark 12.41-44)

¹ Yesu anəŋ à slələf à gəl kà, anəŋà azlagalepi uwana tawàts sili à sahar aña ofərand à abà la məŋ gày Zəzagəla la aku. ² La abatà bay kà anəŋà mis kudfa kudaga uwana awìts kalamay səla à abà la abatà la ləv tekula. ³ Yesu agòf: “La dziriga, gəpəh à akul kà, mis kudfa uwanay kà avà kà aduwa azladza anik uwanay gesina. ⁴ Azladza uwanay tavà kiya uwanay kà, kà uwana adabaday la slaka aŋatà, ama mis kudfa uwanay kà, azəb à uda kà uwana agà la ahàl aña madzadzarla gəl aŋha gesina.”

Yesu apəh gay makal məŋ gày Zəzagəla à ahəŋ (Mata 24.1-2; Mark 13.1-2)

⁵ Azladza anik tapəh lakəl aña məŋ gày Zəzagəla kà ahəf. ‘Madahala vok à uda gà, la azlaakur delga delga gà’, tagòf, ‘Ŋgaha la azlatatak anik anik uwana tavàh à Zəzagəla.’ Yesu agòf à atà: ⁶ “Mavakay adàsa à waŋ, kà azlaakur uwanay adàdza à ahəŋ kiya uwanay aw, amiyaka bà akur tekula adàgəfal à gay aw, tadàbazlah à ahəŋ gesina.”

Azlamatərəbay uwana adəpahla madəv gay gudəŋ à vok ala (Mata 24.3-14; Mark 13.3-13)

⁷ Kiya uwaga tanàval à gay la: “Məŋga, mbà à tatak uwaga adəpaka vok ma? Tatak ma uwala à uwana adəpəhanula zlà?”

⁸ Kiya uwaga Yesu agòḍ à atà: “Dahàw hanjkèli, dza apapat akul aw, kà uwana azladza anjvaw tadàsaha à waṅ la sləm gulo, à uwana ‘Anu azlakristu. Lagwa kà, kaslà anha la uwanay adàsa à waṅ lagwa’, tadàgodʼay. Ama kadànefaw atà aw. ⁹ Baṅa kadàtsənaw gay lakəl anja guvəl, la azlamawiyay anha kà, ləv adàval akul à gay aw, kà uwana uwaga kà say leri apaka vok dadàṅ, ama uwaga kà makəḍ gəl à ahəṅ anja gudəṅ à vok dadàṅ aw.” ¹⁰ Kiya uwaga agòḍ à atà: “Azladza tsəhay anik tadàpa guvəl la azlatsehay anik, ṅgaha makoray anik adàpa guvəl la makoray anik. ¹¹ Azlamabəlak à vok anja kutso adàgahay la ahəṅ anjvaw, dʼuvats la azlamay, la matərəbəy adagahay la ahəṅ la azlaslaka anik anik. Azlatatak guba, la azlanadzipo mənṅa tadàsa à ahəṅ la zagəla.”

¹² “Ama kà uwaga anja mapak vok gesina kà tadàkasah akul, tadàtsərəkwhah akul tadàtərərbah akul la azlagày madəv kudʼa la aku, ṅgaha tadàwats akul à danj, tadàbayah akul à huma anja azlasufəl, ṅgaha à huma anja azlalawan kà gi. ¹³ Uwaga la uwana adàvə à akul tetəvi kà maz sayda gulo. ¹⁴ Lagwa kà, gəḍawan à afik la ləv ankul la tsəh kà akul anja magogotsay kà anja mahəl à ahəṅ aw. ¹⁵ Kà uwana gi la gəl gulo la uwana gəḍəguway la paṅaw ankul la awtəy, kà mav à akul matsihila kà masla məzam ankul anja maməl akul gəl à ahəṅ aw. ¹⁶ Tekedika kà, bə azlababa ankul, la azladedə ankul dardarga, ṅgaha la azlaslawda ankul la uwana tadàtsərəkwhah akul. ṅgaha tadàzah

sifa aṅa azlaanik aṅkul ala aya. ¹⁷ Azladza gudəṅ à vok gesina tadəpəsew akul kà uwana kawoyaw gi. ¹⁸ Ama bà la uwaga kà, amiyaka bà aṅidz takasagəl aṅkul tekula babay kà adàzila aw. ¹⁹ La matsizlla à ahəṅ lela aṅkul la uwana kadàbəzaw à sifa aṅkul.”

*Yesu apəh gay makal Urusalima à ahəṅ
(Mata 24.15-21; Mark 13.14-19)*

²⁰ “Mok uwana kadənəṅaw azlaməna guvəl tadəkəs gay à Urusalima à adi kà, sələw kà nekwa: ‘Takal à ahəṅ adəgay’, kadəgodəw. ²¹ Kiya uwaga azlauwana atà la Yahudiya kà, tadəhoy à gudəṅ à afik. Ngaha azlauwana tadəgay la huɖ aṅa Urusalima kà, tadəza vok, ngaha azlauwana la lig gə la uda kà, tadəda à abà aya aw. ²² Ama azlamavakay uwaga kà azlamavakay aṅa seriya la mazay, ama kà magəɖ uwana à afik tatsetsèr à wakitə Zəzagəla à abà.✧ ²³ Ngərpa adəgay la azlamis uwana la bəza la huɖ, la azlauwana bəza vərna aga à atà la ahəl la mavakay uwaga, kà uwana matərəbay la mapak ləv aṅa Zəzagəla adəpəhla vok ala la tataka azlatsəhay uwanay la abà. ²⁴ Tadəkəɖah atà la katsakar, tadəpakah atà ala kà azlamayə la tataka azlatsəhay gudəṅ à vok la abà. Azladza uwana azla Yahudiya aw, tadəhabah Urusalima à tsəh tsəràh à uwana kaslà aṅatə adədəv à gay.”

*Mas à ahəṅ aṅa Kona aṅa dza
(Mata 24.29-31; Mark 13.24-27)*

✧ 21:22 21.22 Hosəya 9.7

25 “Azlamasəlay, la azlanadzipo anik anik la afats la abà, la təla la abà, la azlatsetsilin, ɲgaha la kutso la abà adàgay la ahəɲ. Gudəɲ à vok adàgay la mazaw la gel la abà, gəl adàkad atà à vok kà mahohumay aɲa maganɲsay aɲa azladərəv.✧ 26 Azladza tadəməts à gay kà ɲgərpa uwana adàpaka vok la kutso la abà la vədah, kà uwana azlandzəda uwana la zagəla tadàbəlak à vok. 27 Kiya uwaga kadənəɲaw Kona aɲa dza atsa à ahəɲ la habaga zagəla la abà, la mazləbay, ɲgaha la maslay gesina.✧ 28 Mok uwana azlatatak uwaga tadàdzəka mapakàh vok kà, dzərədəkàw vok ala, tsizllàw gəl ala la matsizlla à ahəɲ lela, kà uwana məbəlay ankul kà nekwa.”

Uwana gudəv apəhla ala

(Mata 24.32-35; Mark 13.28-31)

29 Kiya uwaga Yesu apəh à atà gay la gay la abà uwanay: “Nərəzàw gudəv la azlaahàf anik anik gesina tsi. 30 Baɲa kadənəɲaw azlababasl anjatà tadzəka maday kà, səlàw kà madara kà nekwa. 31 La kità babay, mok uwana kadənəɲaw azlatatak uwaga tadàdzəka vok kà, səlàw kà, makoray Zəzagəla kà nekwa atsa à waɲ. 32 La dziriga, gəpəh à akul: Zamana uwanay adàdəv à gay dadəɲ kà mapak vok aɲa azlatatak uwaga aw. 33 Zagəla la kutso tadàdəv à gay, ama gay gulo kà, adàdəv à gay aw.”

Nəɲàwla gəl ankul

✧ 21:25 21.25 Yesayya 13.10; Yoyel 2.31 ✧ 21:27 21.27 Daniyel 7.13

³⁴ “Nèṅàwla gel aṅkul! Kà gəl aṅa makad’ akul à vok lakəl aṅa tatak masay, la tatak may, la azlatatak aṅa gudəṅ à vok uwanay aw! Tsa baṅa kità aw kà, mavakay aṅa seriya adàsa à waṅ adàgoruh akul. ³⁵ Kà uwana mavakay uwatà kà, adàsa à waṅ kà bokuba makəs tatak aṅa kəda kəfu à uwana adàsa azladza à gudəṅ à vok à gəl. ³⁶ Dzàw à ahəṅ la adi, dèvàw kuḏa la kaslà gesina, kà akul aṅa maḃəz ndzəḏa kà matəf uwana la gay ala atsa à waṅ gesina, ṅgaha kà akul aṅa matsizlla à ahəṅ dzawwa la huma aṅa Kona aṅa dza.”

³⁷ Tekedika la afats kà, Yesu atàpla tatak à azladza la məṅ gày Zəzagəla la aku, ama la mokokhu gà kà, ahàd, ahən à gudəṅ uwana afik: ‘Gudəṅ kuvu’, tagòdal. ³⁸ Maham à ahəṅ dza gesina asà à waṅ la bəṅ la zay la tsəh kà matsəbal sləm la məṅ gày Zəzagəla la aku.

22

*Azlamasiga takəs sawaray kà makəs Yesu
(Mata 26.1-5; Mark 14.1-2; Yuhana 11.45-53)*

¹ Mok uwana uwaga adada à lig kà, madəvaday aṅa Pain uwana kokuḏa tatak maməsləṅ ala, à uwana tazalalla Paska agay nekwa.* ² Kiya uwaga azlamadzahaga aṅa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ṅgaha la azlaməna mapəhla mapəhay ala tayàh dabaray kà makəd’ Yesu, ama guba akəs atà kà maham à ahəṅ dza.

* 22:1 22.1 2Musa 12.1-27

Yudas adàdfah vok à ahəŋ kà mav Yesu à ahàl aŋa azlamasiga

(Mata 26.14-16; Mark 14.10-11)

³ Kiya uwaga seteni aguwà la Yudas uwana la abà, tazàlalla Iskariyot, tekula aŋa azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla. ⁴ Ngaha masla ahàd kà matsən vok gay la azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməŋga aŋa azlaməna manəŋla məŋ gày Zəzagəla, kà mav à atà Yesu à ahàl. ⁵ Taràb məŋga, “Mədàvə à ka sili!”, tagòfal. ⁶ Yudas akəs la ahàl səla, ayàh tetəvi kà maf à atà Yesu à ahàl kokuɗa matsənəŋ aŋa maham à ahəŋ dza.

Yesu adàh tatak may aŋa Paska à ahəŋ

(Mata 26.17-25; Mark 14.12-21; Yuhana 13.21-30)

⁷ Kiya uwaga mavakay aŋa Pain uwana kokuɗa tatak maməsləŋ ala, uwana azladza takàdàh magadzaw adada à abà. ⁸ La kità, kà Yesu asləl azla Piyer atà la Yuhana la magòɗ à atà: “Dàw, kadàdfahaw anu tatak aŋa madəvaday Paska à ahəŋ, kà anu aŋa mazuway!” ⁹ “Lala asà ka məday aŋa madehəŋ à ahəŋ la?” tagòfal. ¹⁰ Ngaha agòɗ à atà: “Mok uwana kadabəzaw à huɗ gudəŋ à abà kà, kadàgagamaw la dza uwana iyaw lakəl la tuguzl gə. Danəfàw masla à gày uwana à abà, adàda à abà. ¹¹ Ngaha kadàgòɗaw à zil gày: ‘Məŋga anav gày, uwana adəzuw tatak may aŋa Paska la aku, la azlaməna matapla la slaka aŋha la slaka aŋak.’ ¹² Kiya uwaga adəpəhakulla gày madehəŋ à ahəŋ gə uwana lakəl aŋa gày anik

la afik, ngaha kà la abatà la uwana kadàcfahaw tatak may à ahəŋ.”¹³ Mok uwana taday kà, tabèz à tatak à gəl gesina bokuba uwana Yesu apèh à atà, ngaha tadzəkà madàh vok à ahəŋ kà aŋa madəvaday Paska.

Tatak may tsikasłaga

(Mata 26.26-30; Mark 14.22-26; 1 Korintiya 11.23-25)

¹⁴ Mok uwana kaslà adaslay kà Yesu la azlaməna matapla la slaka aŋha tadzàh à tatak may à adi,¹⁵ Yesu agòd à atà: “Gəwoyaŋ kà bà mawoyay kà mazuw tatak may aŋa Paska uwanay anina dadəŋ, kà gi aŋa mas ngərpa.¹⁶ La dziriga gəgod à akul: Tetuw gədàzuway aya aw, tsərəh à uwana adəgay magəd à afik gə la makoray aŋa Sufəl Zəzagəla dadəŋ.”¹⁷ Azəb kətsaw à ahəl la tatak masay gə, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, “Kəsàw kətsaw uwanay, kaslawwaŋ à vok à gay la tataka aŋkul la abà.¹⁸ Kà uwana la dziriga gəpəh à akul kà, gədàsa iyaw matavəruk uwanay aya aw, say la makoray Zəzagəla.”

¹⁹ Ngaha azəb kaf, “Kikay”, agòd à Zəzagəla, atsakəŋ ala, avà à atà la magod à atà: “Uwanay kà vok gulo ((uwana mavəy gə kà aŋkul. Dahàw uwanay kà gi aŋa mawul akul à gəl.”²⁰ La lig aŋa mazuw tatak may à gay la ahəŋ kà, avà à atà kətsaw iyaw la tatak masay la abà, agòd à atà: “Kətsaw uwanay kà, kətsaw makəs vok slawda mawga la aŋiz gulo, uwana masokw à vəcfah gə kà aŋkul.)”[☆]

[☆] **22:20** 22.20 Yeremiya 31.31-34

21 “Ama aganay à dza uwana adàta à gi kaf à gəl mədatsəp vok à ahəl à tatak may à abà anu səla.✧ 22 Ndzer, Kona aña dza adàdiy anha bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà, ama ngərpa la dza uwana atal kaf à gəl, avà à ahəl aña azladza!” 23 Ngaha azlaanik uwanay tadzəkà manavàh vok kà atà kà atà: “Uwa à uwana adzugw madfàh tsəhay gə uwaga la tataka gami la abà uwa?”, tagòd.

Uwa à mənğa gə uwa?

24 Mabay vok gay atsizlla ala la tataka aña azlaməna matapla la abà, kà masəl dza uwana azlayla magay mənğa aņatà. 25 Yesu agòd à atà: “Azlasufəl aña gudəņ à vok takor azladza aņatà, azlaməna ndzəɔfa lakəl aņatà babay asa à atà kà tazala à atà ala azladza delga. 26 Ama akul kà, kiya uwaga aw. Mənğa gə la tataka aņkul la abà kà apakay kà masla mazəb kiwa. Ngaha masla makor akul aya kà, agay kà bokuba masla mazəb akul dagum. 27 La dziriga, ma dza ma uwala à uwana mənğa tak la? Uwana adza madzay la tatak may lakəl ay, awma uwana atsak tatak may à azladza, adàha à atà ala ay. Nɔɔfa à gi kà, dza uwana la tatak may lakəl, la uwana mənğa gə. Ama gi kà gi la ahəņ la tataka aņkul la abà koksikoksi bokuba masla madfahakulla tatak may. 28 Akul kà akul la ahəņ la gi koksikoksi la ngərpa gulo la abà. 29 Ngaha bokuba gi, uwana Baba afa à gi à makoray anha à abà kà, gi babay kà gədàfa à akul à makoray à abà suwan. 30 Kà akul aña mazuway la masay tatak la table

✧ 22:21 22.21 Mahabay 41.9

gulo la afik la makoray gulo, ngaha kadàdzahaw madzay la azlakursi sufəl la afik kà madàh seriya à azlatsəhay kulo gəl anha səla anha Isərayel à gəl.”

Yesu apəh gay fida anə Piyer à ahəŋ
(Mata 26.31-35; Mark 14.27-31; Yuhana 13.36-38)

³¹ Yesu agòd à Səmon: “Səmon, Səmon, tsənəŋ tsi: Seteni adanav tetəvi kà magodzal ka kà, bokuba uwana tasəh tatak kà mavàh azlatafàr gə ala la fofulo delga gə. ³² Ama gi kà gədəv kudfa kà anək Piyer, kà madinał gəl à vok anək anə maruw vok à ahəŋ aw, ngaha kà pəra anə kadàwul à tetəvi à tsəh kà, dɔdzərədàhà azladedə anək ala gesina!” ³³ Piyer agòdɔl: “Sufəl, gi kà dɔgəɔd à uwali gəgòd aw, amiyaka à danay, amiyaka tadəkəɔd ka, kà gi kà, gi nekwa kà mamətsay la slaka gə à anu səla.” ³⁴ Ama Sufəl Yesu agòd à Piyer: “Tsənəŋ Piyer, lakana kà mewgdzagalaŋ adawiyay dadəŋ aw, kà magoday anək kà kasəl gi aw asik makər.”

Sili, kiwa, ngaha katsakar

³⁵ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “La mok uwana gəsləl akul kokudfa sili, kokudfa kiwa, kokudfa kwimik ma, kanəwkudfa anə tatak takay?” “Awan, mənəkudfa anə tatak aw”, tagòdɔl. ³⁶ Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Lagonay kà, kiya uwatà aya aw, dza uwana sili anha la ahəŋ kà, ahəl, dza uwana kiwa anha la ahəŋ kà azəb, ngaha dza uwana katsakar anha la ahəŋ aw kà, aduw dəbdəbi anha ala kà masukw

katsakar. ³⁷ Kà uwana la dziriga kà tatak uwana tatsetsèr lakəl gulo kà say agòd à afik,

'Masla kà, tatugwla la azlaməna tsakana.'[☆]

La haday kà, uwana tatsetsèr lakəl gulo kà adagəd à afik.” ³⁸ Azlaməna matapla la slaka aṅha tagòdal: “Sufəl, katsakar səla la uwanay ma diga aw takay?” Yesu agòd à atà: “Diga uwà gà.”

*Yesu adəv kudfa la Getsemane
(Mata 26.36-46; Mark 14.32-42)*

³⁹ Bokuba uwana zagəla aṅa Yesu, asà à uda, adà aṅha à gudəṅ kuvu à afik. Azlaməna matapla la slaka aṅha tanəfà la tsəh. ⁴⁰ Mok uwana tabəz à slaka uwatà à abà kà: “Dəvəw kudfa kà akul aṅa matəd à mapapatay à abà aw!”, agòd à atà. ⁴¹ Masla azà à atà vok la vok ala, zad daməl akur, akədèd à ahəṅ, adəv kudfa. ⁴² “Baba, baṅa asa à ka kà, zà kətsaw ṅgərpa uwanay ala la slaka gulo. Ama kadahaṅ kà mawoyəṅ gulo aw, say aṅak!” ((⁴³ Kiya uwaga malika asà à ahəṅ la zagəla adzərədəṅ ala. ⁴⁴ Adəv kudfa la mazaw la gəl məṅga, aməts à madəv kudfa à abà tsərəh à uwana aṅuf anədal à adi ala, vikuza bokuba aṅiz.)) ⁴⁵ Mok uwana adadəv madəv kudfa à gay kà, asà à waṅ à slaka azlaməna matapla aṅha, abəz atà à gəl, kà atà la madzəhal aṅa mazaw la gəl la abà. ⁴⁶ Agòd à atà: “Kà mana kadzewhal ma? Səw à afik dəvəw kudfa, kà akul aṅa matəd à mapapatay à abà aw.”

[☆] **22:37** 22.37 Yesayya 53.12

Makəs Yesu

(*Mata 26.47-56; Mark 14.43-50; Yuhana 18.3-11*)

⁴⁷ Uwana Yesu aləg la mabadma la abà kà, maham à ahəŋ dza azlənəl, atà la azla Yudas, tekula aŋa azlaməna matapla kulo gəl aŋha səla, uwana tatàpàhla tatak la slaka aŋha. Tazà vok à awtày à slaka Yesu. ⁴⁸ Ama Yesu agòdɔl: “Yudas, la makəs gi à vok la uwana kaduw Kona aŋa dza ala takay?” ⁴⁹ Mok uwana azladza uwana la Yesu tanəŋà uwaga adzəkà vok kà, tagòdɔl: “Sufəl, mətəsəd à atà kuda à gəl la katsakar ay?” ⁵⁰ Tekula la tataka aŋa azlaməna matapla la abà adəɔf magamza aŋa madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, anətsal sləm lakəl ala. ⁵¹ Ama Yesu avərə gay: “Sàkàw uwaga, digiya”, agòd à atà. Yesu adəbanì sləm aŋa dza uwatà awurəŋ ala.

⁵² Kiya uwaga Yesu agòd à azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməŋga aŋa azlaməna manəŋla gày Zəzagəla, ŋgaha la azlamasiga: “Kasàwwàŋ kà makəs gi la azla-katsakar la azlaazəva la ahəl, bokuba gi masla nabəra ŋuwà?” ⁵³ Tekedika kəla mavakay kà, məgàh anina la məŋ gày Zəzagəla la aku, uwala katàpàw gi ahəl à vok aw. Ama uwanay kà adagay kà kaslè aŋkul, la ndzəɔfa aŋa mələs.”

“Gəsəl Yesu aw”, Piyer agod

(*Mata 26.57-58,69-75; Mark 14.53-54,66-72; Yuhana 18.12-18,25-27*)

⁵⁴ Takəs Yesu, tadàlla à mtəga aŋa məŋ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla; Piyer anəfà à atà la tsəh zadamma. ⁵⁵ La mok uwatà

kà, anasl la ahəŋ, tavàts akàl à kodal à abà, Piyer adzà madzay la slaka azladza uwana la akàl la adi. ⁵⁶ Masla sləray misga tekula anəŋà Piyer adzà à akàl à adi, atsəkàl yewdi à gay la magodəy: “Zil uwanay babay kà tauguzàh atà səla.” ⁵⁷ Ama Piyer adfahà fida: “Gəsəl masla aw, gəgod à ka, mis!” ⁵⁸ Zwek la huma la gay dza anik anəŋəŋ, agòdàl: “Kak babay kà, kak tekula aŋatà.” Ama Piyer agòd à dza uwaga: “Awan, gi tekula aŋatà aw.” ⁵⁹ Mok uwana tasàfàni kà, dza anik awaslàn à afik la magodəy: “Ndzer, dza uwanay kà tauguzàh atà səla, masla babay kà zil Galili.” ⁶⁰ Ama Piyer agòd: “Kona, gəsəl uwana asa à ka mapəhay aw!”, uwana talèg la mavats gay la abà kà, mewgdzagalaŋ awiyà. ⁶¹ Sufəl Yesu agòla vok, anəŋà à Piyer à adi, ŋgaha awùl à Piyer à gəl, à gay aŋa sufəl uwana apəhal à vok à abà uwarà: ‘Gurayŋa mewgdzagalaŋ adawiyay lakana kà asik makər kà, kadàgodəy kà, kasəl gi aw.’ ⁶² Piyer asà à uda atùw la iyaw tugwi.

*Tadala Yesu à huma seriya aŋa azla Yahudiya
(Mata 26.67-68; Mark 14.65)*

⁶³ Azladza uwana tanəŋla Yesu takə̀dàslal, ŋgaha tazlàb. ⁶⁴ Tawàdàl lukut à yewdi à ama, tanàval: “Uwa à uwana adə̀d kà tak uwa? Səl zlà!” ⁶⁵ ŋgaha tatsəkàl azlamagodəhay anik anik à gəl aya. ⁶⁶ Uwana məl adawula kà, azlamasiga aŋa azla Yahudiya, la azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna mapəhla mapəhay ala, tahamà gay à vok, ŋgaha tadàla Yesu à huma à azlaməna sawaray aŋatà ⁶⁷ la magodəy: “Baŋa kak Kristu kà: Pəh à

anu!” Ama Yesu agòd à atà: “Gèdapèh à akul bay kà, kafàwwal slèm aw, ⁶⁸ à bà gènava à akul à manavay tekula bay kà, kawullaw gi ala aw. ⁶⁹ Ama dagay lakana Kona aṅa dza adza madzay la ahàl kaf aṅa Baba Zèzagèla lakèl, uwana Zèzagèla adahama ala ndzèda gesina.” ⁷⁰ Gesina aṅatà tagòd: “Lagwa zlà ma, kak Kona aṅa Zèzagèla ay?” Kiya uwaga Yesu agòd à atà: “Iyay, kiya uwana kagòdaw kà, gi masla!” ⁷¹ Kiya uwaga tagòd: “Lagwa kà, møyàh azlamèna sayda aya zlà ma aw. Anu la gèl gami kà, mèdatsènonḡ paṅaw aṅha adagay.”

23

Yesu la huma Pilatus

(Mata 27.11-14; Mark 15.1-5; Yuhana 18.28-38)

¹ Ngaha la abatà kà, maham à ahèṅ dza gesina tatsizilla ala, tadàla Yesu à huma Pilatus. ² Tadzèkà makallal gay à vok la magòd'ay: “Dza uwanay kà, masla mapès à tsèh à gudèṅ gami à afik, ‘Dza apèl hadama à Zèsar aw’, agòd, ngaha ‘Gi Kristu, gi Sufèl’, agòd aya.” ³ Pilatus anàval à gay ala: “Kak la uwana kak Sufèl aṅa azla Yahudiya, haday ay?” “Iyay, kiya uwana kapèh”, Yesu agòdal. ⁴ Pilatus agòd à azlamadzahaga aṅa azlamèna mav tatak à Zèzagèla, ngaha à maham à ahèṅ dza: “Dikidiki gèbèz à mawisiga aṅa dza uwanay aw.” ⁵ Ama tazà kuda à zagèla la ndzèda. “Masla la uwana apès à tsèh à maham à ahèṅ dza à afik la matapla aṅha. Adzèkà la Galili, la Yahudiya gesina, tsèràh à uwana adabèzla à abanay lakana.”

Yesu la huma Herod

⁶ Mok uwana Pilatus atsənà uwaga kà, anàv: “Konray ma, zil Galili takay?” ⁷ Uwana adatse-nəŋ kà, asà à waŋ kà la makoray aŋa Herod la abà kà, asləl masla à slaka Herod, kà uwana la mavakay uwatà kà, Herod kà agà la Urusalima. ⁸ Mok uwana Herod anəŋà Yesu kà, aràb mənŋa, kà uwana ayahay aŋa manəŋəŋ kà dagay uwarà, kà uwana atsənà gay uwana tapəhay lakəl aŋha kà delga. Nŋaha adzùgw kà Yesu, adahalla nadzipo. ⁹ Anàvəhal azlamanavay aŋuvaw, ama Yesu abàdàlma aw. ¹⁰ Azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna matapla mapəhay à azladza la abatà, tapùwla gudzi à gəl la ndzəda. ¹¹ Herod la azlaslodzi aŋha takəfàslal, tatərəbàŋ, tadùwal lukut delga gà à vok, nŋaha tawùlla masla à slaka Pilatus. ¹² La mok uwatà la uwana Herod atà la Pilatus takəs vok slawda, kayka uwarà kà tasà vok iyaw aw.

Seriya mamətsay atəf à Yesu à gəl

(Mata 27.15-26; Mark 15.6-15; Yuhana 18.39-19.16)

¹³ Pilatus ahamà gay azlamadzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla à vok, la azlamalahaga aŋa gudəŋ uwatà. ¹⁴ Nŋaha agòd à atà: “Akul, kasàwgəla dza uwanay à waŋ kà: ‘Apəs à tsəh à gudəŋ à afik’, kagodaw. Iyay, lagonay kà gənəval gay kà la huma aŋkul gesina, ama gəbèz à mawisiga la slaka aŋha kà madukwla seriya à gəl la mapuwla gudzi à gəl uwana kapùwwal à gəl aw. ¹⁵ Amiyaka Herod babay kà, anəŋà mawisiga aŋha aw, kà uwaga à uwana

aslèl anu à abanay. Kiya uwaga dza uwanay adahà mawisiga takèdla aw!" ¹⁶ Pilatus agòd: "Lagwa kà gèslahèŋla pèra, ŋgaha gèduwal gèl, ada aŋha." ((¹⁷ Kèla madèvaday Paska kà, gumna adawàh gèl à masla daŋay tekula uwana asa à maham à ahèŋ dza, kà uwana uwaga kà adagay zagèlà aŋha kà madaw à atà la gèl kèla madèvaday.)) ¹⁸ Ama gesina aŋatà tawiyà la ndzèda: "Kèd kà kona uwaga, kaduwanula gèl à Barabas!" ¹⁹ (Tadùw Barabas à daŋay tekedika uwana apès à tsèh à gudèŋ à afik, akàd dza.) ²⁰ Bà gotènaŋ Pilatus anavà atà gay ala aya, kà uwana asàl maduw gèl à Yesu. ²¹ Ama tazà kuda à zagèla la mawiyay: "Zlèl masla à ahàf à adi, zlèl masla à ahàf à adi." ²² Pilatus awùlla à atà la tsèh kà mamakèr la magòd à atà: "Mawisiga ma uwala à uwana adahàŋ la? Gèbèzà à mawisiga la slaka aŋha amiyaka bà tekula uwana takèdla aw!", Pilatus agòd à atà: "Ama gèslahèŋ ala la kurpi, ŋgaha gèduwalla à gèl." ²³ Ama tasà mawiyay à zagèla kaykay la magòdàfay: "Say mazlèl masla à ahàf à adi", ŋgaha mawiyay aŋatà agèd à afik. ²⁴ ŋgaha kà bokuba uwana asà à atà la uwana Pilatus agèdàŋ à afik, kà marab lèv aŋatà. ²⁵ Kiya uwaga kà, apèlla à atà masla makàd dza uwana ala, tadùw à daŋay la mapès à tsèh à gudèŋ à afik la tsèh, kiya uwana maham à ahèŋ dza uwaga anàv. ŋgaha tavà à atà Yesu à ahàl, kà atà aŋa madahallaŋ, bokuba uwana asà à atà.

*Matatasl Yesu à ahàf à adi
(Mata 27.32-44; Mark 15.21-32; Yuhana 19.17-*

27)

²⁶ Mok uwana tadàla Yesu, tagagàm la dza anik uwana slèm anha Sèmon, atsa à waŋ la fəta, masla kà zil gudəŋ Søren. Azlaslodzi takès, tafàl ahàf à kuda kà manəfla Yesu la tsəh. ²⁷ Maham à ahəŋ dza anjuvaw, la azlamis, tanəfà la hulolo ŋgaha la mataway kà masla, tabàk ahàl à gəl. ²⁸ Yesu agòt ala à huma à gay, agòd à atà: “Azlamis gudəŋ Urusalima katuwaw kà gi aw, ama tūwàw à gəl ankul la azlabəza ankul, ²⁹ kà uwana mavakay adàsa à waŋ à uwana tadəgodəy kà: ‘Marabay kà la azladəgər, la azlauwana azlabəza tasà awà anətà aw.’ ³⁰ Kiya uwaga azladza tadədzəka magodəh azlagudəŋ: ‘Tadəw anu à gəl, ŋgaha hàdàhàw anu à ahəŋ’, tadəgodəh à azladəgəwal.✧ ³¹ Baŋa dza adəhəŋ kiya uwanay la ahàf biyaga, ma kakay adəpaka vok la magolga ma?”

³² Tadàla azlaməna nakəra anik à awtəy səla, kà makad atà la slaka gə. ³³ Mok uwana tabəz à slaka uwana *Golgota* tagòdal kà, (Uwana asal magodəy: slaka hərəŋ gəl), tatəslàh atà à ahàf à adi tekula la ahàl kaf, tekula la ahàl gudzay anha. ³⁴ Kiya uwaga Yesu agòd: “Baba, basà à atà tsakana anətà, kà uwana tasəl uwana tadəhəŋ aw!” Ŋgaha tavàhà lukut anha la tataka anətà la abà, la matsal tsatsa lakəl. ³⁵ Maham à ahəŋ dza la abatà, azlamasiga anja azla Yahudiya uwana la abatà tadzəkà makəfaslla Yesu la magodəf: “Masla uwana abàlànhà azladza anik kà, masla la gəl anha kà, abəla gəl anha suwaŋ zlà, à baŋa

✧ 23:30 23.30 Hosəya 10.8

masla kà Kristu, uwana Zəzagəla akəsàni tak zlà!"^{☆ 36} Azlaslodzi babay takəđàslal; tatəđalla iyaw hamhamga,^{☆ 37} ɲgaha tagòđal: "Baɲa kak la uwana sufəl aɲa azla Yahudiya kà, bəlla gəl aɲak zlà!"³⁸ Aganay à uwana tatsetsèr à gəl aɲha à afik: DZA UWANAY KÀ SUFƏL AŃA AZLA YAHUDIYA.

³⁹ Tekula la tataka aɲa azladza səla uwana la abà tatàsl à atà à ahàf à adi atà nna, akəđàslal la magoday: "Kak kà, kak Kristu aw takay? Bəlla gəl aɲak, ɲgaha bəlla anu babay zlà!"⁴⁰ Ama anik uwanay apisal iyaw à tsəh la kaykay agòđal: "Kahoy yewdi aɲa Zəzagəla, à kà uwana kagaw la seriya tekula la abà la masla aw takay?"⁴¹ Kà aɲami kà uwanay takəđ anu kà, azlayla atà takəđ anu. Kà uwana leri məbəzaw à masik aɲa tatak uwana məđahàwwàɲ. Ama masla kà, ađahà mawisiga amiyaka bà tekula à ahàl aw."⁴² ɲgaha agòđal: "Kamkam Yesu, đafà gi à ahəɲ la sləm, à vud uwana kadàgay la makoray aɲak la abà."⁴³ Yesu agòđal: "Hađay, gəpəh à ka la dziriga: Lakana uwanay kà, kadàgay la makoray gulo la abà, anu səla."

Mamətsay aɲa Yesu

(Mata 27.45-56; Mark 15.33-41; Yuhana 19.28-30)

⁴⁴ La tataka afats mələs apakà vok la kutso la abà gesina tsərəh afats dat magova gova gərewni delga.⁴⁵ Mok uwana afats adakəl mələs kà, bafta uwana la gày Zəzagəla la aku akwohà la tsərəh à afik tsərəh à vəđah, la tataka la

☆ **23:35** 23.35 Mahabay 22.7,18 ☆ **23:36** 23.36 Mahabay 69.21

abà. ⁴⁶ Kiya uwaga Yesu awiyà la ndzɔfa agòf: “Baba, gəsaka masasɔfok gulo kà la ahàl anjak.” Mok uwana adapəh uwaga la gay ala kà, amèts.✧
⁴⁷ Məŋga aŋa azlaslodzi aŋa azla Rom anəŋà tatak uwana apakà vok gesina, adzəkà magoday: “Ndzer kà, dza uwanay kà, dza dziriga”, ŋgaha adzəkà mazləb Zəzagəla. ⁴⁸ La lig la ahəŋ kà, maham à ahəŋ dza gesina uwana tasà à waŋ kà manəŋ uwana apakà vok gesina kà, tawùl à mtəga la madad gay ləv. ⁴⁹ Azlaslawda aŋa Yesu la azlamis uwana tanəfà à waŋ dagay la Galili, tatsàzl à fəta à awtày kà manərəz tatak uwana apakà vok gesina.

Mazəb Yesu à uda

(Mata 27.57-61; Mark 15.42-47; Yuhana 19.38-42)

⁵⁰ Dza anik la ahəŋ uwana sləm aŋha Yusufu, uwana la tataka aŋa azlamasiga la abà, masla babay kà dza dziriga. ⁵¹ Masla kà adzugway kà lakəl aŋa mas à waŋ makoray Zəzagəla, masla kà atsənà sawaray aŋa azladza anik babay aw, masla kà zil gudəŋ Arimate, la kutso Yahudiya la abà. ⁵² Ahàd, abəz à Pilatus à vok kà manaval mazimnekiɔf aŋa Yesu. ⁵³ Uwana Pilatus adaval tetəvi kà azəb vok aŋa Yesu à ahəŋ la ahàf la adi kà, afafəfal lukut à adi. Ŋgaha adàlla à zəvay mawga uwana à agu talà à təhus à afik, tafà dza à agu didi dadəŋ aw. ⁵⁴ Vuɔf uwatà kà, vuɔf madàh vok à ahəŋ aŋa vuɔf maduw ləv. ⁵⁵ Azlamis uwana tanəfà Yesu à waŋ la tsəh dagay la Galili, tanəfà Yusufu à waŋ, tanəŋà

✧ **23:46** 23.46 2Musa 26.31-33; Mahabay 31.5

zəvay, ɲgaha la tsəhay maf Yesu uwana à ahəɲ tahənàɲ à ahəɲ la zəvay la aku. ⁵⁶ ɲgaha tawùl à mtəga aɲatà, ɲgaha tadfahà vok à ahəɲ la azlaamàl, la azlamatərsin kà madfah à Yesu à vok. ɲgaha la vuɔf maduw ləv kà taduw ləv bokuba uwana mapəhay agod.*

24

Mawul à uda aɲa Yesu

(Mata 28.1-10; Mark 16.1-8; Yuhana 20.1-10)

¹ Bəɲ la zay la tsəh, vuɔf ladu kà, azlamis uwatà tadàla azlaamàl la azlamatərsin uwana tadfahàɲ à ahəɲ kà madla. ² Azlamis tabèz à zəvay à gəl kà matakoslal bəlam la ama ala gà, zad zwek la gay zəvay. ³ Tadà à agu, ama tanəɲà sləb vok aɲa Sufəl Yesu aw. ⁴ Gəl akàɔf à atà à vok. Bokuba uwana atà la madzugway la abà kà, azlamalika səla tatsàkwàh à lukut medəkuga təlla gà à abà, tapəhatàla vok. Lukut aɲatà aɲərəzɔl atà à adi. ⁵ Ama uwana guba adakàɔf à atà à gay gesina kà, sasukwà tadzà à ahəɲ, azladza uwatà tagòɔf à atà: “Kà mana kayahaw dza uwana la sifa la tataka azlamazimnekidf la abà ma? ⁶ Aga la abanay aw, adawula à uda la mamətsay. Dzùgwàw lakəl aɲa uwana apəh à akul la mok uwana à lig la Galili tsi. ⁷ Say Kona aɲa dza agày mav à ahəl aɲa azlaməna tsakanaga, ɲgaha tadətataɔl à ahàf à adi, ɲgaha awul à uda la mahənay mamakər.”

⁸ Kiya uwaga awùlla atà à gəl à gay aɲa Yesu uwana apəh à atà. ⁹ ɲgaha tatsizilla

* 23:56 23.56 2Musa 20.10; 5Musa 5.14

ala la gəl zəvay, tadàla gay uwaga à slaka azlaməna matapla kulo gəl aṅha tekula uwanay, ṅgaha à azladza anik gesina bay. ¹⁰ Uwaga kà azla Mariyama dəg zla Magdala, Yohana, ṅgaha Mariyama iyà aṅa Yakuba, la azlamis anik uwana tahàd atà nna, tapèh gay uwaga à azlaməna matapla aṅha. ¹¹ Ama azlaməna matapla uwaga tafà sləm à gay uwaga aw, uwaga kà: ‘Gay masesiṅay’, tagòd. ¹² Ama Piyer atsizilla ala, ahàd à gel zəvay; anəṅà à agu kà, anəṅà kà azlagabaga pəra, ṅgaha awùl à mtəga la mavalàh à zagəla kà tatak uwana apakà vok.

La tetəvi maday à Emawus la tsəh
(Mark 16.12-13)

¹³ La mavakay uwaga Piyer awùl à lig, aganay azladza səla la tataka azlaməna manəf Yesu la tsəh, tadà à gudəṅ uwana sləm aṅha Emawus. Tataka aṅatà atà la Urusalima kà bokuba magur mahoy pəlis zlo mala məkwa. ¹⁴ Tavàts gay la tetəvi la ama, lakəl aṅa tatak uwana apakà vok gesina. ¹⁵ Kiya uwaga mok uwana tabày vok la mavats gay kà, Yesu adasa à waṅ à slaka aṅatà, tahàd la tetəvi la ama atà nna. ¹⁶ La abatà tanəṅàṅ masla, ama tatak anik adəd à atà gay à ahəṅ, kà aṅa masəlay. ¹⁷ La abatà Yesu abadətàmà: “Lakəl ma aṅa mana ma, kabàyàw vok gay la tetəvi la ama ma?”, agòd à atà. ṅgaha tatsizilla à ahəṅ la mazaw la gəl. ¹⁸ La kità tekula aṅatà, uwana sləm aṅha Kəleyopas, agòdal: “Kak ma, kak mələk aṅa Urusalima ay? Kasəl uwana apakà vok la mahənay uwanay la abà aw takay?” Dza uwaga

anavà atà: “Mana apakà vok ma?” ¹⁹ “Aa, à tatak uwana apakà vok la Yesu, zil Nazaret uwana masla mapèhal gay à ahàl aña Zəzagəla aña mapàh à azladza, masla maslay, la ndzəɗa la gay la abà la huma Zəzagəla, ɲgaha la slaka azladza ay? ²⁰ Ama azlamasiga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlaməna makoray gami tavà à ahàl aña azladza aña makəɗay la matatasl à ahàf à adi. ²¹ Tekedika anu mənawàɲ kà masla la uwana adàzɲak Isərayel, ama lakana mahənay mamakər aɲha à uwana tatak uwanay apakà vok. ²² ɲgaha aya kà, azlamis anik la tataka gami la abà, takàɗ anu gəl à vok. Kà uwana bəɲ la zay la tsəh lakana kà, tahàd à gəl zəvay. ²³ Ama tabəzà mazimnekid aña Yesu aw, tawùl à wəɲ aña mapèh à anu, kà azlamalika tapèh à atà vok, ɲgaha tapèh à atà la paraka, kà Yesu la adi. ²⁴ Mok uwana azlamis tapèh uwaga kà, azlaməna gami anik tahàd à gəl zəvay, ɲgaha tanəɲàɲ gesina bokuba uwana azlamis tapèh, ama masla kà, tanəɲàɲ aw.”

²⁵ La kaslà uwatà Yesu agòɗ à atà: “Kayyà, akul azladza matsən sləm aw gà, akul azlanalnal aña makəs mapəhay aña azladza uwana Zəzagəla apèh à atà gay à ahàl aña mapàh à azladza! ²⁶ Kiya uwaga Kristu asà ɲgərpa dadəɲ la uwana ada à makoray aɲha à abà?” ²⁷ Kiya uwaga apèh à atà à gay uwana tatsetsèr lakəl aɲha la wakità Zəzagəla la abà gesina, la wakità aña Musa la abà, akəɗal gəl la wakità aña azladza uwana Zəzagəla apèh à atà gay à ahàl kà mapàh à azladza.

²⁸ Uwana tazlàbèz à gudəŋ uwana à abà asà à atà maday kà, dza uwaga azəb atà asik lakəl ala. ²⁹ Azladza səla uwanay tazàlal à tsəh la magodàl: “Mədzà à ahəŋ anina adagay vəd.” Nğaha adagay kà madz à ahəŋ atà nna. ³⁰ Kaslà aŋa mazuw tatak may adaslay kà, tadzəkà madz à tatak may à adi la slaka gə, uwana tadzəl à adi kiya uwaga kà, azəb kaf, “Kikay”, agod à Zəzagəla, atsakəŋ ala, avà à atà. ³¹ La katskats yewdi aŋatà apəzlla à ama ala, tasəl masla, ama azà à atà à adi. ³² “Agà! Mok uwana abadānumà, apəh à anu gay Zəzagəla la tetəvi la ama kà, ləv azlawəh kà anu à ama aw takay?”

³³ La gay uwaga hahadzək tavàlāh à afik, tawùl à Urusalima. Tabèz azlaməna mataplā kulo gəl aŋha tekula à gəl la azlaslagama aŋatà. ³⁴ Tagod: “Ndzer, mənğa gami kà awùl à uda la mamətsay, kà uwana Səmon Piyer anəŋəŋ. ³⁵ Kiya uwaga azladza səla uwanay tawùl à waŋ à slaka aŋatà, tapəh à atà gay uwana apakà vok la tetəvi la ama, la masəl Yesu aŋatà la mok uwana atsəkà kaf ala.”

Yesu apəhla vok à azlaməna mataplā aŋha anik ala aya

³⁶ Mok uwana taləg la mabadma la abà aya, à uwana Yesu atsizlla à tataka aŋatà à abà, adfahà à atà ‘Ayyi’, agod à atà: “Lapiya agay la akul!” ³⁷ La abatà aŋidz ahamà à atà à gəl mənğa, kà uwana: ‘Mədanəŋ tatak mavavat dza’, gəl agod, agod à atà. ³⁸ Kiya uwaga masla agod à atà: “Kà mana kagudəkəhəwla ala ma? Kà mana katsəw gay la ləv aŋkul la tsəh ma? ³⁹ Bə, gi

ndzer gəvələw à ahəl gulo la azlaasik gulo tsi, dəbàwànì gi, kà uwana tatak mavavat dza kà la sləb vok, la aslasl, bokuba dza aw.” ⁴⁰ Uwana adapəh à atà gay uwaga, apəhatàla ahəl aṅha, la azlaasik aṅha. ⁴¹ Ama taslala vok aṅa makəsay aw, kà uwana marabay aduwà ndzəda aṅatà; la abatà Yesu anavà atà: “Tatak may aga la akul la ahəl ay?” ⁴² Maslà tavəl tenma aṅa kilfi manazayga la pəhàw malpayga, la zuway mazuway. ⁴³ Azəb, ṅgaha apəɗ la huma aṅatà. ⁴⁴ La lig la ahəṅ agòɗ à atà: “Mok uwana gi la akul gəgòɗ à akul kà: Tatak uwana matsetse-rayga lakəl gulo la wakità aṅa Musa la abà la azlauwana la wakità aṅa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la abà kà mapàh à azladza anik, ṅgaha la uwana la mahabay aṅa David la abà gesina kà, azlayla kà vok apakà vok haday.” ⁴⁵ La abatà Yesu apakwà hanjəli aṅatà, kà atà aṅa matsən wakità Zəzagəla uwaga. ⁴⁶ ṅgaha agòɗ à atà aya: “Aganay, à gay uwana tatsetsèr à abà:

'Kristu as ṅgərpa dadàṅ, ṅgaha kà masla aṅa mawul à uda la mamətsay la mahənay mamakər.

⁴⁷ Kiya uwaga azlayla vok, kazàw gay uwanay à azladza gesina la sləm aṅha, kadzaw kà la abanay la Urusalima, tsərəh à makəɗ gəl à ahəṅ gudəṅ à vok gesina, zàw à atà gay mapəh gay la ləv ala, la gay mabasa à atà tsakana aṅatà.' ⁴⁸ Akul kà, akul azlaməna sayda aṅa uwaga. ⁴⁹ Kiya uwaga, gi la gəl gulo gədàsləlla akul Masasəɗok Zəzagəla uwana à ahəṅ, Baba gulo apəh à ahəṅ uwarà, ama say: Dzàw à ahəṅ

la gudəŋ uwanay tsərəh à uwana ndzəɸa aŋa Masasəɸok uwaga adàsa à akul à gəl dadàŋ, la uwana kadàdaw.”

Mad à zagəla aŋa Yesu

(Mark 16.19-20; Sləray 1.9-11)

⁵⁰ La lig aŋa uwaga la ahəŋ gesina, Yesu asəlla atà à uda la gudəŋ la abà tsərəh à uwana tazləbèz à gudəŋ Betaniya. Mok uwana tadabəz à abatà kà adziyla ahəl à zagəla, ŋgaha apis à atà gay à vok. ⁵¹ La abatà Zəzagəla azəb à slaka aŋha. ⁵² Kiya uwaga tazləbà, ŋgaha tawùlla à Urusalima la marabay məŋga. ⁵³ Ama tadzàhà à ahəŋ koksikoksi la məŋ gày Zəzagəla la aku kà mazləb Zəzagəla.

**Wakità Zəzagəla Wakitə Aŋa Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun)
Matal: Wakitə Zəzagəla Wakitə Aŋa Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun) (New Testament)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Matal)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

03efbf2f-98ca-5534-8610-0be3a8c4b974